

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examina

i

Nykjöbing Cathedralskole

i

Juli 1864.

- Indhold:**
1. F. Th. Nielsen, Nygræsk Formlære.
 2. G. Paludan - Müller, Skoleefterretninger for 1863—64.

Nykjöbing.

Trykt i V. Laubs Enkes Officin.

NYGRÆSK FORMLÆRE.

TIL

SAMMENLIGNING MED DEN OLDGRÆSKE.

AF

F. TH. NIELSEN,

Overlærer.

KJØBENHAVN.

THIELES BOGTRYKKERI.

1864.

Forf. har troet, at en nygræsk Formlære ikke vilde være uvelkommen for en og anden af mine Medlærere, nærmest som Bidrag til en Sammenligning mellem det gamle og nyere Sprog og Bedømmelse af disses indbyrdes Forhold. Jeg har derfor stræbt saavidt muligt at give en Fremstilling af de Former, der tilhøre det almindelige Talesprog, Folkesproget, (der dog ogsaa har en ikke ubetydelig poetisk Litteratur), med Fjernelse af det, der ene tilhører det senere prosaiske Skriftsprog (og det deraf bestemte dannede Talesprog), i hvilket en Stræben efter Tilnærmelse til det attiske Skriftsprog mere og mere gør sig gjeldende.

Til dette lille Arbejde, der ikke gjør Fordring paa Fuldstændighed eller Selvstændighed i Tilveiebringelsen af Stoffet, har jeg af Grammatiker især benyttet F. W. A. Mullach, Gram. der griech. Vulgarsprache, Brl. 1856. og W. v. Lüdemann, Lehrb. der neugriech. Sprache, Lpz. 1826.; desuden A. T. Peucker, Kurze theor.-praktische Gram. der neugriech. Sprache, Brl. 1863. Mindre Nytte har jeg havt af G. Russiades, Prakt. Gram. der neuhellenischen Sprache, 1—2 Th., Wien 1834. Af H. K. Brandes, Die neugriech. Sprache o. s. v., Lemgo 1862. har jeg kun laant enkelte Bemærkninger.

Rettelser.

Side	6	Lin.	9	f. n.	læs	ξεφρεύω, ἐκφρεύω
—	9	—	10	f. o.	læs	φέρε μοι
—	15	—	2	f. n.	læs	"Ελληνας
—	18	—	9	f. o.	læs	ἄλατος
—	28	—	11	f. n.	læs	nogen, noget
—	31	—	9	f. n.	læs	seer.
—	46	—	3	f. o.	læs	ἦθελα
—	49	—	11	f. n.	læs	δέομαι
—	52	—	16	f. o.	læs	ἀφῆκα
—	55	—	6	f. o.	læs	ἔκαμα
—	58	—	15	f. o.	læs	σταλμένος
—	60	—	3	f. o.	læs	καλά
—	62	—	13	f. n.	„af“	bortfalder.

Nygræsk Formlære.

Til Sammenligning med den oldgræske.

I.

Lydlære.

§ 1. Det nygræske Sprog (*ἡ ῥωμαϊκὴ* el. *ἀπλοελληνικὴ γλῶσσα*) skrives med de sædvanlige græske Bogstaver, der benævnes og udtales saaledes:

<p><i>A α</i> Alfa a</p> <p><i>B β</i> Vita v</p> <p><i>Γ γ</i> Ghamma gh</p> <p><i>Δ δ</i> Dhelta dh</p> <p><i>E ε</i> Epsilon e</p> <p><i>Z ζ</i> Sita s</p> <p><i>H η</i> Ita i</p> <p><i>Θ θ</i> Thita th</p> <p><i>I ι</i> Iota i</p> <p><i>K κ</i> Kappa k</p> <p><i>Λ λ</i> Lamvdha l</p> <p><i>M μ</i> Mi m</p>	<p><i>N ν</i> Ni n</p> <p><i>Ξ ξ</i> Ksi ks, x</p> <p><i>O ο</i> Omikron o</p> <p><i>Π π</i> Pi p</p> <p><i>P ρ</i> Rho r</p> <p><i>Σ σ ς</i> Sighma s</p> <p><i>T τ</i> Taf t</p> <p><i>Υ υ</i> Ipsilon i</p> <p><i>Φ φ</i> Fi f</p> <p><i>X χ</i> Khi kh</p> <p><i>Ψ ψ</i> Psi ps</p> <p><i>Ω ω</i> Omega o.</p>
---	--

§ 2. Af Vocalerne udtales *α* som a, *ε* som æ (aabent e), *ι* som i, *η* som i („frembragt længer bagtil i Munden“*), *υ* som i (mellem *ι* og *η*), sjældnere som y, *ο* og *ω* som lukket o.

*) C. A. E. Jessen, De alm. kendte levende sprogs lydbetegnelse sammenstillet med lydskriftens. (Tidskrift f. Philol. og Pædag. 2. Aarg. 3. H. Kbh. 1861. S. 211.)

Diphthongerne ere: *αι, ει, οι, υι, αυ, ευ, ηυ, ωυ, ου* og de uegenlige: *α, η, φ*. *αι* udtales som *æ*, *ει* og *οι* som *i*, *υι* som *ii* forbundne i een Lyd; *αυ, ευ, ηυ, ωυ*, i hvilke Forbindelser *υ* er Consonant, udtales foran Vocaler og *βγδζλμνρ* som *av, ev, iv, ov*; foran de andre Consonanter og i Enden af et Ord som *af, ef, if, of*; f. Ex. *θαῦμα*, thavma, *αὐτός*, aftos; *ου* udtales som *u*; *α, η, φ* som *α, η, ω*. Altsaa er:

α, α = a.

αι, ε = æ el. aabent e.

η, η
υ, υι
ι, ει, οι } = i.

ο, ω, φ = o (lukket).

ου = u.

Anm. 1. Nygrækerne gjøre ingen Forskjel paa lange og korte Vocaler, men med Hensyn til Betoningen ere dog nu som forhen *η* og *ω* (samt Diphthongerne i Almindelighed) at betragte som lange, *ε* og *ο* som korte, *α, ι, υ* som ubestemte.

Anm. 2. Spiritus asper og lenis sættes som i det gamle Sprog, men begge ere stumme Tegn; f. Ex. *ό, ή, ο, ι*; dog har Spiritus asper beholdt sin Indflydelse paa den foregaaende haarde Consonant. (Exempler see ndf.)

§ 3. Om Consonanternes Udtale mærkes:

β udtales som v, f. Ex. *εὔβουλος*, evvulos.

γ foran A- O- og U-Lyd og Consonanter (undt. *γκχξ*) som gh eller aandende g (som i „Dagen“); foran E- og I-Lyd mouilleret som j; foran *γκχξ* som ng. I Forbindelsen *γγ* udtales det sidste *γ* som rent g. F. Ex. *γάμος*, ghamos; *γεῦμα*, jevma, *γίγας*, jighas, *γέρος*, jeros, *λέγει*, leji; *ἄγγελος*, anggelos.

δ som dh eller aandende d (som i „ude“).

ζ som et blødt s, fransk z; f. Ex. *ζῆλος*, fr. zèle.

θ som det engelske haarde th.

κ som k; i Forbindelsen γκ (og ν κ) og κλ som g; i κτ som kh; foran E- og I-Lyd mouilleret som kj (smlgn. γ) undtagen efter γ; f. Ex. *ανάγκη*, ananggi, τὸν κόσμον, tong gosmon, *ἐκκλησία*, fr. *église*, *ἐγκλισις*, engglisis; *ὀκτώ*, okhto, *νύκτα*, nikhta; *καί*, kjæ.

ν som n; men i Enden af Ord foran βρωμψ som m; foran γκξ (og foran Synizesis, s. ndf.) som ng; f. Ex. *τὴν πόλιν*, tim bolin, τὸν κόσμον, tong gosmon.

π som p, men i Forbindelsen μπ (og ν π) som b; i πτ som f; f. Ex. *πέμπω*, pembo, *τὴν πόλιν*, tim bolin; *ἑπτὰ*, epta.

ρ, r, frembringes med Tungespidsen (altsaa ikke det danske r).

σ som et skarpt s; blødt foran βγδλμνρ.

τ, t; men i ντ (og ν τ) som d; f. Ex. *πάντοτε*, pan-dote, *ἀντί*, andi, τὸν τόπον, ton dopon.

φ som f.

χ foran A- O- og U-Lyd og Consonanter som kh; foran E- og I-Lyd mouilleret (smlgn. γ og κ) som i det tyske: ich.

ψ som ps; f. Ex. *ψαλμός*, psalmos.

Consonantforbindelserne μπ, ντ, γκ bruges i fremmede Ord til at betegne fremmede Sprogs b, d, g; f. Ex. *μπαλκόνιον*, Balkon, *φάμπρικα*, Fabrik, *μπαρμπέρης*, Barber, *Μποναπάρτης*; *ντιβάνι*, Divan; *Γκίκας*, Gikas. Dog pleier man i høiere Stil med Forandring af det fremmede Ords Lyd at beholde βγδ; f. Ex. *διβάνι*, Dhivan, *Δανία*, Dhania, *βόμβη*, vomvi, (for *μπόμπη*).

σι betegner i fremmede Ord sch eller ch; f. Ex. *σιάχ*.

τζ eller τσ (kaldet τσέ) betegner i græske Ord z (ofte opstaaet af κ, som τζίγλα af κίγλη, Kramsfugl), i fremmede Ord z eller sch (ch) og tsch; f. Ex. τζεκίνιον, Zechine, τζαρχατάνος, Charlatan, τζιμπούνιον, Tschibuk (tyrkisk), Pibe. ντζ betegner dsch, f. Ex. ντζερεμές (tyrkisk), Pengestraf.

Anm. Læsetegnene ere de fra det gamle Sprog bekendte; om en særegen Brug af Bindestregen s. næste §.

§ 4. Consonant og Vocalforandringer, Bortkastelse, Sammentrækning o. s. v. foregaa i det Hele paa samme Maade som i det gamle Sprog. F. Ex. γραφω, ἔγραφα, γραμμένος for ἔγραψα, γραφμένος; φυλάγω, ἐφυλάχθην for ἐφυλάχθην; φροντίζω, ἐφρόντισα, ἐφροντίσθην for ἐφρόντιδσα, ἐφροντίδθην; κλωσμένος af κλώθω; τοῦθ'ό, ἀφ'ένός, ἀφιερώνω, καθάπερ for τοῦτ'ό, ἀπ'ένός o. s. v. skjøndt Spiritus asper ikke høres i Udtalen; πατῶ sammentrukket af πατέω, κοιμῶ af κοιμάω, ἦθη af ἦθεα; τοῦλάχιστον sammensmeltet af τὸ ἐλάχιστον, τὸνομα af τὸ ὄνομα, νᾶλθη af νὰ ἔλθη.

Bortkastelse og Sløifning af Vocaler og Diphthonger er hyppig og fri; f. Ex. το ἴπα for τὸ εἴπα, ἡ ἴμερα for ἡ ἡμέρα, ἐγὼ ἴμ' ὁ γέρος for ἐγὼ εἶμαι ὁ γ; Præpositionerne ἀπό og εἰς hedde ofte ἀπ' (ogsaa foran Consonanter) og ἴς, f. Ex. ἀπ' τὴν Κρήτην, ἴς τὴν (σην) πόλιν. Præpositionen ἐξ omsættes ofte, f. Ex. ξεφεύγα for ἐκφεύγα, hvorpaa ε bortfalder foran en Vocal, f. Ex. ξαλείφω; (σέ for εἰς). Hyppig er ogsaa Udskydelse af Vocaler, f. Ex. δόστε for δόσετε, τρέξτε for τρέξετε; κορφή for κορυφή. (Κόρθος for Κόρινθος).

Som Særegenheder mærkes følgende:

1. Forbindelsen af beaandede og haarde Bogstaver (især τ), f. Ex. κλέφτης for κλέπτης, ὀχτώ for ὀκτώ, φτερόν for πτερόν; φκαιρόνω for εὐκαιρόνω.

2. Vocaler og Diphthonger bortfalde ofte i Begyndelsen af Ord, ligeledes Endelsen *ov* i Intetkjensord paa *ιον*; f. Ex. *λίγος* for *ὀλιγος*, *ῥωτάω* for *ἑρωτάω*, *ῥέγω* for *ὀρέγω*, *γαλός* for *αἰγιαλός*, *βρίσκω* for *εὐρίσκω*, *πίσω* for *ὀπίσω*, *σάν* for *ὠσάν*; *κρασί* for *κρασίον*, *δόντι* for *ὀδόντιον*, *μάτι* for *ὀμμάτιον*.
3. *v* som Endebogstav bortfalder ofte i Bøiningen, f. Ex. *κατὰ τὴ γλῶσσα* for *τὴν γλῶσσαν*, *τὴν κλίσι* for *κλίσειν*, *τὴν γῆ* for *γῆν*, *κακὸ χρόνο* for *κακὸν χρόνον*, *πρὸςωπο* for *πρὸςωπον*. Omvendt er Brugen af *v* *ἑφελκυστικόν* hyppig.
4. *ε* føies ofte til Bøiningsendelser paa *v*, f. Ex. *τόνε* for *τόν*, *γράφουνε* for *γράφουν*, *ἦτανε* for *ἦταν*, *ἐλέγανε* for *ἔλεγαν*, *γραφούντανε* for *γράφουνταν*, *ἐμαθαίνανε* for *ἐμάθαιναν*.
5. *ε*, *αι* og I-Lydene med efterfølgende Vocal (Diphthong) forenes ofte med denne til een Stavelse ved Synzesis, hvorved *ε* og *αι* forandres til *ει* eller *ι* og Tonen flyttes fra næstsidste til sidste, sjelden til foregaaende Stavelse. Dette betegnes gjerne ved en Bindestreg, *ὑφέν* (*ὑφ' ἔν*, i et), under Linien. F. Ex. *κρείας*, *κρίας* for *κρέας*, *γρειά* for *γραῖα*, *παιδιά* for *παιδία*, *μιά* for *μία*, *ἐκόπιασα* for *ἐκοπίασα*, *νοιόθω*, *νιοθω*, for *νοιόθω*, *ἐννοιωσα* for *ἐννοιώσα*, *ἐννιά* for *ἐννέα*; ogsaa i forskjellige Ord f. Ex. *κι οὐδέν* for *και οὐδέν*, *κι οἶδα*, *κι ἀκούομαι* for *και οἶδα*, *ἀκούομαι*, *ἀφορμή ὀποῦ*.

Anm. I Verberne sammentrækkes *αο*, *αω* og *αου* ofte til *ου*, ikke til *ω*, f. Ex. *τιμοῦμεν* af *τιμάομεν*, *τιμοῦν* af *τιμάονν*.

§ 5. Betoningen. Nygrækerne udtale ikke Ordene efter Stavelsernes Quantitet, men alene efter Betoningen, hvorpaa ogsaa Versebygningen beroer. Den betonede Stavelse i Ordene fremhæves stærkt fremfor de ubetonede.

Tontegnene ere de tre bekjendte (˘), men Acut og Circumflex have samme Værdi, da Stavelsernes Qvantitetsforskjel er bortfalden. Dog er Tonens Plads og Art (ο: Tegn) i Reglen den samme som i Oldgræsk; af almindeligere Afvigelse kunne her mærkes:

1. I Adjectiver (Participier) paa ος, α el. η, ον flyttes Tonen aldrig fra trediesidste til næstsidste Stavelse; f. Ex. ἄγριος, ἄγρια, ἄγριον, ἄγριων, ἄγριας o. s. v.
2. I Nom. Flertal af Substantiver paa οι flyttes Tonen undertiden fra trediesidste til næstsidste Stavelse; f. Ex. ἀνθρώποι for ἄνθρωποι.
3. I Aorist og Imperfectum flyttes Tonen undertiden fra trediesidste til næstsidste Stavelse; f. Ex. ἐγραφέμεν, ἐγραψάμεν, ἔλυσαν (ofte tilføies her ε, ἔλυσανε, s. ovf.) istedenfor ἐγράφαμεν o. s. v.

Anm. I Ord som ἐκόπιασε o. l. staaer Tonen tilsyneladende paa fjerde Stavelse fra Enden.

§ 6. Tonløse Ord ere: εἰς, til, (ἐν, i), ἐκ, ἔξ, udaf; ὡς, ligesom, indtil; den bestemte Artikel i Formerne: ὁ, ἡ, οἱ, αἱ (ἧ)*).

Enklitiske ere: Enstavelsesformer udenfor Nominativ af de personlige Pronominer; det ubestemte Pronomen τίς; ubestemte Adverbier, f. Ex. ποτέ, nogensinde.

Anm. Verbalformer med eller uden Augment kunne blive enklitiske ved Bortkastelse af den første Vocal; f. Ex. νά'χεις for νά ἔχεις, τό'πα for τὸ εἶπα, μὲν τό'δωκε for ἔδωκε, νά'βρω for νά εὔρω.

*) Af οὐκ, hvorfor ellers bruges δέν, er dannet ὄχι, nei; istedenfor εἰ bruges ἄν.

II.

Böiningslære.

Capitel 1.

Om Declination i Almindelighed.

§ 7. Kjønnene ere Hankjøn, Hunkjøn og Intetkjøn; Tallene ere Enkelttal og Flertal, Forholdsformerne Nominativ, Vocativ, Accusativ, Genitiv.

Anm. 1. Totallet bruges ikke; heller ikke Dativ i Talesprøget undtagen i enkelte Udtryk, f. Ex. *Ἐεῖ δόξα, ἐν ᾧ* el. *ἐν ᾧ*, imedens, især Enstavelsesformer af de personlige Pronominer, f. Ex. *δός μοι, φέρε μοι* o. l. Istedendfor Dativ bruges Accusativ alene eller med Præposit. *εἰς*, sjældnere Genitiv.

Anm. 2. Nominativ, Vocativ og Accusativ ere altid ens i Intetkjøn, ligeledes Nominativ og Vocativ i Flertal.

§ 8. Substantiver (og Adjectiver) kunne henføres til to Declinationer. (S. Tregders græske Gram.)

Capitel 2.

Artiklerne.

§ 9. a. Den bestemte Artikel *ὁ, ἡ, τό* böies saaledes:

Enkeltt.				Flert.		
N. <i>ὁ,</i>	<i>ἡ,</i>	<i>τό,</i>		<i>οἱ,</i>	<i>αἱ, ἡ,</i>	<i>τά,</i>
A. <i>τόν,</i>	<i>τήν,</i>	<i>τό,</i>		<i>τούς,</i>	<i>ταῖς,</i>	<i>τά,</i>
G. <i>τοῦ,</i>	<i>τῆς,</i>	<i>τοῦ,</i>		<i>τῶν,</i>	<i>τῶν,</i>	<i>τῶν.</i>

For *τῆς, τούς, ταῖς* findes *τῆ* eller foran Vocaler *τῆ*.

b. Som ubestemt Artikel bruges i daglig Tale ofte Talordet *εἷς* el. *ἕνας*, *μία* el. *μιά*, *ἕν* el. *ἓνα*, en, et, der bøies saaledes:

N. <i>εἷς</i> , <i>ἕνας</i> ,	<i>μία</i> , <i>μιά</i> ,	<i>ἕν</i> , <i>ἓνα</i> ,
A. <i>ἕνα</i> , <i>ἕναν</i> ,	<i>μίαν</i> , <i>μιά(ν)</i> ,	<i>ἓν</i> , <i>ἓνα</i> ,
G. <i>ἐνός</i> ,	<i>μιᾶς</i> ,	<i>ἐνός</i> .

Sjelden er Gen. *ἕνα* el. *ἐνοῦς*, *μιᾶς*, *ἕνα* el. *ἐνοῦς*. (ὁ *ἕνας*, den ene).

Capitel 3.

Substantivers og Adjectivers Declination.

Første Declination.

§ 10. I. Hunkjensord paa *α*, *η* og *οῦ*, der bøies saaledes:

Enkeltt.

N. V. <i>γλώσσα</i> , Sprog.	<i>τιμή</i> , Ære.	<i>μαῖμοῦ</i> , Abe.
A. <i>γλώσσαρ</i>	<i>τιμήν</i>	<i>μαῖμοῦν</i>
G. <i>γλώσσης</i>	<i>τιμῆς</i>	<i>μαῖμοῦς</i>

Flert.

N. V. <i>γλώσσαις</i>	<i>τιμαῖς</i>	<i>μαῖμαῖς</i>
A. <i>γλώσσαίς</i>	<i>τιμαῖς</i>	<i>μαῖμαῖς</i>
G. <i>γλωσσῶν</i>	<i>τιμῶν</i>	<i>μαῖμῶν</i> .

Saaledes gaa ogsaa Adjectiver (Participier) i Hunkjøn paa *α* og *η*, f. Ex. *καλή*, god, *βεβαία*, sikker, *βαθεῖα*, dyb (Hank. *βαθύς*), *γραμμένη*, skrevet. Om Tonens Plads s. § 5, 1.

Anm. 1. Efter en Vocal og *ρ* beholdes *α* ogsaa i Genitiv, f. Ex. *ἡμέρα*, Gen. *ἡμέρας*. I det simplere Sprog beholdes *α* ogsaa ellers, f. Ex. *βασιλίσσα*, Gen. *βασιλίσσας*, Dronning, *μάννα*, Gen. *μάννας*, Moder, og Tonen bliver overalt paa samme Sted som i Nominativ, f. Ex. *βασιλίσσαις*, *βασιλίσσων*; *νίκη*, Seir, Gen. Flert *νίκων*.

Anm. 2. Ord paa *οῦ* danne ogsaa Flertal efter anden Declination, f. Ex. *μαῖμοῦδες*.

§ 11. II. Hankjensord paa *ας* og *ης*; *ᾶς*, *ῆς* (*ης*) og *ες*.

a. De oprindelig græske Ord paa *ας* og *ης* bøies saaledes:

Enkeltt.

N. <i>Λεωνίδας</i>	<i>κριτής</i> , Dommer.	<i>κλέφτης</i> , Tyv.
V. <i>Λεωνίδα</i>	<i>κριτή</i>	<i>κλέφτη</i>
A. <i>Λεωνίδαυ</i>	<i>κριτήν</i>	<i>κλέφτην</i>
G. <i>Λεωνίδα</i>	<i>κριτή</i>	<i>κλέφτη</i> .

Flert.

N. V. A. <i>Λεωνίδαις</i>	<i>κριταῖς</i>	<i>κλέφταις</i>
G. <i>Λεωνιδῶν</i>	<i>κριτῶν</i>	<i>κλεφτῶν</i> .

Anm. Ogsaa her bliver i det lavere Sprog Tonen altid paa samme Sted, f. Ex. *κλέφτων*.

b. De senere dannede Ord paa *ᾶς*, *ῆς*, *ης*, *ες* gaa i Enkelttal efter denne, i Flertal efter anden Declination.
F. Ex.

Enkeltt.

N. <i>ψωμᾶς</i> , Bager.	<i>παπουτζῆς</i> , Skomager.	<i>Ἀρμένης</i> , Armenier.
V. <i>ψωμᾶ</i>	<i>παπουτζῆ</i>	<i>Ἀρμένη</i>
A. <i>ψωμᾶν</i>	<i>παπουτζῆν</i>	<i>Ἀρμένην</i>
G. <i>ψωμᾶ</i>	<i>παπουτζῆ</i>	<i>Ἀρμένη</i>

N. *καφές*, Kaffe.

V. *καφέ*

A. *καφέν*

G. *καφέ*.

I Flertal hedde de *ψωμάδες*, *παπουτζῆδες* (*ίδες*), *Ἀρμένιδες*, *καφέδες* o. s. v.

Saadanne Ord ere desuden *ψαῤᾶς*, Fisker, *ὥρολογᾶς*, Uhrmager, *ἀμαξᾶς*, Vognmand, *καφετζῆς*, Kaffevert, *χασάπης*, Slagter o. andre, der betegne et Haandværk, *παππᾶς*, Præst,

πασᾶς, Pascha, ὄντᾶς, Værelse, ἑλτζῆς, Gesandt, χατζῆς, Pilgrim o. a.; desuden Egennavne f. Ex. Κανάρης. Nogle paa ᾶς have Hensyn til en Egenskab og danne Hunkjøn paa οῦ; f. Ex. φωναλᾶς, Skriger, φωναλοῦ, κεφαλᾶς, Tykhoved, κεφαλοῦ; ogsaa af ψωμᾶς o. l. dannes Hunkjøn paa οῦ: ψωμοῦ.

Ordene paa ες ere af tyrkisk Oprindelse; f. Ex. λουλές, Pibe, μπαχτζές, Have, περδές, Forhæng.

Anm. Ogsaa af gammelgræske Ord paa ης dannes Flertal paa αδες, som om Enkeltt. endte paa ᾶς; f. Ex. κριτής, κριτάδες; μαθητής, Discipel, μαθητάδες; πραγματευτής, Kjøbmand, πραγματευτάδες; ποιητής, Digter, ποιητάδες; ράφτης, Skræder, ραφτάδες.

§ 12. III. Hankjøn- og Hunkjønord paa ος, Flertal af nogle paa ας og ης.

a. Ordene paa ος bøies saaledes:

Enkeltt.

N.	ὁ δρόμος, Gade.	ἄνθρωπος	ἡ κέδρος, Ceder.
V.	δρόμε	ἄνθρωπε	κέδρε
A.	δρόμον	ἄνθρωπον	κέδρον
G.	δρόμου	ἄνθρώπου	κέδρου.

Flert.

N. V.	δρόμοι	ἄνθρωποι el. ἄν- θρώποι	κέδροι
A.	δρόμους	ἀνθρώπους	κέδρους
G.	δρόμων	ἀνθρώπων	κέδρων.

Saaledes gaa ogsaa Adjectiver i Hankjøn (og Hunkjøn) og Participier paa ος, f. Ex. σοφός, viis, ἄγριος, vild. Om Tonens Plads s. § 5, 1.

b. Nogle faa Hankjønord paa ας og ης gaa i Enkelttal efter foregaaende Klasse; f. Ex.

Enkeltt.

N.	κάβουρας, Krebs.	μάστορης, Mester.
V.	κάβουρα	μάστορη

Enkeltt.

A. <i>κάβουραν</i>	<i>μάστορην</i>
G. <i>κάβουρα</i> el. <i>καβούρου</i> .	<i>μάστορη</i> el. <i>μαστόρου</i> .

Flert.

N. V. <i>κάβουροι</i> el. <i>καβούροι</i>	<i>μάστοροι</i> el. <i>μαστόροι</i>
A. <i>καβούρους</i>	<i>μαστόρους</i>
G. <i>καβούρων</i>	<i>μαστόρων</i> .

Tonen flyttes ikke i Enkelttal (undtagen naar Gen. endes paa *ου*), i Flertal retter den sig efter *άνθρωπος*. S. § 5, 2. § 13. IV. Intetkjønsord paa *ον*, *ι* og *ο* (forkortet af *ιον*).

a. Ordene paa *ον* bøies saaledes:

Enkeltt.

N. V. A. <i>πρόσωπο(ν)</i> , Ansigt.	<i>παιδίον</i> , Barn.
G. <i>προσώπου</i>	<i>παιδίου</i> .

Flert.

N. V. A. <i>πρόσωπα</i>	<i>παιδιά</i>
G. <i>προσώπων</i>	<i>παιδίων</i> .

Saaledes gaa Adjectiver (og Participier) i Intetkjen paa *ον*, f. Ex. *σοφόν*, *άγριον*. Om Tonens Plads s. § 5, 1.

b. Ordene paa *ιον* forkortes i daglig Tale og bøies saaledes:

Enkeltt.

N. V. A. <i>παιδί</i>	<i>χέρι</i> , Haand.
G. <i>παιδιοῦ</i>	<i>χεριοῦ</i> .

Flert.

N. V. A. <i>παιδιά</i>	<i>χέρια</i>
G. <i>παιδιῶν</i>	<i>χεριῶν</i> .

Saadanne Ord ere f. Ex. *ἀρνί*, Lam, *ἀντί*, Øre, *φρυδί*, Øienbryn, *ποδάρι*, Fod, *σπῆτι*, Huus, *κρασί*, Viin, *καράβι*, Skib, *ποτήρι*, et Glas, *φίδι*, Slange o. m. a. istedenfor de i

Skriftsproget brugelige *ἀρνίον*, *ἀντίον* o. s. v. De fleste ere oprindelige Formindskelsesord, der have tabt den formindskende Betydning, (derimod *ποδαράκιον* el. *ποδαράκι*, *κρασάκιον* el. *κρασάκι* o. s. v. lille Fod o. s. v.).

Tonen hviler i Ord paa *ί* (betonet) altid paa sidste Stavelse, ellers kun i Genitiv, der altid har Circumflex.

c. I nogle Ord forkortes Endelsen *ιον* til *ο*, undtagen i Genitiv; f. Ex.

Enkeltt.

Flert.

N. V. A. *λωλόπαιδο*, ung Nar.

λωλόπαιδα

G. *λωλοπαιδιοῦ*

λωλοπαιδιῶν.

Anm. 1. Nogle Ord paa *ον* have i Flertal *ατα*, f. Ex. *ἄλογον*, G. *ἀλόγον*, Hest, Flert. *ἀλόγατα* og *ἄλογα*.

Anm. 2. Hankjøn i Enkelttal, Intetkjøn i Flertal ere f. Ex. *λόγος* Ord, Flert. *λόγια*, *χρόνος*, Aar, Flert. *χρόνοι* og *χρόνια*.

Capitel 4.

Anden Declination.

§ 14. I. Hunkjøn- og nogle Hankjønord paa *υς* og *υς* (Stamme paa *ι* og *υ*).

Enkeltt.

N. ἡ πόλις, Stad. ἡ μάθησις, Lærdom. πρέσβυς, Gesandt*).

V. πόλι μάθησι πρέσβυ

A. πόλιν μάθησιν πρέσβυν

G. πόλης (εως) μάθησις (μαθή- πρέσβεως
σεως)

Flert.

N.V.A. πόλεις μάθησεις πρέσβεις

G. πόλεων μαθήσεων πρέσβεων.

*) Andre Ord paa *υς*, *εως* og *υος* bruges i Skriftsproget og bøies regelmæssigt; i Folkesproget ere de afløste af andre, f. Ex. *ποντικός* for *μύς*, *φρούδι*, *όφρούδιον* for *όφρούς*, *πήχη* for *πήχυς*.

I Genitivendelsen *ης* (der dog ogsaa skrives *ις*) er altsaa en Overgang til første Declination. Digterne bortkaste undertiden *ς* i Nominativ (saavel som *ν* i Accusativ) af Ordene paa *ις*.

Om Adjectiverne paa *υς* i Hankjøn s. Adjectiver, § 21, c.

§ 15. II. Hankjøn- og Hunkjønord, hvis Stamme endes paa en Consonant. (Tregders Gr. 2. og 3. Klasse).

a. Disse, der i høiere Stil bruges uforandret som i det gamle Sprog, danne i daglig Tale i Hankjøn Nominativ Enkelttal paa *ας*, lig med den oprindelige Accusativ i Flertal, og i Hunkjøn paa *α*, lig med Accusativ i Enkelttal, og bøies saaledes (i Enkelttal tildels efter første Declination):

Enkeltt.

N. πατέρας, Fader.	ἄρχοντας, Herre.	γυναῖκα, Qvinde.
V. πατέρα	ἄρχοντα	γυναῖκα
A. πατέρα	ἄρχοντα	γυναῖκα
G. πατέρα	ἄρχοντα	γυναίκας

Flert.

N. V. πατέρες	ἄρχοντες	γυναῖκες
A. πατέρες el. ας	ἄρχοντες el. ας	γυναῖκες
G. πατέρων	ἀρχόντων	γυναικῶν.

Ordene paa *οντας* danne Hunkjøn paa *ισσα*, f. Ex. ἄρχοντας, ἀρχόντισσα, der bøies efter første Declination uden at Tonen flyttes.

Andre saadanne Ord ere f. Ex. ἀγώνας, Kamp; χειμῶνας, Vinter, χιτῶνας, Kjortel, αἰώνας, Aarhundrede, ἡγεμῶνας, Anfører, δαίμονας, Djævel, κανόνας, Regel; Ἕλληνας, Hellener, μῆνας, Maaned, ἀχένας, Nakke, λιμένας, Havn; γέροντας, Olding; ἄνδρας, Mand, σωτήρας, Frelser,

ἀστέρας, Stjerne, αἰθέρας, Æther, ἀέρας, Luft, ῥήτορας, Taler; γίγαντας, Kæmpe, ἐλέφαντας, Elephant, δελφίνας, Delphin, πόδας, Fod; ἥρωας, Helt; φύλακας, Bevogter, κόρακας, Ravn, γύπας, Grib.

Hunkjønssord: θυγατέρα, Datter, εἰκόνα, Billed, χῆνα, Gaas, ἀκτίνα, Straale, ἴνα, Sene, ῥίνα, Næse, λαμπάδα, Fakkell, ὄριθα, Høne, πατρίδα, Fædreland, ἀσπίδα, Skjold, μακαριότητα, Lyksalighed; φλέβα, Aare, φλόγα, Flamme, o. m. a.

Disse Ord kunne dog ogsaa i Genitiv Enkelttal, sjældnere Vocativ, have den oprindelige Endelse, f. Ex. πατέρας, Gen. πατρός, Voc. πάτερ; γυναικα, Gen. γυναικός, derimod Voc. γυναικα.

§ 16. b. Herhen hører Flertal af Ordene paa οῦ, ᾶς, ης, ες, som i Enkelttal gaa efter første Declination (s. § 10 og 11), f. Ex. ψομαῖς, παπουτζῆς, Ἀρμένης, καφές, μαῖμοῦ, κριτής.

Flert.

N. V. A. ψομάδες	παπουτζίδες	Ἀρμένιδες
G. ψομάδων	παπουτζίδων	Ἀρμένιδων
N. V. A. καφέδες	μαῖμοῦδες	κριτάδες
G. καφέδων	μαῖμούδων	κριτάδων.

Istedenfor ἰδες kunde rigtigere skrives ἦδες og ἦδες.

Tonen flyttes ikke fra trediesidste Stavelse i Ἀρμένιδες o. l.

Ogsaa Ordet μάνα el. μάννα, Moder, og nogle andre gaa i Enkelttal efter første, i Flertal efter anden Declination, f. Ex.

N. V. μάνα	μάναις el. μανάδες
A. μάνα	μάναις el. μανάδες
G. μάνας	μάνων el. μανάδων.

§ 17. c. Ordene paa *εως* antage ogsaa Nominativ paa *εας* og bøies saaledes (i Enkeltt. efter første, i Flert. efter anden Declination):

Enkeltt.	Flert.
N. βασιλέας, Konge.	βασιλείς
V. βασιλέα	βασιλείς
A. βασιλέαν el. έα	βασιλέας
G. βασιλέα	βασιλέων.

Saaledes ogsaa φονέας, Morder, ιερέας, Præst, Ἀχιλλέας, o. a. istedenfor φονεύς o. s. v.*).

§ 18. d. De øvrige Ord, der sammentrækkes, (Ord paa *ης* og *ως* (ω), Gen. *εος* og *οος*), beholde den oprindelige Bøining næsten uforandret. F. Ex.

Enkeltt.	Flert.
N. Σωκράτης	Σωκράτεις
V. Σωκράτη	Σωκράτεις
A. Σωκράτην	Σωκράτεις
G. Σωκράτους	Σωκρατῶν.

Egennavne paa *ης* kunne i Flert. ogsaa bøies som Ἀρμένης (s. ovf.).

Adjectiver i Hankjøn og Hunkjøn paa *ης* (Gen. *εος-ους*) beholde den gamle Bøining, kun at de i Vocativ i Enkelttal gjerne have *η* for *ες*; f. Ex. ἀληθής, sand, V. ἀληθῆ, A. ἀληθῆ, G. ἀληθοῦς; Flert. N. V. A. ἀληθεῖς, G. ἀληθῶν.

§ 19. e. Ordet *νοῦς*, Forstand, bøies saaledes:

Enkeltt.	Flert.
N. νοῦς	νόες
V. νοῦ	νόες
A. νοῦν	νόας
G. νοός	νόων.

*) Istedenfor γραῦς, ναῦς, βούς, παῖς bruges γραῖα (γραιά), παράβι (ον), βόδι (ον), παιδί (ον).

Saaledes gaa ogsaa de adjectiviske Sammensætninger, f. Ex. *κρυψίνους*, forstilt, *βαθύνους*, dybsindig, *βαρύνους*, tungnem, *ἄνους*, forrykt, *εὐνους*, *δύσνους*.

§ 20. III. Intetkjønsord. a. De oldgræske Ord (paa *α, ι, υ, αρ, ος*, samt *πῦρ, φῶς* o. a.) have beholdt deres oprindelige Bøining; f. Ex. *πρᾶγμα* (*πρᾶμμα*), Sag, Gen. *πράγματος*; Flert. *πράγματα*, Gen. *πραγμάτων*; *ἦθος*, Skik, Gen. *ἡθους*; Flert. *ἡθη*, Gen. *ἡθῶν*; *χρέος*, Gjæld, har i Flert. *χρέη*, ikke *χρέα*. — *ας, ατος* have *ἄλας, αλατος*, Salt, *κρέας* (*κριάς*), *κρέατος*, Kjød.

Ligeledes Adjectiver i Intetkjøn paa *ες*, f. Ex. *ἀληθές*, Gen. *ἀληθοῦς*; Flert. *ἀληθῆ*, Gen. *ἀληθῶν*.

b. Hertil komme nygræske Ord paa *μον, ματος*, der betegne Handlingen og bøies saaledes:

Enkeltt.	Flert.
N. V. A. <i>γράφμον</i> , Skrivning,	<i>γραψίματα</i>
G. <i>γραψίματος</i>	<i>γραψιμάτων.</i>

Saaledes ogsaa *φέρσιμον*, Opførsel, *βλέψιμον*, Syn, *δόσιμον*, Gave, *ράψιμον*, Syning, o. a.

Om *ἄλογον, ἀλόγον*, Flert. *ἀλόγατα* o. l. s. § 13. c. Anm. 1.

Capitel 5.

Adjectiver.

§ 21. a. Adjectiver af første Declination have enten tre Endelser: Hank. *ος*, Hunk. *α* el. *η*, Intetk. *ον*, eller to Endelser: Fælledsk. *ος*, Intetk. *ον*. F. Ex. *χρυσός, ἡ, όν*, gylden, *ἄγριος, ἄγρια, ἄγριον*; *γεμάτος, η, ον*, fuld; *εὐμορφος* (*ὄμορφος*), *ον*, skjøn, *βάρβαρος, ον*, raa; *ἄπνους, ουν*, afsjelet.

Anm. 1. Hunkjøn af Adjectiver af tre Endelser endes paa *α* efter en Vocal, ellers paa *η*, f. Ex. *μαῦρος, μαύρη, μαῦρον*, sort.

Anm. 2. Ogsaa de Adjectiver, der oprindeligt havde to Endelser (o: de sammensatte), antage i daglig Tale sædvanlig tre, f. Ex. *εὐμορφος, εὐμορφη, εὐμορφον, ἀθῶος, ἀθῶα, ἀθῶον*, uskyldig.

b. Adjectiver af anden Declination i alle Kjøen have to Endelser, Fælleddsk. *ης*, Intetk. *ες*; f. Ex. *ἀληθής, ἀληθές, εὐσεβής, εὐσεβές*. Nogle antage i det lavere Sprog Hunkjøen paa *δισσα (ισσα)*, f. Ex. *εὐλαβής, from, εὐλαβήδισσα, ἀπλοχέρης, rundhaandet, ἀπλοχέρισσα*.

c. Tre Endelser, i Hank. og Intetk. efter anden, i Hunkjøen efter første Declination, have Adjectiverne paa *ύς, εἶα, ύ*, f. Ex. *βαθύς, βαθειᾶ, βαθύ*. Disse bøies i Skriftsproget og det dannede Talesprog som i det gamle Sprog, men ellers dannes Genitiv i Enkelttal, hele Hunkjøen og Flertal som af *εος, εα, εον* med Synizesis. F. Ex.

Enkeltt.

N. <i>βαθύς</i>	<i>βαθειᾶ</i>	<i>βαθύ</i>
V. <i>βαθύ</i>	<i>βαθειᾶ</i>	<i>βαθύ</i>
A. <i>βαθύν</i>	<i>βαθειᾶν</i> el. <i>ά</i>	<i>βαθύ</i>
G. <i>βαθειῶ</i>	<i>βαθειῶς</i>	<i>βαθειῶ.</i>

Flert.

N. V. <i>βαθειοί</i>	<i>βαθειᾶς</i>	<i>βαθειᾶ</i>
A. <i>βαθειούς</i>	<i>βαθειᾶς</i>	<i>βαθειᾶ</i>
G. <i>βαθειῶν</i>	<i>βαθειῶν,</i>	<i>βαθειῶν.</i>

Saaledes ogsaa de andre, f. Ex. *μακρύς, lang, μαρῦς, blaa, παχύς, fed, φαρδύς og πλατύς, bred*.

§ 22. Adjectiverne *μέγας* og *πολύς* bøies som i det gamle Sprog; dog bruges istedenfor *μέγας* mest *μεγάλος, μεγάλη, μεγάλο (ν)*, Voc. *μεγάλε, μεγάλη, μεγάλο*; Acc. *μεγάλον, μεγάλην, μεγάλο* o. s. v. regelmæssigt.

§ 23. Comparativ og Superlativ dannes ved at føie *τερος, τερη, τερον* og *τατος, τατη, τατον* til Stammen paa *ο, υ, ες* i Positiv, f. Ex. *σοφός, σοφώτερος, σοφώτερη,*

σοφώτερον; σοφώτατος, σοφώτατη, σοφώτατον; δίκαιος, retfærdig, δικαιοτέρος, δικαιοτάτος; μακρῦς, μακρύτερος, μακρύντατος; εὐσεβής, εὐσεβέστερος, εὐσεβέστατος. Mange Adjectiver paa os faa εστερος, εστατος f. Ex. ἀχρεῖος, slet, ἀχρειέστερος, ἀχρειέστατος; ligesaa πλησίος, nær; ἀγγίνους, skarpsindig; ἀγγινούστερος, ἀγγινούστατος.

Anm. 1. Stammens ο i Endelsen i Positiv forlænges til ω, naar den foregaaende Stavelse er kort.

Anm. 2. Tonen forbliver i Comparativ og Superlativ uforandret paa trediesidste Stavelse (ligesom i ἄγριος); i Skrift derimod σοφώτερος, σοφώτερα, σοφώτερον, σοφώτατος, σοφώτατη, σοφώτατον; μακρύτερος, μακρύτερα, μακρύτερον ο. s. v.

§ 24. Uregelmæssigt compareies følgende:

ἀγαθός, ἦ, ὄν, retskaffen.	ἀμείνων	ἄριστος
καλός, ἦ, ὄν, god.	καλλήτερος	κάλλιστος
	el. καλλίων, ἰον	(καλώτατος)
κακός, ἦ, ὄν, slet.	χειρότερος	χειρότατος
		el. κάκιστος
μεγάλος, η, ον, stor.	μεγαλήτερος	μεγαλώτατος
πολύς, πολλή, πολύ, megen.	περισσότερος	πλεῖστος.

For καλλίων findes κάλλιος, ligesom πλεῖος for det gamle πλεῖων, ο. l.

§ 25. Superlativ betegner kun en meget høi Grad; f. Ex. σοφώτατος, meget viis. For at betegne den hoieste Grad sættes den bestemte Artikel foran Comparativ, f. Ex. ὁ σοφώτερος, den viseste, eller, mindre rigtigt, tillige med Indskydelse af et overflødig πλεόν, mere, f. Ex. ὁ πλεόν σοφώτερος.

§ 26. Istedendfor Endelser dannes Comparativ ogsaa ved at sætte πλεόν (μᾶλλον) foran Positiv; f. Ex. φιλελεύθερος, frisindet, μᾶλλον φιλελεύθερος; Superlativ altsaa ὁ μᾶλλον φιλελεύθερος.

Capitel 6.

Talord.

§ 27. Grundtal og Ordenstal ere:

1	α'	ένας el. είς, μία, ένα el. έν	πρώτος, πρώτη, πρώτον
2	β'	δύο	δέντερος, δεύτερη, δεύτερον
3	γ'	τρεις, τρία	τρίτος
4	δ'	τέσσαρες, τέσσαρα	τέταρτος
5	ε'	πέντε	πέμπτος
6	ς'	έξ, έξη (foran Conson.)	έκτος
7	ζ'	επτά el. εφτά	εβδομος
8	η'	οκτώ el. οχτώ	ογδοος
9	θ'	έννέα el. έννιά	έννατος
10	ι'	δέκα	δέκατος
11	ια'	ένδεκα	ένδέκατος
12	ιβ'	δώδεκα	δωδέκατος
13	ιγ'	δεκατρεϊς, τρία	δέκατος τρίτος
14	ιδ'	δεκατέσσαρες, α	δέκατος τέταρτος
15	ιε'	δεκαπέντε	δέκατος πέμπτος
16	ισ'	δεκαέξ el. δεκάξ og δεκάξη	δέκατος έκτος
17	ις'	δεκαεπτά el. δεκαεφτά	δέκατος εβδομος
18	ιη'	δεκαοκτώ el. δεκαοχτώ	δέκατος ογδοος
19	ιθ'	δεκαέννέα el. δεκαέννιά	δέκατος έννατος
20	κ'	είκοσι	είκοστός
21	κα'	είκοσι ένας (είς)	είκοστός πρώτος
		o. s. v.	o. s. v.
30	λ'	τριάντα	τριακοστός
40	μ'	σαράντα	σαρακοστός
50	ν'	πενήντα	πεντηκοστός
60	ξ'	έξήντα	έξηκοστός
70	ο'	εβδομήντα	εβδομηκοστός
80	π'	ογδοήντα el. ογδόντα	ογδοηκοστός

90	η	ένενῆντα	ένενηκοστός
100	ρ'	έκατόν	έκατοστός
101	ρα'	έκατόν εἶς el. ἕνας	έκατοστός πρώτος
200	σ'	διακόσιοι, αις, α	διακοσιοστός
300	τ'	τριακόσιοι	τριακοσιοστός
400	υ'	τετρακόσιοι	τετρακοσιοστός
500	φ'	πεντακόσιοι	πεντακοσιοστός
600	χ'	έξακόσιοι	έξακοσιοστός
700	ψ'	έπτακόσιοι	έπτακοσιοστός
800	ω'	ὀκτακόσιοι	ὀκτακοσιοστός
900	Θ	έννεακόσιοι	έννεακοσιοστός
1000	,α	χίλιοι, αις, α	χιλιοστός
2000	,β	δύο χιλιάδες	δισχιλιοστός
3000	,γ	τρεις χιλιάδες	τρισχιλιοστός
10000	,ι	δέκα χ.	δεκάκις χιλιοστός

o. s. v.

1,000,000	,ρ	ένα μιλιόνι (ον) el. έκατομμύριοι	έκατοντάκις μυριοστός.
-----------	----	--------------------------------------	------------------------

Ann. 1. Man sætter altsaa fra 13—19, 21—29 o. s. v. det mindre Tal bagefter uden και. I stedetfor δύο χιλιάδες o. s. v. bruges i Skriftsproget δισχίλιοι o. s. v., μύριοι, δισμύριοι o. s. v.

Ann. 2. Delingstallene erstattes ved Grundtallene med Præpositionen από, f. Ex. έλαβαν ὅλοι από δύο δούλους, de fik to Tjenere hver. De gamle Taladverbier omskrives gjerne med φορά eller βολή, Gang, f. Ex. μιάν φοράν (βολήν), en Gang, δύο φορές, τρεις φορές (βολαῖς) o. s. v. to, tre Gange. (τρίτην φοράν, tredje Gang, o. l.)

Ann. 3. Sædvanligst bruges de arabiske Taltegn; Bogstaverne bruges omtrent som i andre Sprog Romertallene.

§ 28. Bøielige ere af Grundtallene 1, 3, 4 (13, 14) og de runde Tal over 100; de bøies saaledes:

a) ἕνας el. εἶς, μία el. μιά,	b) Ν. τρεις, τρία	c) τέσσαρες, α
ένα el. ἕν.	A. τρεῖς, τρία	τέσσαρες, α

S. § 9 b.

G. τριῶν, τριῶν τεσσάρων, ὠν.

διακόσιοι, διακόσιαις, διακόσια og de øvrige Hundreder, χίλιοι samt alle Ordenstallene bøies som Adjectiver af 3 Endelser efter første Declination. χιλιάδες bøies som de andre Talsubstantiver paa άδα el. άς efter anden Declination.

§ 29. Af Grundtallene dannes 1) Substantiver paa άδα (άς) eller αριά, f. Ex. ή μονάδα (μονάς), Ænhed, δνάδα (ζευγάριον), et Par, πεντάδα el. πενταριά, et Antal af fem, δεκάδα el. δεκαριά, δωδεκάδα el. δωδεκαριά (ή δοτζίνα), χιλιάδα, et Antal af ti, tolv, tusind; 2) Adjectiver paa πλός (πλοῦς), πλή (πληή), πλόν (πλοῦν) eller πλάσιος, α, ον, f. Ex. άπλός, ή, όν, enkelt, διπλός, dobbelt, τριδιπλός el. τριπλάσιος, tredobbelt, πενταπλός el. πενταπλάσιος, femdobbelt, o. s. v. (I det lavere Sprog δύο φοραῖς τόσος, η, ον, τρεῖς φοραῖς τόσος o. s. v.)

Anm. 1. Grundtallene bruges til at betegne Aarstal, Maanedsdag og Time med Underforstaaelse af Ordene χρόνια, ἔτη eller χρόνοι, Aar, ήμέρα, Dag, ὥρα, Time; tilføies Præpositionen εις, angives Tiden hvornaar. F. Ex. εις τὰ χίλια ὀκτακόσια ἑξήντα τέσσαρα, i A. 1864. ἐτοῦτο ἔργινε εις ταῖς ὀκτώ τοῦ Ἰουλίον, dette skete den 8. J. (bedre med Ordenstal: τῆ ὀγδόῃ τοῦ Ἰ.); εις τήν μίαν, ταῖς πέντε, Kl. 1, 5.

Af Ugedagene have kun de tre særegne Navne, nemlig ή παρασκευή, Fredag, τὸ σάββατον, Lørdag, ή κυριακή, Søndag; de øvrige angives med Ordenstal: ή δευτέρα, Mandag, ή τρίτη, Tirsdag, ή τετράδη el. τετάρτη, Onsdag, ή πέφτη el. πέμπτη, Torsdag.

Anm. 2. Brøker udtrykkes ved Ordenstal, f. Ex. τό τέταρτον, Fjerdedelen, τρία δέκατα, tre tiende Dele; Ordet halv hedder enten μισός, μισή, μισόν og tilføies med και, f. Ex. δύο ήμέραις και μισή, δύο ἔτη και μισό, 2½ Aar (enklitisk efter μιά, f. Ex. μιά μιση ὥρα), eller ήμισύ uden και, f. Ex. ἕξ ήμισύ, sex en halv; efter en Vocal enklitisk, f. Ex. ἑπτά ἄμισύ, syv en halv, δόδεκά ἄμισύ, τέσσαρά ἄμισύ; i δέκα o. l. flyttes da Tonen til sidste Stavelse, f. Ex. δεκά ἄμισύ, ένα ἄμισύ.

Capitel 7.

Pronominer.

§ 30. a. De personlige Pronominer *ἐγώ*, jeg, *σύ*, du, *αὐτός*, *ή*, *ό*, han, hun, den, det, bøies saaledes:

Enkeltt.

N. <i>ἐγώ</i>	N. V. <i>σύ</i> el. <i>ἐσύ</i>	N. <i>αὐτός</i> , <i>ή</i> , <i>ό</i>
A. <i>μέ</i> , <i>ἐμέ</i> , <i>ἐμένα</i>	<i>σέ</i> , <i>ἐσέ</i> , <i>ἐσένα</i>	<i>αὐτόν</i> , <i>ήν</i> , <i>ό</i>
G. <i>μου</i>	<i>σου</i>	<i>αὐτοῦ</i> , <i>ἧς</i> , <i>οῦ</i> .

Flert.

N. <i>ἡμεῖς</i> , <i>ἐμεῖς</i>	<i>σεῖς</i> , <i>ἐσεῖς</i>	<i>αὐτοί</i> , <i>αῖς</i> , <i>ά</i>
A. <i>ἡμᾶς</i> , <i>μας</i>	<i>σᾶς</i> , <i>ἐσᾶς</i>	<i>αὐτούς</i> , <i>αῖς</i> , <i>ά</i>
G. <i>ἡμῶν</i> , <i>μας</i>	<i>σας</i>	<i>αὐτῶν</i> , <i>ῶν</i> , <i>ῶν</i> .

Af *αὐτός* bruges i daglig Tale udenfor Nominativ de forkortede Former *τόν*, *τήν*, *τό*; *τοῦ*, *τῆς*, *τοῦ*; *τούς*, *ταῖς*, *τά*, *τῶν* og *τούς* (i alle Kjøen) for *τῶν*. For *τῆς*, *τούς*, *ταῖς* findes *τῆς* eller *τῆς*; s. om Artiklen § 9.

b. Istedendfor de personlige Pronominer i Nominativ og styret af Præpositioner bruges af Høflighed en Omskrivning med *τοῦ λόγου* og Genitiv af disse Pronominer. Altsaa:

Enkeltt.

<i>τοῦ λόγου μου</i> ,	<i>τοῦ λόγου σου</i> ,	<i>τοῦ λόγου του</i> , <i>της</i> ,
jeg, mig.	du, dig.	han, hun, ham, hende.

Flert.

<i>τοῦ λόγου μας</i> ,	<i>τοῦ λόγου σας</i> ,	<i>τοῦ λόγου των</i> el. <i>τους</i> ,
vi, os.	i, eder.	de, dem.

Efter Præpositioner bortfalder Artiklen, f. Ex. *ἀπό λόγου μου* = *ἀπ' ἐμέ*, af mig, *διὰ λόγου σου* = *διὰ σε*, hvad dig angaar. I Tiltale bruges ellers af den simple Mand anden Person i Enkelttal, *ἐσύ*; ellers anden Person i Flertal, *ἐσεῖς*.

§ 31. a. Istedenor Eiendomspronominer bruges Genitiv af de personlige Pronominer, nemlig *μου, σου, του*, bedre *αὐτοῦ; της, μας, σας, τους* i alle Kjøen el. *των*, bedre *αὐτῶν*; f. Ex. *ὁ φίλος μας*, vor Ven.

b. Forbindelsen af disse Genitiver med Adjectivet *ἐδικός*, egen, (skrives ogsaa *ιδικός*), forkortet *δικός*, med eller uden Artikel, f. Ex. *ὁ ἐδικός μου, ἐδικός μου*, bruges enten naar Pronominet skulde staa alene (med underforstaaet Substantiv, som i Tydsk der *meinige, meiner* o. s. v.), f. Ex. *νὰ τὸ σπῆτι του καὶ νὰ τὸ ἐδικόν μου*, see hans Huus og see mit, eller foiet til et Substantiv med Eftertryk i Betydning: egen; f. Ex. *ὁ ἐδικός μου ἀδελφός*, el. *ὁ ἀδελφός ὁ ἐδικός μου*, min egen Broder.

Det boies som et Adjectiv af tre Endelser efter første Declination, saaledes:

Enkeltt.

N. <i>ὁ ἐδικός μου, σου</i>	<i>ἡ ἐδική μου, σου</i>	<i>τὸ ἐδικόν μου, σου</i>
o. s. v.	o. s. v.	o. s. v.
A. <i>τὸν ἐδικόν μου</i>	<i>τὴν ἐδικήν μου</i>	<i>τὸ ἐδικόν μου</i>
G. <i>τοῦ ἐδικοῦ μου</i>	<i>τῆς ἐδικῆς μου</i>	<i>τοῦ ἐδικοῦ μου.</i>

Flert.

N. <i>οἱ ἐδικοί μου</i> o. s. v.	<i>αἱ ἐδικαῖς μου</i> o. s. v.	<i>τὰ ἐδικά μου</i> o. s. v.
A. <i>τοὺς ἐδικούς μου</i>	<i>ταῖς ἐδικαῖς μου</i>	<i>τὰ ἐδικά μου</i>
G. <i>τῶν ἐδικῶν μου</i>	<i>τῶν ἐδικῶν μου</i>	<i>τῶν ἐδικῶν μου.</i>

§ 32. Det reflexive Pronomen hedder i alle Kjøen og Tal i Accusativ *τὸν ἑαυτόν*, i Genitiv *τοῦ ἑαυτοῦ*, efterfulgt af Genitiv af de personlige Pronominer; altsaa:

Enkeltt.

A. <i>τὸν ἑαυτόν μου, σου, του, της</i> , mig, dig, sig (selv)
G. <i>τοῦ ἑαυτοῦ μου, σου, του, της.</i>

Flert.

A. τὸν ἑαυτὸν μας, σας, τους el. των, os, eder, dem (selv)

G. τοῦ ἑαυτοῦ μας, σας, τους el. των.

F. Ex. ἀγαπᾷ τὸν ἑαυτὸν της, hun elsker sig selv; διὰ τὸν ἑαυτὸν μας, for vor egen Skyld; ogsaa διὰ λόγου μου o. s. v.,
f. Ex. δὲν ἐγεννήθημεν διὰ λόγου μας.

§ 33. Demonstrative Pronominer ere: αὐτός, ἡ, ὁ, denne, dette, οὗτος, αὕτη, τοῦτο el. τοῦτος, τούτη, τοῦτο og ἐτοῦτος, ἐτούτη, ἐτοῦτο, denne, dette, ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο, hin, hint, ὁ ἴδιος, ἡ ἴδια, τὸ ἴδιον, den samme, det samme, ogsaa: selv.

1. αὐτός, ἡ, ὁ, s. § 30.

2. οὗτος, αὕτη, τοῦτο beholder sin oprindelige Bøining.

3. τοῦτος bøies saaledes:

Enkeltt.

Flert.

N. τοῦτος, τούτη, τοῦτο τοῦτοι, τούταις, τοῦτα

A. τοῦτον, τούτην, τοῦτο τούτους, τούταις, τοῦτα

G. τούτου, τούτης, τούτου. τούτων, τούτων, τούτων.

Som τοῦτος bøies ἐτοῦτος og ἐκεῖνος.

4. ὁ ἴδιος, ἡ ἴδια, τὸ ἴδιον bøies som et Adjectiv af tre Endelser efter første Declination med Artiklen.

Anm. I det lavere Folkesprog antage αὐτός, τοῦτος og tildels ἐκεῖνος en Forlængelse, der tildels bestaar i en Gjentakelse af Endelsen efter ν og oftest har Tonen. Bøiningen af αὐτός og τοῦτος bliver da følgende:

	Enkeltt.	
N. (αὐτοῦνος)	(αὐτήνα[η])	(αὐτοῦνο)
A. αὐτόναν	αὐτήναν	(αὐτοῦνο)
G. αὐτουνοῦ	αὐτηνηῆς	αὐτουνοῦ.

Flert.

N. (αὐτοινοί)	(αὐτηναις)	αὐτίνα
A. αὐτινούς	αὐτηναις	αὐτίνα
G. αὐτωνῶν	αὐτωνῶν	αὐτωνῶν.

Enkeltt.

N. —	—	—
A. τούτονα	τούτηνα	(τούτονα)
G. τουτουνοῦ	τουτηνηῆς	τουτουνοῦ.

Flert.

N. <i>τουτοινοί</i>	<i>τουτηναῖς</i>	(<i>τούτηνα</i>)
Λ. <i>τουτουνοῦς</i>	<i>τουτηναῖς</i>	(<i>τούτηνα</i>)
Γ. <i>τουτωνῶν</i>	<i>τουτωνῶν</i>	<i>τουτωνῶν</i> .

Af *ἐκεῖνος* forekommer i Accusativ i Enkelttal *ἐκείνονα* og *ἐκείνηνα* for *ἐκεῖνον*, *ἐκείνην*, samt i Genitiv Enkelttal og Flertal Former med Tonen paa sidste Stavelse: *ἐκείνου*, *ἐκείνης*, *ἐκείνου*, *ἐκείνων*.

§ 34. a. Relative Pronominer ere: *ὁ ὅποιος*, *ἡ ὅποια*, *τὸ ὅποιον*, som, der, *ὅπου* el. *ποῦ*, som, der, og, i det nuværende Skriftsprog, *ὅς*, *ἣ*, *ὅ*.

1. *ὁ ὅποιος*, *ἡ ὅποια*, *τὸ ὅποιον* bøies som et Adjectiv efter første Declination; det har altid Artiklen.
2. *ὅπου* el. *ποῦ* (egenlig Stedsadverbium *ὅπου*, hvor) er ubøieligt.
3. *ὅς*, *ἣ*, *ὅ* bøies som i det gamle Sprog.

b. Ubestemt relativt Pronomen er *ὅποιος*, *ὅποια*, *ὅποιον* og i Skriftsproget *ὅποιοςδήποτε*, *ὅποιαδήποτε*, *ὅποιονδήποτε*, hvosomhelst der, hvadsomhelst der. Desuden *ὅστις*, *ἣτις*, *ὅτι*, dog udenfor Skriftsproget kun i Nominativ Enkelttal og Flertal og mest uden ubestemt Betydning.

1. *ὅποιος*, *ὅποια*, *ὅποιον* og *ὅποιοςδήποτε* bøies som Adjectiver efter første Declination.
2. *ὅστις*, *ἣτις*, *ὅτι* bøies som i det gamle Sprog.

§ 35. Spørgende Pronominer ere: *τίς*, *τί*, hvo, hvad, *ποιός*, *ποία*, *ποιόν*, hvo, hvilken og hvordan (qualis), *τί λογῆς*, hvad for en?

1. *τίς*, *τί* bøies saaledes:

Enkeltt.		Flert.	
N. <i>τίς</i>	<i>τί</i>	<i>τίνες</i>	<i>τίνα</i>
A. <i>τίνα</i>	<i>τί</i>	<i>τίνες</i>	<i>τίνα</i>
Γ. <i>τίνος</i>	<i>τίνος</i>	<i>τίνων</i>	<i>τίνων</i> .

2. *ποιός*, *ποία*, *ποιόν* bøies som et Adjectiv efter første Declination. Med Synzesis og i det lavere Sprog

med Forlængelse (som ovf. *αὐτός* o. a.) bøies det saaledes:

Enkeltt.

N. <i>ποιός</i>	<i>ποιά</i>	<i>ποιό</i>
A. <i>ποιόν</i>	<i>ποιάν</i>	<i>ποιό</i>
G. <i>ποιού</i> el. <i>ποιανού</i> , el. <i>ποιουνού</i>	<i>ποιᾶς</i> el. <i>ποιανῆς</i>	<i>ποιού</i> el. <i>ποιανού</i> , <i>ποιουνού</i> .

Flert.

N. <i>ποιοί</i>	<i>ποιαῖς</i>	<i>ποιά</i>
A. <i>ποιούς</i>	<i>ποιαῖς</i>	<i>ποιά</i>
G. <i>ποιῶν</i> el. <i>ποιανῶν</i> el. <i>ποιωνῶν</i> i alle Kjøen.		

3. *τί λογιῆς* er ubøieligt; f. Ex. *τί λογιῆς γυναικα, τί λογιῆς ἀνθρωποι*.

Anm. For *τί* høres undertiden *εἶντα* ο: *τί εἶναι τά* (for *ἄ*), f. Ex. *εἶντα κάμνεις*, hvad gjør du?

§ 36. Ubestemte Pronominer ere: *ένας* el. *εἷς*, en, *κανένας* el. *κανείς*, *καμμία*, *κανένα* el. *κανέν*, en, nogen; med Nægtelse *δέν κανείς*, ingen; *τινάς* el. *τίς*, en, nogen, *κάτι* (*κάτι τι*), noget, *τίποτε*, nogetsomhelst, *δέν τίποτε* el. *τίποτε*, intet, *ἄλλος*, *ἄλλη*, *ἄλλο*, en anden, *κάποιος*, *κάποια*, *κάποιον*, noget, noget, *κάμποσος*, *κάμποση*, *κάμποσον*, af en vis Mængde; *ό*, *ή*. *τό δεῖνα* el. *τάδε*, den og den; *καθένας* el. *καθεῖς*, *καθεμία*, *καθέν* el. *καθένα*, enhver, *κάθε*, enhver, *πᾶσα εἷς* el. *πᾶσα ένας* (*πασένας*), *πᾶσα μία* (*πασαμία*), *πᾶσα ένα* (*πασαένα*), enhver; *οὐδένας* (*οὐδεῖς*), *οὐδεμία*, *οὐδένα* og *μηδένας*, *μηδεμία*, *μηδένα*, ingen, intet.

1. *ένας* el. *εἷς*, der ogsaa er ubestemt Artikel, s. § 9, b.

Som *ένας* bøies *κανένας* el. *κανείς* (af *κάν* og *εἷς*), *καθένας* el. *καθεῖς* (af *καθ'* *εἷς* el. *ένα*), *πᾶσα εἷς* el. *πᾶσα ένας* (*πασένας*); *πᾶσα* er ubøieligt; *οὐδένας* og *μηδένας*.

2. *τινάς* el. *τίς* bøies saaledes:

	Enkeltt.		Flert.
N.	<i>τινάς</i> el. <i>τίς</i>	<i>τί</i>	<i>τινές</i> <i>τινά</i>
A.	<i>τινά</i>	<i>τί</i>	<i>τινάς</i> <i>τινά</i>
G.	<i>τινός</i>	<i>τινός</i>	<i>τινῶν</i> <i>τινῶν.</i>

3. *ἄλλος* bøies som i det gamle Sprog; i Genit. Flertal findes *ἄλλωνῶν* for *ἄλλων*.

4. *κάποιος* og *κάμποσος* (af *κᾶν ποιός, ποσός*) bøies som Adjectiver af tre Endelser (altid Tonen paa tredie-sidste Stavelse).

5. *ὁ, ἡ, τὸ δεῖνα* og *ὁ, ἡ, τὸ τάδε*. Af disse bøies kun Artiklen.

6. De øvrige, *κάτι* (af *κᾶν τι*), *τίποτε*, *κάθε* (forkortet af *καθένας*), ere ubøielige.

§ 37. Correlative Pronominer ere:

ποῖος, α, ον, hvordan? *τέτοιος, τέτοια, τέτοιον* }
τοιούτος, τοιανύτη, τοιοῦτο } saadan.

ὅποιος, α, ον, saadan som.

πόσος, η, ον, hvor stor? *τόσος, η, ον* }
τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτο } saa stor.

ὅσος, η, ον, saa stor som.

Τοιοῦτος og *τοσοῦτος* bruges nu i Skriftsproget og bøies som i det gamle Sprog; de øvrige bøies som Adjectiver efter første Declination.

Capitel 8.

Om Verbernes Bøining i Almindelighed.

§ 38. a. Verbernes Former ere Activ og Passiv. Passiv har ogsaa medial Betydning. Nogle Verber ere lideformede.

b. Maaderne ere Indicativ, Conjunctiv, Imperativ samt Participium.

Anm. 1. Optativ bruges nu undertiden i Skriftsproget.

Anm. 2. Istedendfor Infinitiv bruges *νά* (af *ἴνα*), at, med Conjunctiv, f. Ex. *ἐμποροῦν τις νά εἴπῃ*, en kan sige; *τὸ νά νικᾷ τις*, det at seire; med Præpositioner: *διὰ νά-*, *εἰς τὸ νά-*, for at; *μὲ τὸ νά* (med det at), idet; *χωρὶς νά-*, uden at; *ἀντι νά-*, istedenfor at; o. a.

c. Tiderne ere i Indicativ: Præsens, Imperfectum, Aorist (der ogsaa har Perfects Betydning), Plusquamperfectum, Futurum og Conditionale.

Conjunctiv og Imperativ have kun Præsens og Aorist.

Participium har i Activ Præsens, i Passiv Præsens og Perfectum.

Anm. Nyere Skribenter danne dog flere Participier.

d. Tallene ere Enkelttal og Flertal; Personerne ere tre. Imperativ har kun anden Person.

Anm. 1. Upersonlige Verber, f. Ex. *πρόπει*, det sømmer sig, *βρέχει*, det regner, have kun tredje Person i Enkelttal.

Anm. 2. Tredie Person af Imperativ udtrykkes ved *ἄς* (ᾶ: *ἄφες*) og Conjunctiv.

§ 39. Conjugationer. Verberne kunne henføres til to Conjugationer, der begge have ω i første Person i Præsens Indicativ i Activ.

I Verberne af første Conjugation endes Stammen paa en Consonant eller en Diphthong eller en Vocal, undtagen ϵ og α . Endelsen ω i Præsens Indicativ er ubetonet (verba barytona); f. Ex. *γράφω*, jeg skriver, *φιλέω*, jeg beværter, *σβύω*, jeg slukker. (Stammen findes ved at borttage ω i første Person).

I anden Conjugation endes Stammen enten paa ϵ (første Klasse) eller paa α (anden Klasse), der sammentrækkes med Endelserne i Præsens og Imperfectum og i de andre Tider fordetmeste forlænges (verba perispomena

el. contracta); f. Ex. πατώ af πατέω, træder, τιμῶ af τιμάω, ærer, Aor. ἐπάτησα, ἐτίμησα; ἔμπορῶ (έώ), jeg kan, Aor. ἤμπόρεσα. (Stammen sees i anden Person, f. Ex. τιμᾶς, πατεῖς; Stammen altsaa τιμα, πατε.)

Ann. 1. Verber paa *ω* bruges kun i Skriftsproget; i daglig Tale indskydes *ν* mellem Stamme og Endelse i Præsens og Imperfectum; f. Ex. ἀξιόνω for ἀξιόω, μισθόνω for μισθόω, φανερόνω for φανερόω, θανατόνω for θανατόω; andre lignende ere f. Ex. μαζώνω, samler (μαζύ, med), ἀνακατόνω (άνω, κάτω), forvirrer, δαγκώνω (δάκνω), bider, σηκώνω, løfter. De andre Tider dannes som af Præsens paa *όω*, f. Ex. μισθόνω, Aor. ἐμισθόσα, Perf. Part. i Passiv μισθωμένος.

Ann. 2. Om anden Conjugation mærkes:

1. I daglig Tale sammensmelttes sædvanlig begge Klasser, idet Verberne paa *εω* i Activ forandres til Verber paa *αω* og omvendt Verber paa *αω* i Passiv bøies som de paa *εω*; f. Ex. πολεμῶ, πολεμᾶς, πολεμῶ ο. s. v. for πολεμεῖς, πολεμεῖ ο. s. v., μετρῶ-ᾶς, ᾶ ο. s. v. for μετρεῖς-εἰ, maaler, ἀκολουθῶ(αω), ζητῶ(άω), κτηνῶ(αω), følger, søger, slaar o. a.; τιμῶ (τιμάω) har i Passiv gjerne τιμοῦμαι, τιμεῖσθαι, τιμῆται ο. s. v., eller med Synizesis τιμειοῦμαι, τιμειέσθαι, τιμειέται ο. s. v. (af den usammentrukne Form τιμέσθαι); saaledes ogsaa πετοῦμαι og πετειοῦμαι af πετῶ(άω), flyver, springer, o. a. Andre, som κοιμῶμαι (άομαι), gaa regelmæssigt.
2. Tostavelsesverber paa *εω* sammentrækkes sædvanlig slet ikke, f. Ex. πλέω, seiler, πλέεις, πλέει ο. s. v. Ofte indskydes *ν*, f. Ex. δένω af δέω, binder, eller *γ*. f. Ex. πλέγω af πλέω.
3. I nogle Egne høres *ι* i anden og tredie Person i Enkelttal i Præsens Indicativ Activ, f. Ex. ζητάις, ζητάι for ζητᾶς, ζητᾶ (ζητεῖς, ζητεῖ); disse Former skrives ogsaa ζητάεις, ζητάει som usammentrukne Former.
4. I Verber paa *αω* indskydes paa de joniske Øer *ζ*, f. Ex. τηράζω af τηράω (τηρέω), seer Ligesaa φωνάζω af φωνάω (φωνέω), kalder.

Ann. 3. De faa Rester af Conjugationen paa *μι* foruden εἶμαι, jeg er, ere at henføre til de uregelmæssige Verber. (For ἴσθημι siges nu σταινώ og στέκω, for τίθημι θέτω, for δίδωμι δίδω og δίνω, for δείκνυμι δείχνω, for ἀφίημι ἀφίνω, for κάθημαι κάθομαι, o. s. v. For ἀγαμαι bruges ξενίζομαι.)

§ 40. Tidernes Dannelse. Tiderne ere enten enkelte eller sammensatte. De enkelte Tider ere Præsens, Imper-

fectum og Aorist, de sammensatte ere Plusquamperfectum, Futurum og Conditionale. De enkelte Tider dannes dels ved Endelser, dels tillige ved Augment.

§ 41. Augment findes kun i Imperfectum og Aorist i Indicativ og bestaar, som i det gamle Sprog, enten i et foransat ϵ (augmentum syllabicum) eller i Vocalforlængelse (a. temporale). Perfectum Participium i Passiv faaer i Talesproget ikke Fordobling, sædvanlig heller intet andet Augment. F. Ex. $\gamma\rho\acute{\alpha}\varphi\omega$, Imperf. $\dot{\epsilon}\gamma\rho\alpha\varphi\alpha$; $\dot{\epsilon}\lambda\pi\acute{\iota}\zeta\omega$, Aor. $\eta\lambda\pi\iota\sigma\alpha$; $\acute{\rho}\acute{\iota}\chi\omega$, kaster, Aor. $\epsilon\acute{\rho}\acute{\rho}\iota\zeta\alpha$.

Anm. a. Sammensatte Verber have Augmentet fortil, ogsaa naar de ere sammensatte med Præpositioner, der begynde med en Consonant, f. Ex. $\dot{\epsilon}\pi\rho\acute{\omicron}\sigma\tau\alpha\zeta\alpha$ af $\pi\rho\omicron\sigma\tau\acute{\alpha}\delta\omicron\sigma\omega$, anordner; men begynder Præpositionen med en Vocal, sættes Augmentet oftest efter Præposit., f. Ex. $\acute{\alpha}\pi\acute{\epsilon}\theta\alpha\tau\alpha$ af $\acute{\alpha}\pi\alpha\iota\theta\alpha\iota\omega$, dør.

b. Nogle sammensatte Verber have Augment baade foran og efter Præpositionen, f. Ex. $\dot{\epsilon}\kappa\alpha\tau\acute{\eta}\nu\tau\eta\theta\alpha$ af $\kappa\alpha\tau\alpha\tau\omega$, møder.

c. I nogle Verber forlænges Augmentet ϵ til η , f. Ex. $\eta\gamma\rho\alpha\varphi\alpha$ for $\dot{\epsilon}\gamma\rho\alpha\varphi\alpha$, af $\gamma\rho\acute{\alpha}\varphi\omega$.

d. Augmentum temporale udelades sædvanlig i daglig Tale, f. Ex. $\acute{\alpha}\kappa\omicron\upsilon\sigma\alpha$ for $\eta\kappa\omicron\upsilon\sigma\alpha$, af $\acute{\alpha}\kappa\omicron\upsilon\acute{\omega}$, hører

§ 42. Stammen, hvortil Endelserne føies, er ofte udvidet i Præsens og Imperfectum, ligesom i det gamle Sprog. Som særegent for Nygræsk mærkes:

1. Verber, der oprindeligt have $\sigma\omega$ og $\tau\omega$ i Præsens faa ofte $\zeta\omega$, f. Ex. $\tau\alpha\rho\acute{\alpha}\zeta\omega$ for $\tau\alpha\rho\acute{\alpha}\sigma\omega$, forvirrer, $\tau\acute{\alpha}\zeta\omega$, lover, for $\tau\acute{\alpha}\sigma\omega$, $\mu\alpha\lambda\acute{\alpha}\zeta\omega$, berører, for $\mu\alpha\lambda\acute{\alpha}\sigma\omega$, undertiden $\gamma\omega$, f. Ex. $\varphi\upsilon\lambda\acute{\alpha}\gamma\omega$ for $\varphi\upsilon\lambda\acute{\alpha}\sigma\omega$.
2. Adskillige Verber danne Præsens af den oprindelige Stamme i Aor. 2 med Endelsen $\alpha\iota\omega$, f. Ex. $\mu\alpha\theta\alpha\iota\omega$, $\pi\alpha\theta\alpha\iota\omega$, $\lambda\alpha\chi\alpha\iota\omega$, $\tau\upsilon\chi\alpha\iota\omega$ istedenfor $\mu\alpha\theta\acute{\alpha}\nu\omega$, $\pi\acute{\alpha}\sigma\chi\omega$, $\lambda\alpha\gamma\chi\acute{\alpha}\nu\omega$, $\tau\upsilon\gamma\chi\acute{\alpha}\nu\omega$ af $\dot{\epsilon}\mu\alpha\theta\omicron\nu$ o. s. v.
3. Verber paa λ og ρ antage, ligesom Verber paa μ , i Almusproget ν foran Endelsen i Præsens, f. Ex. $\sigma\tau\acute{\epsilon}\lambda\upsilon\omega$

for *στέλλω*, *σπέρνω* for *σπείρω*, *δέρνω*, *πρυγler*, af *δέρω*, *φέρνω* for *φέρω*, *σύρνω* for *σύρω*, trækker.

4. Sammentrukne Verber paa *αω*, *ᾶ*, med *ρ* foran Endelsen indskyde ofte et *ν* efter *ρ*, f. Ex. *περνῶ* for *περάω*, *ᾶ*, gaar forbi. Om *ν* indskudt i Verber paa *οω* s. § 39, Anm. 1.

§ 43. Endelserne. a. Af Stammen i Præsens dannes Præsens i alle Maader og Imperfectum ved følgende Endelser:

Activ. Præs. Ind. og Conj. *ω*, Imperat. *ε*, Particip. *οντας* (ubøieligt). Imperf. i 1ste Conjugat. *α*, i 2den *ουσα*.
 Passiv. Præs. Ind. *ομαι*, Conj. *ομαι*, Imperat. *ον*, Particip. *όμενος*, *η*, *ον*. Imperf. *όμεν* eller *ομουν* og *ομουν*.
 Hvorledes disse Endelser i 2den Conjugat. sammentrækkes med Stammens *ε* og *α*, s. Exemplerne paa Conjugationerne.

b. Aorist Indicat. i Activ dannes af den oprindelige Stamme sædvanlig ved at tilføie *σα*, i nogle Verber *α*. Den sidste Endelse bruges dels i verba liqvida. f. Ex. *στέλλω* el. *στέλω*, Aor. *ἔστειλα*, dels istedenfor den oprindelige Endelse *ον* i Aor. 2, f. Ex. *φεύγω*, flygter, Aor. *ἔφυγα*.

Heraf dannes Aorist i Coniunctiv og Imperativ i Activ ved Endelserne *ω* og *ε* istedenfor *α*.

Anm. 1. I stedetfor *σα* bruges undertiden *ξα* i Verber paa *ζω* eller sammentrukne Verber; f. Ex. *ἐτήραξα* for *ἐτήρησα* af *τηρῶ* eller *τηρόζω*, *ἐρώτηξα* for *ἐρώτησα* af *ἐρωτῶ*, spørger.

Anm. 2. I Verberne paa *αω*, *εω* træder ofte i Almusproget paa Grund af Lighed i Udtalen *φ* istedenfor *ν* foran Endelsen *σα*. f. Ex. *μισέω*, reiser, *ἐμίσησα* for *ἐμίσησα*; dette sker ogsaa i Aor. og Perfectum Participium i Passiv (*μ* for *φ*).

c. Aorist Ind. i Passiv dannes ligeledes af Stammen ved Endelserne *θην* eller i Almusproget *θηνα* (*τηνα*), sjelden *ην*, *ηνα*, f. Ex. *γράφω*, *ἐγράφθην* eller *ἐγράφθηνα*, *ἠγράφθηνα*

(γράφτηκα). Heraf dannes Coniunctiv altid med Endelsen *θω* (*ω*), f. Ex. *γράφθῶ* (*γραφτῶ*); Imperativ derimod dannes ved at forandre *θην* (*σθην*) til *σον*, f. Ex. *γράφου*, *τιμήσου*, *πατήσου*, *στοχάσου*, *ἀποκρίσου*, *ζεστάσου* af *ἐγράφθην*, *ἐτιμήθην*, *ἐπατήθην*, *ἐστοχάσθην*, *ἀπεκρίθην*, *ἐζεστάθην* til Præsens: *γράφω*, *τιμάω*, *πατέω*, *στοχάζομαι*, formoder, *ἀποκρίνομαι*, svarer. *ζεσταίνω*, varmer. De Verber, der i Indicativ have *ην*, forandre dette til *ου*, f. Ex. *φανοῦ* af *ἐφάνην*, Præsens *φαίνομαι*.

d. Perfectum Participium i Passiv dannes af Stammen ved Endelsen *μένος*, f. Ex. *γραμμένος* af *γράφω*. Det findes ogsaa af active intransitive Verber.

Ved Tilføielsen af disse Endelser foregaa i det Hele de samme Forandringer ved Stammen, som i det gamle Sprog. Sml. § 4. F. Ex. *κρίνω*, dømmer, *ἐκρίθην*, *κρίμένος*; *στέλλω*, *ἐστάλθην*, *σταλμένος*; *δέρω*, *ἔδειρα*, *ἐδάρθην*, *δαρμένος*; *σπένδω*, udgyder, *ἔσπειρα*; *τυπώνω* (*οω*), trykker, *ἐτύπωσα*, *τυπωμένος*; *τιμῶ*, *ἐτίμησα*, *ἐτιμήθην*, *τιμημένος*; *ἐπαινῶ* (*εω*), *ἐπαίνεσα*, *ἐπαινεμένος*; *περνῶ* (Stamme *περα*), *ἐπέρασα*, *περασμένος*; *τρέφω*, underholder, *ἐτρέφην*, (*θρεμμένος*) o. s. v.

Anm. De Verber paa *αω* og *εω*, der i Oldsproget ikke forlænge *α* og *ε* udenfor Præsens og Imperfectum, beholde ogsaa i Nygræsk den korte Vocal; i Almusproget desuden nogle flere, f. Ex. *ἔμπορῶ*, kan, Aor. *ἤμπορεσα*.

§ 44. De sammensatte Tider i Activ og Passiv dannes af Coniunctiv af Hovedverbet og Hjelpeverberne *ἔχω*, jeg har (er), og *θέλω*, jeg vil (skal), paa følgende Maade:

a. Plusquamperfectum dannes af Imperfectum af *ἔχω* og tredie Person i Enkeltt. af Aorist i Coniunctiv; f. Ex. *εἶχα γράψει*, jeg havde skrevet, *εἶχα ἔλθει*, jeg var kommen, *εἶχα γραφθῆ*, jeg var skrevet.

b. Futurum dannes paa fire Maader:

1. Af Præsens af *θέλω* og tredie Pers. Enkeltt. af Aorist i Coniunctiv (i Activ ogsaa af Præsens); f. Ex. *θέλω γράφει* (*γράψει*), jeg vil skrive, *θέλω γραφθῆ*, jeg skal skrives. Denne Sammensætning, der sædvanlig kaldes *μέλλων*, bruges kun af de Dannede.
2. Af tredie Pers. af *θέλω* brugt upersonligt (*θέλει*, det er Villie) og Præsens eller Aorist i Coniunctiv af Hovedverbet; f. Ex. *θέλει γράφω* (*γράψω*), jeg vil skrive, *θέλει γραφθῶ* (*γράψωμαι*), jeg skal skrives. (*μέλλων ἀντίστροφος*).
3. Af *θέ* (forkortet af *θέλει*) og *νά* med Coniunctiv som ovf. F. Ex. *θὲ νὰ γράφω* (*γράψω*), jeg vil skrive, *θὲ νὰ γραφθῶ* (*γράψωμαι*), jeg skal skrives. (*μέλλων ποιητικός*).
4. Af *θά*, d. e. *θὲ νὰ*, med Coniunctiv som ovf. F. Ex. *θὰ γράφω* (*γράψω*), jeg vil skrive, *θὰ γραφθῶ* (*γράψωμαι*), jeg skal skrives. (*μέλλων δημώδης*).

c. Conditionale dannes paa to Maader:

1. Af Imperfectum af *θέλω* og tredie Pers. Enkeltt. af Præsens (Aorist) Coniunctiv; f. Ex. *ἤθελα γράφει* (*γράψει*), jeg vilde skrive el. have skrevet, *ἤθελα γραφθῆ*, jeg skulde skrives el. være skrevet.
2. Af tredie Person af *ἤθελα* og Præsens (Aorist) i Coniunctiv; f. Ex. *ἤθελε γράψω* (*γράψω*), jeg vilde skrive el. have skrevet, *ἤθελε γραφθῶ*, jeg skulde skrives el. være skrevet.

Anm. Der burde egenlig skrives *γράφη*, *γράψη*, *γραφθῆ*, *ἔλθη* o. s. v. i Sammensætningerne med *εἶχα* og *θέλω* (*ἤθελα*).

§ 45. Ved Betoningen i Verberne er kun den Afvigelse at mærke, at Tonen staar paa trediesidste Stavelse

i første og anden Person Enkeltt. af Imperfectum i Passiv
paa ουν; f. Ex. ἐγράφουμουν, ἐγράφουσουν.

Capitel 9.

Hjelpeverberne og Exempler paa Conjugationerne.

§ 46. Hjelpeverberne θέλω og ἔχω bøies i de usammen-
satte Tider saaledes:

Indicativ.

Præsens.

θέλω, jeg vil.	ἔχω, jeg har.
θέλεις	ἔχεις
θέλει	ἔχει
θέλομεν	ἔχομεν
θέλετε	ἔχετε
θέλουν.	ἔχουν.

Imperfectum.

ἤθελα, jeg vilde.	εἶχα, jeg havde.
ἤθελες	εἶχες
ἤθελε	εἶχε
ἠθέλαμεν	εἶχαμεν
ἠθέλετε	εἶχετε
ἠθέλαν.	εἶχαν.

Aorist.

ἠθέλησα, jeg vilde, har Som Imperfectum.
villet.

ἠθέλησες
ἠθέλησε
ἠθέλησαμεν
ἠθέλησατε
ἠθέλησαν.

Conjunctiv.

Præsens.

θέλω	ἔχω
θέλης	ἔχῃς
θέλη	ἔχη
θέλωμεν	ἔχωμεν
θέλετε	ἔχετε
θέλουν.	ἔχουν.

Aorist.

θελήσω	Som Præsens.
θελήσης	
θελήσῃ	
θελήσωμεν	
θελήσετε	
θελήσουν.	

Imperativ.

mangler.	ἔχε, hav.
	ἔχετε.

Participium.

θέλοντας, villende.	ἔχοντας, havende.
---------------------	-------------------

§ 47. Til Exempler paa Conjugationerne kunne tjene γράφω af første Conjugation, πατῶ og τιμῶ af anden Conjugations første og anden Klasse.

I. A c t i v.

A. Indicativ.

Præsens.

γράφω, jeg skriver.
γράφεις
γράφει
γράφομεν
γράφετε
γράφουν

πατῶ, jeg træder.
πατεῖς
πατεῖ
πατοῦμεν
πατεῖτε
πατοῦν

τιμῶ, jeg ærer.
τιμᾶς
τιμᾷ
τιμοῦμεν
τιμᾶτε
τιμοῦν.

Imperfectum.

ἔγραφα el. ἤγραφα, jeg skrev.
ἔγραφες o. s. v.
ἔγραφει
ἔγράφαμεν
ἔγράφετε
ἔγραφαν

ἔπατοῦσα
ἔπατοῦσες
ἔπατοῦσε og ἐπάτειε
ἔπατούσαμεν
ἔπατούσατε
ἔπατοῦσαν

ἔτιμοῦσα
ἔτιμοῦσες
ἔτιμοῦσε og ἐτίμαε
ἔτιμούσαμεν
ἔτιμούσατε
ἔτιμοῦσαν.

Aorist.

ἔγραψα el. ἤγραψα, jeg skrev, har skrevet.

ἔγραψες o. s. v.

ἔγραψε

ἐγράψαμεν

ἐγράψατε

ἔγραψαν

ἐπάτησα

ἐπάτησες

ἐπάτησε

ἐπατήσαμεν

ἐπατήσατε

ἐπάτησαν

ἐτίμησα

ἐτίμησες

ἐτίμησε

ἐτιμήσαμεν

ἐτιμήσατε

ἐτίμησαν.

Plusquamperfectum.

εἶχα γράψει, jeg havde skrevet.

εἶχες γράψει

o. s. v.

εἶχα πατήσει

o. s. v.

εἶχα τιμήσει

o. s. v.

Futurum.

Første Sættning.

θέλω γράψει (γράφει), jeg vil (skal) skrive.

θέλεις γράψει (γράφει)

o. s. v.

θέλω πατήσει (πατεῖ)

o. s. v.

θέλω τιμήσει (τιμᾶ)

o. s. v.

Anden Sættning.

θέλει γράψω (γράφω)

θέλει γράψης (γράφης)

o. s. v.

θέλει πατήσω (πατῶ)

o. s. v.

θέλει τιμήσω (τιμῶ)

o. s. v.

Tredie Smsætn.

θὲ νὰ γράψω (γράψω)
θὲ νὰ γράψης (γράψης)
ο. σ. v.

θὲ νὰ πατήσω (πατῶ)
ο. σ. v.

θὲ νὰ τιμήσω (τιμῶ)
ο. σ. v.

Fjerde Smsætn.

θὰ γράψω (γράψω)
θὰ γράψης (γράψης)
ο. σ. v.

θὰ πατήσω (πατῶ)
ο. σ. v.

θὰ τιμήσω (τιμῶ)
ο. σ. v.

Conditionale.

Første Smsætn.

ἤθελα γράψει (γράψει), jeg vilde skrive el.
have skrevet.
ἤθελες γράψει (γράψει)
ο. σ. v.

ἤθελα πατήσει (πατεῖ)
ο. σ. v.

ἤθελα τιμήσει (τιμᾶ)
ο. σ. v.

Anden Smsætn.

ἤθελε γράψω (γράψω)
ἤθελε γράψης (γράψης)
ο. σ. v.

ἤθελε πατήσω (πατῶ)
ο. σ. v.

ἤθελε τιμήσω (τιμῶ)
ο. σ. v.

B. Conjunctiv.

Præsens.

γράφω
γράφης
γράφη
γράφωμεν
γράφετε
γράφουν

πατῶ
πατῆς
πατῆ
πατοῦμεν
πατῆτε
πατοῦν

τιμῶ
τιμῆς
τιμῆ
τιμῶμεν el. -οῦμεν
τιμᾶτε
τιμοῦν.

Aorist.

γράψω
γράψης
γράψη
γράψωμεν
γράψετε
γράψουν

πατήσω
πατήσης
πατήση
πατήσωμεν
πατήσετε
πατήσουν

τιμήσω
τιμήσης
τιμήση
τιμήσωμεν
τιμήσετε
τιμήσουν.

C. Imperativ.

Præsens.

Enkeltt. γράφε, skriv!

Flert. γράφετε

πάτει og πάτειε

πατείτε

τίμα

τιμᾶτε.

Aorist.

Enkeltt. γράψε, skriv!

Flert. γράφετε

πάτησε

πατήσατε

τίμησε

τιμήσατε.

D. Participium.

γράφοντας, skrivende.

πατοῦντας

τιμῶντας el. τιμοῦντας.

II. Passiv.

A. Indicativ.

Præsens.

γράφομαι, jeg skrives.
 γράφεσαι
 γράφεται
 γραφόμεθα el. γραφούμαστε
 γράφεσθε, γράφεστε
 γράφονται, γράφονται

πατοῦμαι
 πατεῖσαι
 πατεῖται
 πατούμεθα
 πατεῖσθε
 πατοῦνται

τιμῶμαι el. -οῦμαι*)
 τιμᾶσαι
 τιμᾶται
 τιμῶμεθα el. -οῦμαστε
 τιμᾶσθε - ᾶστε
 τιμῶνται - οῦνται.

Imperfectum.

(ο)
 ἐγράφομην el. -οιμουν, jeg skreves.
 (ο)
 ἐγράφουσον - -ουσουν
 (ο)
 ἐγράφετο - -ουνταν

ἐπατούμην el. -οῦμονν
 ἐπατοῦσον - ούσουν
 ἐπατεῖτο - οῦνταν

ἐτιμώμην el. -οῦμονν
 ἐτιμῶσον - ούσουν
 ἐτιμᾶτο - οῦνταν

*) Passiv af τιμάω bøies i Talesproget alm. efter første Klasse: τιμοῦμαι, τιμεῖσαι, τιμεῖται o s. v.

Imperfectum.

(ο)			
ἐγράφόμεθα el. -οὔμαστε	ἐπατούμεθα el. -οὔμαστε	ἐτιμώμεθα el. -οὔμαστε	
(ο)			
ἐγράφεσθε - ούσαστε	ἐπατεῖσθε - ούσαστε	ἐτιμᾶσθε - ούσαστε	
(ο)			
ἐγράφοντο - ουνταν	ἐπατοῦντο - οὔνταν	ἐτιμῶντο - οὔνταν.	

Aorist.

ἐγράφη el. -θηκα, jeg skreves, er	ἐπατήθη el. -θηκα	ἐτιμήθη el. -θηκα	
ἐγράφησ - -θηκες bleven skrevet.	ο. s. v.	ο. s. v.	
ἐγράφη - -θηκε			
ἐγράφημεν - -θήκαμεν			
ἐγράφητε - -θήκετε			
ἐγράφησαν - -θήκαν			

Plusquamperfectum.

εἶχα γραφθῆ, jeg var bleven skrevet.	εἶχα πατηθῆ	εἶχα τιμηθῆ	
εἶχες γραφθῆ	ο. s. v.	ο. s. v.	
ο. s. v.			

Futurum.

Første Smsætn.

θέλω γραφθῆ, jeg skal (vil) skrives.
θέλεις γραφθῆ
o. s. v.

θέλω πατηθῆ
o. s. v.

θέλω τιμηθῆ
o. s. v.

Anden Smsætn.

θέλει γραφθῶ (γράφωμαι)
θέλει γραφθῆς (γράφεσαι)
o. s. v.

θέλει πατηθῶ (πατώμαι)
o. s. v.

θέλει τιμηθῶ (τιμῶμαι)
o. s. v.

Tredie Smsætn.

θὲ νὰ γραφθῶ (γράφωμαι)
θὲ νὰ γραφθῆς (γράφεσαι)
o. s. v.

θὲ νὰ πατηθῶ (πατώμαι)
o. s. v.

θὲ νὰ τιμηθῶ (τιμῶμαι)
o. s. v.

Fjerde Smsætn.

θὰ γραφθῶ (γράφωμαι)
o. s. v.

θὰ πατηθῶ (πατώμαι)
o. s. v.

θὰ τιμηθῶ (τιμῶμαι)
o. s. v.

Conditionale.

Første Smsættn.

ἤθελα γραφθῆ̃, jeg skulde skrives el.
være bleven skrevet.

ἤθελες γραφθῆ̃

o. s. v.

ἤθελα πατηθῆ̃

o. s. v.

ἤθελα τιμηθῆ̃

o. s. v.

Anden Smsættn.

ἤθελε γραφθῶ̃ (γράφωμαι)

ἤθελε γραφθῆ̃ς (γράφεις)

o. s. v.

ἤθελε πατηθῶ̃

(πατώμαι)

o. s. v.

ἤθελε τιμηθῶ̃

(τιμῶμαι)

o. s. v.

B. Conjunctiv.

Præsens.

γράφωμαι

γράφεις

γράφεται

γράφόμεθα el. -οὔμαστε

γράφεσθε

γράφονται - οὔνται

πατώμαι el. -οὔμαι

πατῆσαι

πατῆται

πατώμεθα - οὔμεθα

πατῆσθε

πατῶνται - οὔνται

τιμῶμαι el. -οὔμαι

τιμᾶσαι

τιμᾶται

τιμώμεθα - οὔμαστε

τιμᾶσθε - ἄστε

τιμῶνται - οὔνται.

γραφθῶ
γραφθῆς
γραφθῆ
γραφθῶμεν el. -οῦμεν
γραφθῆτε
γραφθούν

Enkeltt. γράφου, bliv skrevet!
Flert. γράφεσθε

Enkeltt. γράψου, bliv skrevet!
Flert. γραφθήτε

γραφόμενος, ἐνή, ενον, som skrives.

γραμμένος, η, ον, skrevet.

Aorist.

πατηθῶ
o. s. v.

τιμηθῶ
o. s. v.

C. Imperativ.

Præsens.

πατοῦ
πατεῖσθε el. -εἶστε

τιμοῦ
τιμᾶσθε el. -ᾶστε.

Aorist.

πατήσου
πατηθήτε

τιμήσου
τιμηθήτε.

D. Participium.

Præsens.

πατούμενος.

τιμούμενος.

Perfectum.

πατημένος

τιμημένος.

§ 48. Særegenheder for Almusproget:

1. *ν* bortfalder af Endelsen *μεν* (første Pers. i Flert.) og *ε* tilføies til Endelserne *αν* og *ωνν* overalt i Activ (tredie Pers. i Flert.) og i Imperf. i Passiv samt det passive Aorist paa *ημα*; f. Ex. *γράφωμε* og *γράφουνε* for *γράφομεν*, *γράφουνν*; Imperf. *ἠγράφαμε*, *-ανε* (uden Augm. *γράφαμε*, *-ανε*), Aor. *ἠγράψαμε*, *-ανε* (*γράψαμε*, *-ανε*) for *ἠγράφαμεν*, *ἠγραψαν*, o. s. v. Conj. Præs. *γράφωμε*, *γράφουνε*, Aor. *γράψωμε*, *γράψουνε* for *γράψομεν*, *γράψουνν* o. s. v. Pass. Imperf. *ἠγραφούμουννε* (el. *γραφούμουννε*) *-ούσουννε*, *-ούντανε* for *ἠγράφουμουνν* o. s. v., Aor. *ἠγραφήκαμε* (*γραφήκαμε*), *-ήκανε* for *ἠγραφήκαμεν*, *-ηκαν* og i Conj. *γραφοῦμε*, *-οῦνε* for *γραφοῦμεν*, *-οῦν*. Saaledes ogsaa i anden Conjugation og Hjelpeverberne.
2. I Endelserne *ούμαστε*, *ούσαστε* findes ogsaa *εστε* for *αστε* og af *ούσαστε* udstødes det første *σ* og Vocalerne sammentrækkes; f. Ex. *ἐγραφοῦστε* for *ἐγραφοῦσαστε*.
3. Præsens i Passiv i Indicativ og Conjunctiv samt Imperfectum i Passiv af Verber paa *εω* dannes af de usammentrukne Former *έομαι* (*έουμαι*), *έεσαι* o. s. v. og *έομην* (*έουμουνν*), *έεσο* (*έουσουνν*) o. s. v. ved Synizesis (s. § 4, 5) paa *ειοῦμαι* og *ειούμουνν*. Bøiningen bliver da denne af *πατέω*:

Præs. Indicativ og Conjunct.

Imperfectum.

<i>πατειοῦμαι</i>	<i>ἐπατειούμουνν</i> el. <i>πατειούμουνν</i>
<i>πατειέσαι</i>	<i>ἐπατειούσουνν</i>
<i>πατειέται</i>	<i>ἐπατειοῦνταν</i>
<i>πατειούμαστε</i> (<i>εστε</i>)	<i>ἐπατειούμαστε</i> (<i>εστε</i>)
<i>πατειέστε</i>	<i>ἐπατειούσαστε</i> (<i>εστε</i>), <i>ειούστε</i>
<i>πατειοῦνται</i>	<i>ἐπατειοῦνταν</i> .

Saaledes ogsaa mange paa *αω*, f. Ex. *τιμῶ*; s. § 39, Anm. 2. 1.

Ligeledes siges i Peloponnes i Imperf. Activ i Enkeltt. *ἐπάτεια, ἐπάτειες, ἐπάτειε* for *ἐπατοῦσα*, dannet af den usammentrukne Form *ἐπάτεια*, -εις, -ει ved Synzesis, ligesom Præs. Imperativ *πάτειε* af *πάτεε*.

4. I tredje Pers. Enkeltt. Imperf. i Activ af Verber paa ω indskydes undertiden et γ mellem Stammen og Endelsen, f. Ex. *ἐτραγουδάγε* for *ἐτραγουδάε*, af *τραγουδάω*, synger.

Om *γράφτηκα, γραφῶ* for *γράφθηκα, γραφῶ* s. § 4.

§ 49. Skriftsproget bruger i de sammensatte Tider næsten alle de antike Former, saasom:

i tredje Pers. Flert. Endelserne *ουσι* og *ωσι*, *οῦσι* og *ᾶσι* istedenfor *ουν* og *οῦν*, f. Ex. *γράφουσι, γράφωσι, γράψωσι, γραφῶσι* for *γράφουν, γράφουν, γραφθῶν*, ligesaa *πατοῦσι, πατῶσι, πατήσωσι, πατηθῶσι* og *τιμῶσι* o. s. v.

i anden Pers. Enkeltt. Imperf. i Passiv Endelserne *ου*, *οῦ* og *ῶ*, f. Ex. *ἐγράφου, ἐπατοῦ, ἐτιμῶ*. Præs. Imperat. i Passiv *τιμῶ* for *τιμοῦ*.

Imperfect. i Activ dannes almindelig med Endelsen *ον*, ligeledes Aor. 2; f. Ex. *κόπτω*, Imperf. *ἔκοπτον*. *λαμβάνω*, Imperf. *ἐλάμβανον*, Aor. 2 *ἔλαβον*. Undertiden dannes ogsaa Aor. Imperat. i Passiv med Endelsen *θητι* (*ηθι*), f. Ex. *δεήθητι* for *δεήσον* af *δεόμαι*. *τρέφηθι* af *τρέφω*.

Istedenfor det ubøielige Participium i Activ paa *οντας* dannes et Præsens Part. paa *ων, ουσα, ον* og Aor. Part. paa *ας, ασα, αν*, f. Ex. *γράφων, γράψας*. I Passiv bruges foruden Præsens og Perfectum Participium (dette sidste med Fordobling, f. Ex. *γεγραμμένος*), undertiden Aorist. Particip. paa *θείς* (*είς*), *θεισα, θέν*, f. Ex. *τιμηθείς, κοπίεις* (af *κόπτω*).

Capitel 10.

§ 50. Særskilt mærkes Verbet *εἶμαι*, jeg er, der bøies uregelmæssigt.

Præsens.

Indicativ.	Conjunctiv.
εἶμαι, jeg er.	ἦμαι
εἶσαι	ἦσαι
εἶναι	ἦναι
εἴμεθα, εἴμαστε (-εστε)	ἦμεθα, ἦμαστε
εἴσθε, εἴστε	ἦσθε, ἦστε
εἶναι	ἦναι.

Imperfectum.

ἦμην el. ἦμουν, jeg var.
ἦσον ἦσουν
ἦτο ἦτον el. ἦταν
ἦμεθα ἦμαστε (-εστε)
ἦσθε ἦσαστε
ἦσαν ἦσαν.

Aorist.

ἔσθην el. ἔσθηκα, jeg var el. har	σταθῶ
ἔσθης ἔσθηκες, været.	σταθῆς
o. s. v.	o. s. v.

Plusquamperfectum.

εἶχα σταθῆ, jeg havde været.
o. s. v.

Futurum.

a.
θήλω εἶσθαι, jeg vil (skal) være.
o. s. v.
b.
θήλει ἦμαι
o. s. v.

c.

θὰ νὰ ἤμαι

o. s. v.

d.

θὰ ἤμαι

o. s. v.

Conditional.

a.

ἤθελα εἶσθαι, jeg vilde (skulde) være el. have været.

o. s. v.

b.

ἤθελε ἤμαι

o. s. v.

Imperativ.

Enkeltt. ἔσο el. ἦσου, vær! Flert. ἄς ἦσθε el. ἦστε, værere!

Participium.

ὄντας, værende.

Capitel 11.

Uregelmæssige Verber.

For Korthed's Skyld nævnes Hovedtiderne uden nærmere Angivelse i denne Orden: Aor. Act., Aor. Pass. (i den kortere Form paa θην (ην) for θηκα (ηκα)), Perf. Part. Passiv. — Imperf., der altid er regelmæssigt (f. Ex. ἀμαρτάνω, Imperf. ἀμάρταινα, ἀναιρῶ, Imperf. ἀναιρουῶσα), forbigaas.

§ 51. Ἀμαρτάνω, feiler, ἀμάρτησα el. ἤμαρτον. ἀμαρτημένος.

ἀναιβαίνω (ἀναβαίνω), stiger op, ἀνέβην og ἀναίβηκα, Conj. ἀναίβω, ης, η, ὠμεν, ητε el. ἦτε, ουν, Imperat. ἀναίβα, ἀναιβᾶτε. Saaledes ogsaa καταβαίνω (καταβ.), μετα-

βαίνω, παραβαίνω, ὑπερβαίνω. (συμβαίνει, det hændes, συνέβη, deraf τὸ συμβεβηκός, Hændelse). — ἐβγαίνω (af ἐκβαίνω), gaar ud, ἐβγῆκα, Imperat. ἔβγα, ἐβγάτε. ἐμβαίνω el. μπαίνω, gaar ind, ἐμβῆκα el. μπῆκα, Conj. ἐμβῶ el. ἐμπῶ, Imper. ἔμβα el. ἔμπα. ἐμβασμένος el. μπασμένος, indtraadt.

ἀναιρῶ, tilintetgjør, ἀναιρέσα, ἀναιρέθην, ἀναιρημένος.

Saaledes ogsaa ἀφαιρῶ, διαιρῶ, ἔξαιρῶ, καθαιρῶ.

ἀνασταίνω el. ἀναστήνω (af ἀνίστημι), opvækker, s. στήνω.

ἀπαιθαίνω el. παιθαίνω (ἀποθνήσκω), døer, ἀπέθανα, ἀποθαμμένος og παιθαμμένος.

ἀρέζω el. ἀρέσω (ἀρέσκω), behager, Imperf. og Aor. ἄρεσα, ἀρεσμένος.

αὐξάνω, forøger, αὐξησα, αὐξήθην, αὐξημένος.

ἀφίνω (af ἀφίημι), orgiver, ἄφησα og ἄφηκα, Conj. ἀφήσω og ἀφήκα, Imperat. ἄφησε (ἄφες); ἀφέθην, ἀφειμένος.

Βάζω el. βάνω (βάλλω), lægger, sætter, ἔβαλα el. ἔβαλον, Imperat. βάλε, βάλετε el. βάλτε. ἐβάλθην, βαλμένος. (Sammensætninger, f. Ex. διαβάλλω, μεταβάλλω, bøies som i Oldsproget).

βαρειοῦμαι (af βαρέομαι), besværes, bliver kjed af, ἐβαρέθην, βαρεμένος. Bedre βαρύνομαι.

βλαστώνω, spirer, ἐβλάστησα. βλαστημένος.

βλέπω, seer, εἶδα, Conj. ἰδῶ, ἦς, ἦ ο. s. v. el. ἰδῶ, ἰδῆς, ἰδῆ. Imperat. ἰδέ el. ἰδές, ἰδέτε el. δέ, δέτε. (Particip. ἰδών). Sammensætninger, f. Ex. παραβλέπω, περιβλέπω, προβλέπω gaa regelmæssigt.

βόσκω, græsser, ἐβόσκησα. (βεβοσκημένος).

βρέχω, væder, (βρέχει, det regner), ἔβρεξα, ἐβρόαχην, βρεγμένος.

βυζάνω (af μυζάω), dier (transit. og intr.), ἐβύζαξα.

Γηράζω og γερωῶ (γηράσκω), ældes, ἐγήρασα og ἐγέρασα (ogs. gjorde gammel).

γίνομαι, bliver, ἔγεινα (ἔγινα) el. ἐγίνην (ἐγίνηκα), Conj. γείνω el. γένω, Imperat. γενοῦ og γένε. γενημένος. Plusqvamperf. εἶχα γίνῃ el. γένη.

Δαγκάνω (δάκνω), bider, ogsaa δακόνω og δαγκόνω, ἐδάγκασα, δαγκασμένος. I høiere Stil bruges δάκνω.

δένω (δέω), binder, ἔδησα el. ἔδεσα, ἐδέθηρ, Imperat. δέσου. δεμένος.

διδάσκω, lærer, ἐδίδαξα, ἐδιδάχθηρ, διδαγμένος.

δίδω og δίνω (af δίδωμι), giver, ἔδωκα og ἔδωσα, Conj. δώσω. Imperat. δός, δότε og δῶσε, δώσετε. ἐδόθηρ, δομένος (δοσμένος). Saaledes ogsaa ἐδίδω, μεταδίδω, παραδίδω, προδίδω.

δύναμαι, kan, δύνασαι, δύναται. Imperf. ἐδυνάμην, ἐδύνασο o. s. v. Præs. Part. δυνάμενος. Aor. ἐδυνήθηρ. Sjældnere δύνομαι, regelm. Istedenfor δύναμαι bruges almindeligere ἔμποροῶ.

Ἐβγαίνω, gaar ud, s. ἀναβαίνω.

ἐβγάζω, borttager, ogsaa βγάνω, af ἐκβάζω (af ἐκβάλλω), med Bogstavomsætning, ligesom ἐβγαίνω for ἐκβ.; ἔβγαλα, Imperat. ἔβγαλε og βγάλε. βγάληρ, ἐβγαλμένος. S. βάζω.

ἐμβαίνω el. μπαίνω, gaar ind, s. ἀναβαίνω.

ἔμποροῶ el. ἤμποροῶ, kan, ἤμπορεσα.

ἐνδύνω, ifører, ἐνδυσα, ἐνδύθηρ, ἐνδυμένος. Saaledes ogsaa ἐκδύνω, affører.

ἐντρέπομαι, skammer mig, ἐντραπήρ, Conj. ἐντραποῶ, Imperat. ἐντραποῦ.

ἐξεύρω, veed, s. εὐρίσκω.

ἔρχομαι, kommer, ἦλθα el. ἦρθα og ἦρτα, Conj. ἔλθω, (ἔρθω, ἔρω), Imperat. ἐλθέ el. ἔλα, ἐλάτε (af ἐλάω, ἐλεύνω).

εὐρίσκω. finder, ἦρα el. εὐρηκα og εὐρήκα, Conj. εὔρω og εὐρῶ (ἔρω og ἔρω), Imperat. εὔρέ og εὔρε (ἔρέ) o. s. v.; εὐρέθην, εὐρημένος og εὐρεμένος. ἐξεύρω el. ἤξεύρω (af ἐξευρίσκω), veed, ἤξευρα. Præsens ogsaa ξεύρω og ξέρω.

ἔχω, har, Imperf. εἶχα ogsaa med Aorist og Plusquamperf. s. Betydning.

Ζῶ, lever, ζῆς, ζῆ, ζῶμεν, ζῆτε, ζῶσι el. ζοῦσι og ζοῦν. Conj. ζῶ, ζῆς, ζῆ o. s. v. Imperat. ζῆθι. ζήτω, ζήτε o. s. v. Imperf. ἔζων, ἔζης o. s. v. alm. ἐζοῦσα. Aor. ἔζησα, Imperat. ζῆσε o. s. v.

Ἦμπορῶ s. ἔμπορῶ.

ἠξεύρω s. ἐξεύρω.

Θέλω, vil, ἠθέλησα.

Anm. Præs. bliver undertiden synkoperet: θές, θέμεν, θέτε, θέν for θέλεις, θέλομεν, θέλετε, θέλουν. Smlgn. κλαίω, λέγω, πηγαίνω, τρώγω.

θέτω (af τίθημι), sætter, ἔθηκα og ἔθεσα, Imperat. θές, θέτε. ἐτέθην, Imperat. τεθοῦ, τεθητε. θεμένος. Saaledes ogsaa ἐκθέτω, προςθέτω, ὑποθέτω.

Ἰλάσκομαι, forsoner, ἰλάσθην, Imperat. ἰλάσθητι.

Καθίζομαι, sætter mig, ἐκαθέσθην, (Imperat. καθέσθητι); καθεσμένος.

καθίζω, sætter, ἐκάθισα. καθισμένος.

κάθομαι (κάθημαι), sidder, Imperat. κάθου, Part. καθούμενος og καθήμενος. Aor. ἐκάθισα, Imperat. κάθισε (κάθισον).

καίω el. καίγω og καύγω, brænder, ἔκανσα (ἔκαψα), Imperat. καῦσε el. κάψε. ἐκάην el. ἐκάηκα, Imperat. καύσου el. καοῦ, καῖτε. καυμένος el. καμμένος. (καυμένος, Adj., ulykkelig).

καλῶ, kalder, ἐάλεσα, ἐκαλέσθην og ἐκλήθην, καλεσμένος. κάμνω, κάνω, gjør; ἔκαμα. (καμωμένος, Adj., skabt o: skikket til noget).

καταβαίνω, stiger ned, s. ἀναιβαίνω.

κείτομαι (af κείμαι), ligger, er sengeliggende, Part. κειτάμενος, Adj., sengeliggende. Det øvrige: ἐκοιτάσθην og κοιτασμένος af κοιτάζω.

κερδαίνω, sædvn. κερδίζω, vinder, ἐκέρδησα, sædvn. ἐκέρδιξα, κερδημένος.

κιρνῶ, sædvn. κερνῶ (κεράννυμι), blander, iskjenker. ἐκέρασα, ἐκεράσθην, κερασμένος. Saaledes ogsaa συγκιρνῶ.

κλαίω, sædvn. κλαίγω, græder, ἔκλαυσα (ἔκλαψα), κλαμμένος, grædende.

Anm. I Præs. κλαῖς, κλαῖμεν, κλαῖτε, κλαῖν for κλαῖγεις, -ομεν, -ετε, -ονν. Smlgn. θέλω, λέγω, πηγαίνω, τρώγω.

κόπτω, ogsaa κόπτω og κόβγω, skærer, ἔκοψα, ἐκόπην el. ἐκόπηκα, Imperat. κόψου og κοποῦ. κομμένος.

κρεμνῶ (κρεμάννυμι), hænger, ἐκρέμασα, ἐκρεμάσθην, κρεμασμένος.

Λαμβάνω, alm. λαβαίνω, tager, faar, ἔλαβα; Plusqvamperf. εἶχα λάβει. Fut. θέλω λάβει. Saaledes ogsaa καταλαμβάνω, μεταλαμβάνω o. a.

λανθάνομαι, feiler, ἐλάνθασα og ἐλανθάσθην, Conj. λανθασθῶ, Imperat. λανθάσθητι. λανθασμένος, feilende. Hedder ogsaa i det simplere Sprog: λαθαίνω el. λαθεύω, ἐλάθευσα el. ἐλαθεύθην, Imperat. λάθευσε. λαθενμένος.

λαγχάνω, alm. λαχαίνω, faar ved Lodkastning; ἔλαχα.

λέγω, siger; εἶπα, Conj. εἶπω el. εἶπῶ, Imperat. εἶπε el. πές, εἶπατε el. πέτε. (ἐλέχθην og ἐρρέθην, εἰρημένος og λελεγμένος). Præs. Part. λεγόμενος og λεγόμενος, den, hvorom der tales.

Anm. I Præs. λές. λέμεν, λέτε. λέν for λέγεις, λέγομεν, λέγετε, λέγουν. Smlgn. θέλω, κλαίω, πηγαίνω, τρώγω.

Μαζώνω, samler, ἔμασα og ἐμάζωξα, ἐμαζώχθην, μαζωμένος. (I høiere Stil bruges ἀθροίζω, συνάγω o. l.). μαζεύω, samler, regelm.

μαίνομαι, raser, ἐμάνην, Imperat. μανού, Fut. θέλει μανῶ. μαρθάνω, alm. μαθαίνω, lærer (disco), underviser, ἔμαθα, μαθημένος.

μέμφομαι, dadler, ἐμέμφθην, Imperat. μέμφθητι og μέμψου. μένω, simpelt μνέσκω og μνήσκω, forbliver, ἔμεινα. Saaledes ogsaa ὑπομένω.

Νίπτω, alm. νίβω og νίβγω, vasker, ἔνυπα, ἐνίφθην, νίμμενος.

νοῶ, alm. νοιόθω el. νοιόνω, forstaar, mærker, ἐνόησα og ἐνοιώσα.

Ξερνῶ el. ἐξερνῶ (ἐξερωῶ), brækker mig, ἐξέρασα.

ξύω el. ξύω, alm. ξένω el. ξύνω, skraber. ξῶ, ξεῖς, ξεῖ, ξοῦμεν, ξεῖτε, ξοῦν (imod § 39, Anm. 2); ἔξεσα og ἔξυσα, ἐξέσθην og ἐξύσθην, ἐξεσμένος og ἐξυσμένος.

Ὀμνύω, alm. ὀμόνω el. ἀμόνω, sværger, ὤμοσα. Fut. θέλω ὀμόσει.

ὀσφραίνομαι, lugter, ὀσφράνθην, Imperat. ὀσφράνσου. ὀσφραμένος.

Παίρνω (af *ἐπαίρω*), tager, *ἐπῆρα* (Conj. *πάρω*, Imperat. *πάρε*, *πάρετε*), *ἐπάρθην*, *παρμένος*.

πάσχω, alm. *παθαίνω*, lider, *ἔπαθα*.

περνῶ el. *ἀπερνῶ* (af *περάω* med indskudt *ν*), gaar forbi, sætter over, *ἐπέρασα* el. *ἀπέρασα*, *περασμένος* (forbigangen).

πετῶ, flyver. *πετᾶς* o. s. v., *ἐπέταξα*, *ἐπετάχθην*, *πεταγμένος*.
Præs. Pass. *πετῶμαι*, sædvn. *πετειοῦμαι*.

πηγαίνω, *παγαίνω* (af *ἐπιβαίνω*) el. *πάγω* (af *ὑπάγω*), gaar, *ἐπῆγα*, Imperat. *πάγε* el. *πάνε*. Plusqvamperf. *εἶχα* *πηγαίνει*. Fut. *θέλω* *πηγαίνει*.

Anm. Af *πάγω* hedder Præs. ofte *πᾶς*, *πᾶ*, *πάμεν*, *πάτε*, *πάν* for *πάγεις*, *πάγει*, *πάγομεν*, *πάγετε*, *πάγουν*. Smlgn. *θέλω*, *κλαίω*, *λέγω*, *τρώω*.

πιάνω (af *πιέζω*), griber, *ἐπίασα* el. *ἔπιασα*, *ἐπιόσθην*, *πιασμένος*.

πίνω, drikker, *ἔπια* el. *ἤπια*, Conj. *πίω* og *πιῶ*, Imperat. *πίε*. *ἐπόθην* (*ἐπιόθην*), *πεπομένος* (og *πιωμένος*, drukken, beruset). Ligesaa *καταπίνω*.

πίπτω, alm. *πέφτω*, falder, *ἔπεσα*, *πεσμένος*. Ligesaa *καταπίπτω* (*πέφτω*) o. a.

πλέω, seiler, svømmer; *ἔπλευσα*. Imperf. *ἔπλεα*. Biform *πλέγω*.
πνέω, aander, blæser, *ἔπνευσα*. *πεπνευσμένος*.

πνίγω, qvæler, drukner, *ἔπνιξα*, *ἐπνίγην*, Imperat. *πνίξου*, *πνιγμένος* el. *πνιμμένος*.

πρήσκω, for *πρήθω* (*πίμπρημι*), svulmer, *ἔπρησα*, *ἐπρήσθην*, *πρησμένος*.

Ψέω, flyder, *ἔρῶσα*. Ligesaa *διαρῶέω*.

ρίπτω, alm. *ρήγγω* el. *ρήκτω* (af *ρήγνυμι*), kaster; *ἔρῶξα* el. *ἔρῶσα*, Imperat. *ρήξε* el. *ρήσων*.

Σβῶ, σβύω, σβύνω (af σβέννυμι), slukker, gaar ud, slukkes;

Præs. σβῶ, σβῆς, σβῆ ο. s. v. eller sædv. σβείς, σβεῖ, σβοῦμεν ο. s. v. Imperf. ἐσβοῦσα, ἔσβυνα, ἔσβυα. Aor. ἔσβυσα. Passiv, Præs. σβέομαι, Aor. ἐσβέσθην (Imperat. σβέσθητι); ἐσβεσμένος, sædv. σβυσμένος.

σηκόνω (af σηκόω), løfter op, ἐσήκωσα, ἐσηκώθην (Imperat.

Præs. og Aor. σήκου, Aor. Flert. σηκωθήτε), σηκωμένος. σήπομαι, raadner, ἐσάπην el. ἐσάπηκα, σαπημένος. Sædv. vanligere er σαπίζω.

σπείρω, alm. σπέρνω, saar, ἔσπειρα, ἐσπάρην (Imperat. σπάρθητι), ἐσπαρμένος.

στέκω, staar (af ἔστηκα), og στέκομαι, ἐστάθην. Plusquamperf. εἶχα σταθῆ. Fut. θέλω σταθῆ. Smlgn. στήνω. στέλλω og στέλνω, sender, ἔστειλα, ἐστάλθην el. ἐστάλην (Imperat. στάλθητι), σταλμένος.

στήνω og σταίνω (af ἴστημι), stiller, ἔστησα, ἐστήθην, στημένος. Ligesaa ἀνασταίνω, opvækker, παρασταίνω, fremstiller, συσταίνω, anbefaler.

στρέφω, vender, ἔστρεψα, ἐστράφην (Imperat. στρέφθητι og στραφοῦ), ἐστραμμένος.

σχάζω og σκάζω el. σχῶ (σκῶ el. σκάνω), sprænger og springer, brister; ἔσχασα (ἔσκασα), ἐσχασμένος og σκασμένος.

Τρέχω, løber, ἔτρεξα (ἔδραμον), Imperat. δράμε, δράμετε, alm. τρέξε, τρέξετε, sjelden τρέχα, τρεχᾶτε.

τρώγω, spiser, ἔφαγα, ἐφαγώθην (i høiere Stil ἐτρόγην el. ἐβρώθην [af βιβρώσκω]); φαγωμένος (τετρωγμένος el. βεβρωμένος).

Ann. I Præs. findes τρώς, τρώμεν, τρώτε, τρών for τρώγεις, τρώγομεν, τρώγετε, τρώγουν. i Aor. Conj. φᾶς, φᾶμεν, φᾶτε, φᾶν for φάγης, φάγωμεν, φάγητε, φάγουν. Smlgn. θέλω, κλαίω, λέγω, πηγαίνω.

τυγχάνω, alm. τυχαίνω, træffer, hændes, ἔτυχα.

Ἵπόσχομαι (ὑπισχοῦμαι), lover, ὑποσχέσθην (Imperat. ὑποσχέσου og ὑποσχέσθαι); ὑποσχεμένος.

ὑφαίνω, væver, ὑφάνα. ὑφασμένος, alm. ὑφαμμένος.

Φαίνομαι, viser mig, ἐφάνην (Imperat. φανοῦ el. φάνου).

φέρω, bringer, alm. φέρνω, bruges kun i Præsens og Imperf.; forøvrigt κομίζω o. l.

φεύγω, flygter, ἐφυγα (Imperat. φύγε. φεύγα, φευγάτε betragtes rigtigst som Præs. Imperat.; smlgn. τρέχα, τρεχάτε til τρέχω).

φθάνω, ankommer, naar, ἐφθασα, φθασμένος, ankommen.

Χαίρω og χαίρομαι, glæder mig, ἐχάρην (Conj. χαρῶ, ἦς o. s. v., Imperat. χαροῦ [og χάρηθαι], Part. χαρούμενος, tilfreds, glad, [og χαρεῖς]).

χαλῶ og χαλνῶ (χαλάω), river ned, ἐχάλασα. χαλασμένος.

χάσκω og χαίνω, aabner Munden. Imperf. ἔχασκα. χασμῶμαι og χασμουρειοῦμαι, gaber; Aor. ἐχασμήσθην.

χορταίνω (χορτάζω), mætter, mætter mig, ἐχόρτασα. χορτασμένος, mæt.

χρηζῶ, behøver, kun Præs. og Imperf. Det øvrige af χρειάζομαι, ἐχρειάσθην. χρειάζόμενος, fattig, nyttig.

Ψένω og ψήνω (af ἔψω), koger, steger, ἐψησα, ψημένος og ψεμένος.

Capitel 12.

Adverbier og Præpositioner.

§ 52. Adverbierne kunne compareres, naar de ere dannede af Adjectiver ved Endelsen *ως* eller, som ofte sker, Adjectivernes Intetkøn i Flertal bruges som Ad-

verbium. Adverbiernes Comparativ og Superlativ er ens med Adjectivernes i Intetkøn i Flertal. F. Ex. βέβαια for βεβαίως (βεβαιώς), sikkert, βεβαιότερα, βεβαιότατα, καλά og καλῶς (καλός), godt, καλήτερα (κάλλια), κάλλιστα, ἀληθῶς (ἀληθής), ἀληθέστερα, ἀληθέστατα. πολλά, meget; πρῶτα, først, (προσήτερα).

§ 53. Andre Adverbier have ingen Gradboining, f. Ex. τώρα (τῆ ὥρᾳ), nu, εὐθύς, strax, πλέον, allerede, ἀκόμη, endnu, ἔδῶ, her, ἔτσι, saaledes, ναί el. ναίσι, ja, ὄχι, nei, ἴσως. maaskee, ἀδανά, strax, πάλε, igjen; παρὰ (ogsaa Præpos.), overmaade.

Anm. Enkelte kunne dog compareres, f. Ex. ἄνω, op, κάτω, ned, ἀνωτέρω, κατωτέρω. μᾶλλον, μάλιστα, mere, mest.

§ 54. Præpositionerne ere:

a. Med Accusativ:

ἀπό, af, fra; (efter Comparativ: end; smlgn. παρὰ).

εἰς (σέ), i, hos. paa, til.

μέ (μετά), med, efter.

πρός, til, henimod.

Desuden Adverbierne δίχως (δίχα) og χωρίς, uden, og den sammenlignende Partikel ὡσάν el. σάν (af ὡς ἄν), ligesom.

b. Med Genitiv:

ἀντί, ἀντίς, istedenfor.

ἐκ, ἔξ, udaf; (sjelden). I sammensatte Ord ofte ξε.

ἐπί, under, (om Tiden; sjelden).

πρό, for, foran.

ὑπό, af; (kun i høiere Stil).

Desuden Adverbierne: ἀνάμεσο, ἀνάμεσα, ἀναμεταξύ, imellem, γύρω, ὀλόγυρα, τριγύρω, omkring, ἐναντίον, imod, μέχρι, μέχρις, indtil, παρεκτός, πλήν, undtagen, πλησίον, nærved.

Adverbierne: *ἐμπρός*, *ἐμπροσθά* (-στά), foran, *ὀπίσω*, bagved, *ἐπάνω* og *ὑποκάτω*, over og under, *κοντά*, hos, *μαζί*, *μαζῆ* el. *μαζύ*. *συμά**), med, styre Genitiv af et Enstavelses personligt Pronomen, f. Ex. *κοντά μου*, ellers tilføies sædvanlig en Præposition, der styrer det følgende Ord, f. Ex. *μαζὺ μὲ τὸν φίλον*, med Vennen, *κοντά εἰς ἐμένα*.

c. Med Accusativ og Genitiv:

διά (*γιά*), med Acc. formedelst, til, om; med Gen. igjennem, ved Hjælp af.

κατά, med Acc. ifølge; med Gen. imod.

παρά, med Acc. imod, i Sammenligning med, end (efter Comparativ og *ἄλλος*); med Gen. (sjelden), af.

περί, med Acc. omkring; med Gen. om, angaaende.

ὑπέρ (sjelden), med Acc. over; med Gen. til Bedste for.

Desuden *ὡς* el. *ἕως*, med Acc. mest forbunden med *εἰς*, f. Ex. *ἕως εἰς τὸν οὐρανόν*, sjeldnere uden *εἰς*, f. Ex. *ἕως θάνατον*, med Gen. kun *ἕως οὔ*, indtil.

Anm. *ἐν* og *σύν* bruges i nogle Talemaader: *ἐν καιρῷ*, *ἐν παντῷ*, *σύν θεῷ*, ellers kun i sammensatte Ord, ligesom *ξανά* (af *ἐξ ἀνά*), der betegner en Gjentakelse (re i Latin), f. Ex. *ξαναγράφω*, rescribo.

*) *μαζύ* og *συμά* ere opstaaede af *ἄμυ σύν* og *σύν ἄμα*.

III.

Enkelte Dele af Orddannelseslæren.

§ 55. a. Af Substantiver dannes Formindskelsesord (ὕποκοριστικά) med Endelserne *άκης* og *ούλης* i Hankjøn, *ίτζα* og *οῦλα* i Hunkjøn, *άκι* (*άκιον*) i Intetkjøn; f. Ex. *Γεωργάκης* af *Γεώργιος*, *Εὔσταθάκης* el. *Σταθάκης* af *Εὔσταθιος*, *ἀνθρωπάκης* og *ἀνθρωπούλης* af *ἄνθρωπος*. — *κυρίτζα* og *δεσποινίτζα* i fortrolig Tiltale for *δέσποινα* og *κυρία* (*κυρά*), Herskerinde, *Στασίτζα* el. *Στασοῦλα*, af *Ἀναστασία*, *μαννοῦλα* af *μάννα*, Moder, *περδικοῦλα* af *πέρδικα*, Agerhøne, *γυναικοῦλα* af *γυναῖκα*, *Ἐλενίτζα* og *Ἐλενάκι* af *Ἐλένη*. — *παιδάκι*, lille Barn, af *παιδί*, *ποδαράκι* af *ποδάρι*, Fod, *κεφαλάκι*, lille Hoved, af *κεφάλι(ον)*, Hoved, *νεράκι* af *νερόν*, Vand, *σπαθάκι* af *σπαθί(ον)*, Sabel. (En Deminutiv-Endelse af *αφι* (*αφιον*) findes i *ξυράφι*, Ragekniv, af *ξυρόν*, *θειάφι*, Svovl, af *θειον* o. a.)

b. Ogsaa af Adjectiver dannes Formindskelsesord med Endelsen *ούτζικος*, *η*, *ον* (og *ούλης*); f. Ex. *καλούτζικος*, temmelig god, af *καλός*, *μεγαλούτζικος*, *μικρούτζικος* el. *μικρούλης*, af *μεγάλος* og *μικρός*. *νεούτζικος*, meget ung, af *νέος*.

§ 56. Af Substantiver dannes forstærkende Ord (*ἀνῆξητικά*) med Endelsen *αρος* i Hankjøn og *άρα* i Hunkjøn; f. Ex. *ὁ παιδαρος* og *ἡ παιδάρα*, det store Barn, af *παιδί*, eller ved at forandre Endelsen *ι* til *α*, f. Ex. *ἡ κεφάλα*, det store Hoved, af *κεφάλι*, *ἡ ποδάρα*, den store Fod, af *ποδάρι*.

§ 57. Af mandlige Personnavne dannes tilsvarende kvindelige for det meste med Endelsen *ισσα*, f. Ex. *ρήγας*, Konge, *ρήγισσα*, *καπετάνισσα* af *καπετάνος*, *βασιλισσα* af *βασιλέας*; af Ordene paa *ᾶς* dannes Hunkjøn paa *οῦ*, f. Ex. af *ὑποδημαῖς*, Skomager, *ὑποδηματοῦ*. I Folkesangene dannes af Mandens Egennavn Ord paa *αινα* til at betegne Konen, f. Ex. *Φαρμάκαινα*, *Κιαμίλαινα*, af *Φαρμάκης*, *Κιαμίλης*.

§ 58. Det nygræske Sprog danner med stor Lethed sammensatte Ord. Til Exempler kunne tjene: *ἀνδρόγυνον*, Ægtepar, Mand og Kone, *ὑπανδρία*, Ægteskab, *ἀνδρογυνοχωρισμός*, Skilsmisse; *ἐλευθεροτυπία*, Pressefrihed, *εἰδοποιήσις* (*εἰδοποιέω*), Bekjendtgjørelse, *καλλιέργεια*, Civilisation; *πανεπιστήμιον*, Universitet; *σιδηρόδρομος*, Jernbane, *ἀτμόπλοιον* el. *ἀτμοκίνητον*, Dampskib; *καλοκαῖρι*, Sommer; *καλόγερος*, *καλογραῖα*, Munk, Nonne; *ἀντιπολίτευσις*, Opposition; *συντάκτης*, Redacteur; *ἀναβοκαταβαίνω*, stiger op og ned; *κατενόδιον*, Reise (*καλοκαταβόδιαστος*, en, der har havt en lykkelig Reise).

Navnlig benyttes Adverbierne *ὅλα*, *πολλά*, *καλά*, *συχνά*, *πρῶτα*, *εὐκόλα*, *δύσκολα* o. a. til mange Sammensætninger, især med Verber, f. Ex. *ὀλόμανρος*, ganske sort, *καλημερίζω* og *καληνυκτίζω*, siger god Dag og god Nat, *καλοπαιθαίνω*, dør let, *καλοκέφαλος*, talentfuld, *κακοφαίνεται*, det bedrøver, *συχνοβλέπω*, seer ofte, *καλογνωρίζω*, kjender godt.

Skolefterretninger

for 1863—64,

af

C. Paludan-Müller,

Rector.

I. Lærerne og Skolen i Almindelighed.

Ved Begyndelsen af dette Skoleaar henstode 2 Lærerpladser ubesatte: endnu var ingen Lærer udnævnt efter Overlærer Blichers Død den 18de Januar 1863, og i Hovedferien udnævntes Overlærer Dr. ph. G. F. W. Lund under den 25de Juli 1863 til Rector ved Aalborg Cathedralskole saaledes, at han havde at tiltræde sit nye Embede den 23de August 1863. Dog savnede Skolen i Virkeligheden kun een Lærers Arbeide, fordi philologisk Candidat P. Chr. Nielsen, der, som i forrige Aars Indbydelsesskrift anført, i Skoleaaret 1862—63 havde vicarieret for Overlærer Dr. Lund, og hvis Arbeide egentlig ophørte med dennes Forflyttelse til Aalborg, med Ministeriets Samtykke formaaedes til at vedblive som hidtil, indtil nye Lærere vare udnævnte i de to Overlæreres Sted. Da H. M. Kongen under 30te September 1863 havde allernaadigst beskikket hidtilværende Adjunct ved Aalborg Skole, philol. Candidat Christian Marius Krarup til Overlærer i Nykjøbing, og Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet under 22de October s. A. constitueret Cand. philos. Jøn Adalstein Sveinsson som Lærer, forlod Cand. Nielsen os den 7de November 1863.

Det var saaledes den ældste og den yngste af Skolens Lærere, der forlode den i forrige Sommer og Efteraar. Dr. Lund constitueredes som Adjunct her ved Skolen den 8de April 1843, blev fast ansat den 14de Juni s. A., udnævntes til Overlærer den 30te Juni 1845; han havde

saaledes tjent i over 20 Aar ved denne Skole, hvor hans Underviisningsfag vare Latin og Græsk, en Tid ogsaa Dansk og Fransk; privat holdt han i nogle Aar et Cursus i Engelsk for en Deel af Skolens Disciple. Som Lærer og som lærd Philolog er denne Mand altfor vel kjendt og almindelig anerkjendt til at der behøves mit Vidnesbyrd om Skolens Tab ved hans Afgang. Det er altid et stort Gode for en Skole at have studerende Lærere, og det var Lund i høi Grad. Studiet var hans Glæde; hvor frugtbringende det var, viser Rækken af hans Skrifter (Suppl. til Erslevs Forfatterlexicon). Navnlig vil jeg her fremhæve hans Arbejder i den oldnordiske Sprogvidenskab, hvori denne Mand i de sidste Aar af sit Ophold i Nykjøbing udførte hvad Ingen før ham har forsøgt, en fuldstændig oldnordisk Ordføiningslære. Medens Formlæren oftere er bearbejdet, vilde en Ordføiningslære maaskee endnu længe have ladet vente paa sig, havde ikke hos Lund et grundigt Kjendskab til Nordens Oldsprog været forenet med klassisk Lærdom og sikker Besiddelse af et fuldstændigt gjennemarbejdet syntaktisk System. Det er denne hidtil enestaaende Forening, den danske Literatur skylder Tilfredsstillelsen af et længe følt Savn*). Til Ønsket om, at han maa blive tilfreds i sin nye Stilling, føier jeg dette, at han ogsaa maa finde Tid og Leilighed til at studere og meddele os Udbyttet af sine Studier.

Ogsaa Cand. Chr. Nielsen sender jeg her en venlig Hilsen. Havde det beroet ikke alene paa Nykjøbing Skole, men paa Nykjøbing By, vilde jeg ikke have behøvet

*) Jeg siger dette her, fordi Dr. Lunds Værk, mig vitterligt, ikke har vakt den fortjente Opmærksomhed, ligesaa lidt som Forfatterens eiendommelige Fortjeneste er bleven tilbørlig paaagtet.

det; thi han havde vundet mange Venner i det Aar, han levede blandt os; og hans ualmindelige Læregaver, hans livlige Foredrag og sjeldne Greb paa at omgaaes Disciplene, saa at han godt vidste at holde dem til Orden og Arbeide, medens han vandt baade Ældres og Yngres hjertelige Hengivenhed, gjorde hans Afgang til et virkelig Tab for Skolen.

Da de nye Lærere ikke beskikkedes ved Skoleaarets Begyndelse, bibeholdtes den ældre Fag- og Timefordeling endnu et Par Maaneder ind i 1863—64. Først under 10de December 1863 approberede Ministeriet en ny Læseplan, som dog allerede havde været lagt til Grund for Underviisningen siden den 16de November. Ifølge denne Plan er Fag- og Timefordelingen nu følgende:

Rector har Dansk i V, VI og VII Klasse, Historie i

IV, V, VI og VII, Geografi i VI Klasse; ialt 18 Timer.

Overlærer Nielsen Latin i III, Græsk i V og VII Klasse,

Hebraisk i VII Kl.; ialt 23 Timer.

Overlærer Krarup Latin i VI og VII Klasse; 22 Timer.

Adjunct Wesenberg Mathematik i III, IV, V og VI

Klasse; særskilt med Ustuderende af III, IV og V Kl.; Regning i I og II; 32 Timer.

Adjunct Lütken Mathematik og Naturlære i VII Klasse,

Naturhistorie i alle 6 Klasser og særskilt med Ustuderende af IV og V Kl., Tegning i I, II og III Kl. samt med Ustuderende af IV og V Klasse; 35 Timer.

Adjunct Wittrup Tydsk i II til VI Klasse og med

Ustuderende af III, IV og V Klasse, Skrivning i I til IV Klasse og med Ustuderende af V Klasse; 30 Timer.

Adjunct Neergaard Latin i IV og V Klasse, Græsk i

IV og VI Klasse; 28 Timer.

Adjunct Clausen Religion i hele Skolen, Historie i I, II og III Klasse; 28 Timer.

Adjunct Købke Dansk i I, II, III og IV Klasse samt med Ustuderende af V Klasse, Tydsk i I Kl, Geografi i V Klasse og særskilt med Ustuderende af V Klasse; 27 Timer.

Const. Lærer Candidat Sveinsson Fransk fra II til VI Klasse, Geografi fra I til IV Klasse og særskilt med Ustuderende af IV Klasse; 25 Timer.

Som Timelærere undervise Organist Braase i Sang i 5 Timer, Politibetjent Schlichter i Gymnastik og Svømning 6 Timer.

Den følgende Oversigt viser Timernes Fordeling til Fag og Klasser. De 408 Discipeltimer ere besørgede med 279 Lærertimer derved, at i 101 Timer have Studerende og Ustuderende af samme Klasse haft fælleds Underviisning, og at 28 Timer bortfalde for Lærerne ved Forbindelse af forskellige Klasser og Afdelinger. De smaa Tal betegne det første, de med * mærkede det sidste Slags Fælledstimer.

	I.		III.		IV.		V.		VI.		VII.		Fagtimer, efter Fradrag af Fælleds- og combinerede Timer.
			St.	Ust.	St.	Ust.	St.	Ust.			A.	B.	
Dansk....	6	5	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Latin.....	"	"	9	"	9	"	9	"	9	10	8	3	49 ¹⁾
Græsk....	"	"	"	"	5	"	5	"	5	5	5		20
Tydsck....	6	5	2	2+2*	2	2+3*	3	3+2	3	"	"	"	26 ^{*)}
Fransk....	"	5	3	3	3	3	2	2	3	"	"	"	16
Religion.	3	3	3	3	2	2	3	1	2	3	3		19
Historie.	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	2	1	19
Geogr....	2	2	2	2	2	2+1	2	2+1	2	"	"	"	14
Arithm....	"	"	4	4+3*	2	2+3*	2	2+4*	2	2	1	1	19 ^{**)}
Geometri	"	"	"	"	2	2	2+2	2+2	2	3	3		14
Regning.	4	4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	8
Naturh....	3	2	2	2	2	2+1	2	2+1	2	"	"	"	15
Naturl....	"	"	"	"	"	"	"	"	"	4	3		4
Skrivn....	4*	3*	2	2+1*	1	1+2*	"	2*	"	"	"	"	10 ^{***)}
Tegning.	2	2	1	"	1	"	"	1	"	"	"	"	7
Sang.....	2*	2*	2*	2	2*	2	2*	2	2*	2*	2	2	5†)
Gymnst..	2*	2*	2*	2	2*	2	2*	2	2*	2*	2	2	6††)
Hebr.....	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	2		4=279
Ugentlige Timer....	37	38	38	29+6	38	24+11	38	20+15	38	38	28+10		=101+307

¹⁾ Ustuderende af III + Ustud. af IV i 2 Timer.

^{**)} Ust. af V + Ust. IV i 1 T., + Ust. III i 2 T.; Ust. af IV + Ust. III i 1 T.

^{***)} I + II i 2 T., Ustud. af III—IV—V i 1 T.; Ust. IV—V i 1 T.

†) Disciplene delte i 4 Hold efter Stemmerne, hvert med 1 Time; Alle 1 T. Sammensang.

††) Disciplene delte i 3 Hold, hvert med 2 Timer.

¹⁾ I Etatsraad Lindes Meddelelser om Kbhavns Universitet m. M., 8de Hefte (det lærde Skolevæsen, 2det Hefte) S. 218 staaer Nykjøbing Skole for 1855—56 rigtig opført med 9 Timer Latin i hver af de 5 øverste Klasser; men dette er i Opsummeringen blevet til ialt 33 Timer. Det seer ud som en Trykfeil; men disse 33 Latintimer komme igjen paa Generaltabellen over Fag- og Timefordelingen (Side 223), og her er Tallet saa meget mere vildledende, som de enkelte Klassers Timer ikke staae ved Siden. Man maa ved disse Tabellers Udarbeidelse efter

Det kunde i sig selv være ikke uden Interesse her at meddele hvad der i de senere Aar er forhandlet imellem Kirke- og Underviisningsministeriet og Nykjøbing Skole om en Reform af de lærde Skolers Underviisningsplan fra 1850. Men selv en meget sammentrængt Fremstilling vilde optage større Plads, end Programmet har til sin Raadighed. Disse Forhandlinger have desuden hidtil ikke ført til noget Resultat; og den, der gjennem dem dog ønsker at kjende de forskjellige Retninger, Overbestyrelsens Tanker om denne Sag have fulgt i disse Aar, vil i sin Tid finde fornøden Oplysning i Etatsr. Lindes Meddelelser om Kjøbenhavns Universitet (jfr. Meddelelser 8de Hefte, Forordet).

Skolen har i dette Aar seet en hedengangen Lærers Minde paa en særdeles smuk Maade varigt knyttet til sig og Nykjøbing By. Strax efter Overlærer Blichers Død (see Indbydelsesskr. for 1863, Skoleefferr. S. 3) indbøde 3 Mænd i Kjøbenhavn deres forhenværende Meddisciple i Nykjøbing Skole og den Afdødes Venner til at oprette et Legat for at holde den Afdødes Navn i varig Erindring her paa Stedet. Der indkom en Sum af 500 Rd., som overdroges Skolen i Statsobligationer. Fundatsen, for-

Skolernes Programmer have overseet, at Nykjøbings Program fra 1856 har 2 Latinrubriker, for Læsning (33 T.) og Stiil (12 T.), altsaa rigtig angiver Latintimernes hele Antal til 45. I Programmerne for de følgende Aar har Timetabellen kun een Latinrubrik, som i de andre Skolers Programmer. 45 Latintimer er det mindste Antal, Skolen har havt siden sin Udvidelse til 7 Klasser.

fattet af Indbyderne, efter at disse havde indhentet Lærernes Mening, lyder saaledes:

F u n d a t s

for

Overlærer H. J. Blichers Legat.

1.

For at knytte Overlærer H. J. Blichers Navn for bestandigt til Nykjøbing Cathedralsskole og bevare Mindet om den Kjærlighed til Disciplene, der var et Særkjende for hans næsten halvhundredaarige Virksomhed ved Skolen, er ved frivillige Bidrag af hans Disciple og Venner stiftet et Legat, som skal føre Navn af »Overlærer H. J. Blichers Legat», og som henlægges til Nykjøbing Cathedralsskole.

2.

Legatets Bestyrelse bestaaer af Skolens samlede Lærercollegium.

3.

Legatets Formue, som udgjør 500 Rigsdaler i kongelige Obligationer, der herved af os paa de Bidragydendes Vegne overleveres, skal stedse bestaae i kongelige Obligationer eller andre anerkjendt solide Statspapirer til ikke under fire Procent aarlig Rente.

Bestyrelsen drager Omsorg for Capitalens Bevarelse og Frugtbargjørelse. Capitalen bør stedse holdes adskilt fra Skolens øvrige Capitaler og Stipendiefonds, og for Legatet bliver aarligt af Skolens Regnskabsfører at aflægge særskilt Regnskab, der revideres og decideres i Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet i Forbindelse med den almindelige Revision af Skolens øvrige Regnskaber.

4.

Den aarlige Rente anvendes til Belønning for en hæ-

derlig og flittig Discipel i Skolen, og bestemmes herom nærmere:

- a. I den sidste Halvdeel af hvert Aars Juni Maaned udvælger Lærercollegiet blandt de efter denne Paragrafs Afdeling d. dertil Berettigede den Værdigste til at nyde Legatet. Har Ingen idetmindste Halvdelen af Lærernes Stemmer, foretages bundet Valg mellem de to, der have de fleste Stemmer; i Tilfælde af Stemmelighed gjør Rectors Stemme Udslaget. Udfaldet bekjendtgjøres hver Gang ved den aarlige Skolehøitidelighed og i Skolens Program.
- b. Da Legatet kun tildeles for 1 Aar, finder ingen Oplægning Sted, men det udbetales strax med den fulde, i det afvigte Aar indvundne Rente.
- c. Den Valgte kan atter for et følgende Aar gjenvælges; dog kan Ingen nyde Legatet for et længere Tidsrum end ialt 3 Aar.
- d. Berettigede til at nyde Godt af Legatet ere kun de Disciple i Skolens 4 øverste studerende Klasser, der ved stadig Flid og Fremgang samt god Opførsel gjøre sig værdige til en Belønning og Opmuntring, og er det en Selvfølge, at blandt flere Qvalificerede den meest Trængende bør have Fortrinet.
- e. Legatet kan nydes i Forbindelse med Skolens øvrige Stipendier og Beneficier.

5.

Dersom Nykjøbing Cathedralsskole nogensinde skulde blive nedlagt enten i det Hele eller som lærd Skole, kan Staten ikke træffe nogensomhelst Disposition over Legatets Capital; men Lærercollegiet har da at tilkalde Stiftsøvrigheden, Borgermesteren og Borgerrepræsentationens For-

mand og i Forening med dem at tage Beslutning om og træffe Foranstaltning til at lade Legatets Formue overgaae til Nykjøbing Commune som dennes Eiendom, saaledes at den aarlige Rente anvendes i et velgjørende Øiemed, der ligeledes bliver at bestemme. Saalænge der imidlertid findes Enker efter og ugifte Døttre af Skolens Lærere, skulle disse efter Skolens Nedlæggelse fortrinsviis have Adgang til Rentens Nydelse.

Selv om Legatets Formaal overeensstemmende med denne Paragraf maatte undergaae Forandring, skal det dog stedse benævnes: Overlærer H. J. Blichers Legat.

Kjøbenhavn, den 16de Februar 1864.

Som Indbydere til Legatets Oprettelse:

J. C. Holck,	Rich. B. Lehmann,	L. Stürup,
Præst ved Vor Frelzers Kirke.	Cand. jur.	Cand. theol.

*

*

*

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gjøre vitterligt: at eftersom hos Os er bleven begjært Vor allernaadigste Konfirmation paa den herved hæftede Fundats for Overlærer H. J. Blichers Legat, saa ville vi herved have fornævnte Fundats, hvoraf en ligelydende verificeret Gjenpart er indleveret til Vort Ministerium for Kirke- og Underviisningsvæsenet, i alle dens Ord, Clausuler og Punkter confirmeret og stadfæstet, ligesom Vi og herved confirmere og stadfæste den. Forbydende Alle

og Enhver mod det, som foreskrevet staaer, Hinder at gjøre.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn,
den 11te April 1864.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

D. G. Monrad.

Confirmation

paa

Fundats for Overlærer H. J. Blichers Legat.

II. Disciplene.

Da forrige Aars Indbydelsesskrift sluttedes, var Disciplenes Antal 96. Af disse dimitteredes til Universitetet efter Afgangsprøverne O. V. Lassen, P. Boisen, F. Holberg-Møller, V. Haderup, A. Qvortrup, C. Nielsen og A. Bagge. Efterat have bestaaet i den almindelige Forberedelsesexamen af lavere Grad afgik H. Hee og N. Edinger, Ustuderende i 5 Klasse. H. Krebs af 7de Klasse, en begavet og vakker Discipel paa næsten 18 Aar, om hvem der var det bedste Haab, at han iaar vilde kunne dimitteres som en flink Afgangscandidat, døde i Sommerferien i sit Hjem, Koldby paa Samsø. Efter Hovedexamen udtraadte Tvillingbrødrene Otto og Emil Lund af 3die Klasse ved Faderens Forflyttelse til Aalborg Cathedralskole; desuden udmeldtes O. Frølich af 7de, H. Kallenbach af 6te, Julius Pontoppidan og Joh. Bartholin af 4de, Carl Borch, Theodor Suhr og Ad. Boeckmann af 3die, Theod. Grønnegaard af 2den og Fr. Rønnow af 1ste Klasse. Ialt afgik saa-

ledes 21, saa at Skoleaaret 1862—63 sluttede med 75 Disciple.

Den 23de August optoges 16 og et Par Dage derefter 2 nye Disciple; Skoleaaret 1863—64 begyndte alt-saa med 93 Disciple. Af disse ere senere til forskjellige Tider udmeldte 7, saa at Discipeltallet for Øieblikket er 86. De anføres her i den Orden, de havde ved Aarets Begyndelse. Tallet foran Navnet betegner Klassenumeret, i I, II og III Klasse efter Maanedscensuren i Juni, i IV og V Klasse efter Qvartalscensuren i Marts, i VI og VII Klasse efter Halvaarsexamen umiddelbart før Juleferien 1863. De i dette Skoleaar Optagne betegnes med * efter Navnet. Fædrenes Navne og Stillinger ere tilføiede i Parenthes.

VII Klasse.

A. 1. L. C. F. Buch (afd. Adjunct B. i Nykjøbing p. F.); 2. C. V. L. Wilcken (Brygger W. i Nakskov); 3. F. V. L. P. Nielsen (Provst N. i Kallehave i Sjælland); 4. H. C. Wegener (afd. Kammerr. W. til Svanholmssminde i Aalborg Amt.); 5. C. B. J. L. C. F. Reventlow (Hofjægermester Greve E. R. paa Pederstrup i Lld.); 6. C. Dons (Pastor D. i Radsted i Lld.).

B. 7. P. C. G. Leuning (Amtsforv., Kammerr. L. i Nykjøbing p. F.); 8. L. Ph. Blæsberg (Procurator B. i Nykjøbing p. F.); 9. P. L. Trojel (afd. Pastor T. i Tødsø i Aalborg Stift.); 10. A. C. P. Jessen (Pastor J. i Taagerup i Lld.); 11. S. N. B. C. Drejer (Propr. D. til Glostrup i Lld.). 11 Disciple.

VI Klasse.

4. C. F. Skouboe (pract. Læge S. i Nysted); 2. M. C. B. Nielsen (Broder til Nr. 3 i VII Kl.); 7. A.

M. Th. Børresen (Pastor B. i Kjøbelev i Lld.); 1. A. V. Glahn (Brandcapitain, Tømmermester G. i Nykjøbing p. F.); 9. E. P. Pontoppidan (Borgermester, Justitsr. P. i Nykjøbing p. F.); 8. N. Søtoft (afd. Pastor S. i Norup i Fyens Stift); 5. N. H. F. Wichfeld (Kherre W. til Engestofte i Lld.); 3. C. S. Lorenz (Agent L. i Maribo); 6. J. Chr. Vøhtz (Gartner V. paa Pederstrup i Lld.); 10. H. Hartvig-Møller (Pastor H.-M. i Barløse i Fyens Stift). 10 Disciple.

V Klasse.

2. L. F. V. Benzon (Consul B. i Stubbekjøbing); 4. J. Chr. J. Nielsen (Skolelærer N. i Haveløkke i Lld.); 5. Jul. C. A. Nielsen (Pastor N. i Landet i Lld.); 6. O. F. Hillerup (afd. Justitsr. H. til Kirstineberg p. F.); 1. C. F. Hage (Consul H. i Nakskov); ~~3.~~ I. F. Frigast (Kjøbmand F. i Nkb. p. F.); 7. R. O. P. F. Thierry (Godsforvalter Th. paa Sæbyholm i Lld.); E. A. Poulsen* (Provst P. i Torkildstrup p. F. Udmeldt i Oktober 1863.).

Ustuderende. 2. O. C. C. Andersen (Dyrlæge A. i Saxkjøbing); 1. N. C. Schmidt (Kæmner S. i Nykjøbing p. F.). 10 Disciple ved Skoleaarets Begyndelse; nu 9 Disciple.

IV Klasse.

6. J. L. C. D. Olsen (Chordegner O. i Nkb. p. F.); 3. A. U. Jersin (afd. Landhandler J. i Bergens Stift); 2. J. C. V. Jessen (Broder til Nr. 10 i VII Kl.); 1. F. C. Hallager (Pastor H. i Taars i Lld.); 11. H. G. Bartholin (Forpagter Bartholin-Eichel paa Nielstrup i Lld.); 4. C. J. Quadle (Kjøbmand Qu. i Maribo); 5. C. Th. Schoch (Skrædermester S. i Saxkjøbing); 9. A. C.

Hjelm (afd. Cancellist H. i Kbhavn); 7. Erh. C. C. J. Juel-Wind-Frijs (Kherre, Greve F. til Juellinge i Lld.); 10. L. V. Dahlerup (Pastor D. i Øster-Ulslev i Lld.); 13. L. E. A. Reventlow (Broder til Nr. 5 i VII Kl.); 8. H. C. v. Harten (Forpagter v. H. paa Skjørringe p. F.); 14. J. Hastrup (Propr. H. til Winthersborg i Lld.); S. F. C. Tobiesen (Provst T. i Dannemarre i Lld. Udmeldt i September 1863); 12. A. Trap* (est. Birke-dommer Trap paa Orebygaard i Lld.)

Ustuderende. 1. C. Hartvig-Møller (Broder til Nr. 10 i VI Kl.); 3. S. N. S. Voltelen (afd. pract. Læge V. i Nkb. p. F. Udmeldt fra Pintsen 1864); 2. C. A. Rützau (Forpagter R. paa Prierskov i Lld). Først 18, nu 16 Disciple.

III Klasse.

9. H. C. Glahn (Broder til Nr. 1 i VI Kl.); 6. E. F. Boeckmann (Forpagter B. paa Ny Kirstineberg p. F.); 15. O. H. Bergenhammer (Pastor B. i Maribo); 17. C. A. Schmidt (afd. Propr. S. til Rugballegaard i Veile Amt); 1. G. D. Dresler (Skibsbygmester D. i Nkb. p. F.); 2. C. M. Jensen (Skomagermester P. J. i Nkb. p. F.); 5. J. J. Voltelen (Broder til Ust. Nr. 3 i IV Kl.); 3. C. A. H. Olsen (Broder til Nr. 6 i IV Kl.); 13. K. J. D. Kruuse (Amtstuefuldm. K. i Nkb. p. F.); 4. H. I. M. H. Kaas (Smedemester K. i Nkb. p. F.); 7. H. A. Hee (Kjøbmand H. i Nkb. p. F.); 10. H. Chr. F. Clausen (Forpagter C. paa Ulriksdal i Lld.); 11. V. V. Benzon (Consul B. i Nkb. p. F.); 12. A. R. Clausen (Broder til Nr. 10 i s. Kl.); 19. N. B. P. Nielsen* (Stiftsprovst N. i Thoreby i Lld.); 8. N. C. G. Teisen* (Pastor T. i Fanefjord p. Møen); 16. O. D. Trap* (Broder til Nr. 12 i IV Kl.); 14. H. R. Christensen* (Skolelærer Chr.

i Dame p. Møen); 18. J. S. Berner* (Jægermester B. paa Havgaard i Lld.).

Ustuderende. 1. A. F. Andersen (Forpagter A. paa Bellinge p. F.); 2. H. L. M. Hørup (afd. Muurmester H. i Nkb. p. F.); 3. C. O. M. Suhr (Forpagter S. paa Rosenlund i Lld.); F. C. R. Pontoppidan (Broder til Nr. 9 i VI. Klasse. Udmeldt 31te Marts 1864); L. F. C. Ammentorp (Petersen)* (afd. polyt. Cand. G. P., Pleiefader Pastor A. i Rubbelykke i Lld. Udmeldt i April 1864); 4. G. J. A. Berner* (Broder til studer. Nr. 18 i s. Kl.). Først 25, nu 23 Disciple.

II Klasse.

Chr. F. Pontoppidan (Apotheker P. i Nakskov. Udmeldt 31 Marts 1864); 2. S. C. Ibsen (Kæmner I. i Rødby); 4. E. V. Plenge (Forpagter P. paa Hardenberg i Lld.) 10. P. H. C. J. Kronmann (Kjøbmd. K. i Sækkjøbing); 9. F. J. P. C. Suhr (Broder til Ustud. Nr. 3 i III Kl.); 3. L. J. Benzon (Skibsbygmester B. i Nkb. p. F.); 5. L. P. Lützen (Overinspectør L. p. Pederstrup i Lld.); 7. A. R. Pontoppidan (Broder til den Førstnævnte i s. Kl.); 1. A. N. Hallager* (Broder til Nr. 1 i IV. Kl.); 6. E. A. C. P. Lüders (Forpagter L. paa Corselitze p. Falster); 11. C. F. E. Sinding* (Prf. Sinding i Amerika); 8. A. Ammentorp* (Pastor A. i Rubbelykke p. Lld.); I Begyndelsen 12, nu 11 Disciple.

I Klasse.

N. C. Chr. Olsen (Kjøbmd O. paa Feiø. Udmeldt fra Paaske 1864); 2. H. F. Benzon* (Broder til Nr. 3 i II Kl.); 1. H. P. C. Christensen* (afd. Kjøbmd C. i Nestved); 5. Chr. F. Pontoppidan* (Broder til Nr. 9 i VI Kl.); 6 J. V. Harder (Farver H. i Nkb. paa F.); 3. Chr.

Lützen* (Broder til Nr. 5 i II Kl.); 4. A. H. Olsen (Broder til Nr. 6 i IV og Nr. 3 i III Kl.). I Begyndelsen 7, nu 6 Disciple*).

Afgangsexamens anden Afdeling agte iaar C. Wilcken, F. Nielsen, H. Wegener, Chr. Reventlow og C. Dons af VII Klasse at underkaste sig; de have alle taget den første Afdeling i denne Skole 1862. For de Disciple af VI Klasse, der efter Hovedexamen enten opflyttes i VII Klasse eller udgaae for at søge Dimission andensteds, bliver denne Examen tillige første Afdeling af Afgangsexamen.

Til den almindelige Forberedelsesexamen af lavere Grad indstille sig med Skolens Samtykke N. C. Schmidt og O. C. C. Andersen, Ustuderende af V. Klasse.

Som Privatister er af Cand. theol. Th. Barfoed

*) Disciplene VII Nr. 9, IV Nr. 3 og 9, II Nr. 11, I Nr. 1 have nu Hjem i Nykjøbing p. F.; VII Nr. 4 har Hjem i Halsted i Lld; VI Nr. 8 i Karleby p. F.; III Nr. 17 i Kjøbenhavn. Derefter fordeles de 93 Disciple (ved Skoleaarets Begyndelse) med Hensyn til Hjemstedet saaledes:

Indenbyes (Nykjøbing med nærmeste Omegn) 32,

Udenbyes 61,

nemlig:

1. fra Skolebyen m. n. O. 32,

2. fra andre Kjøbstæder i Maribo Amt 13,

3. fra Landet i s. Amt 41,

4. fra andre Provindser og Kjøbenhavn 7.

Maribo Amt havde ved sidste Folketælling 86,797 Indbyggere, af hvilke 3242 levede i Skolebyen, 10,914 i Amtets øvrige Kjøbstæder, 72,641 paa Landet. Altsaa kom

i Skolebyen m. n. O. 1 Discipel paa c. 101 Indb.,

i Amtets øvrige Kjøbstæder 1 D. paa c. 839 Indb.,

paa Landet 1 Discipel paa c. 1772 Indb.,

i hele Amtet 1 D. paa c. 1009 Indb.

Sønner af kong. Embedsmænd, d. e. Bestillingsmænd med kongelig Bestalling, vare 29; Sønner af Andre 64.

i Nykjøbing til Afgangsexamens anden Afdeling anmeldt O. X. Frølich, der tog første Afdeling her i Skolen 1862, men udtraadte efter Hovedexamen 1863; og til første Afdeling har Cand. theol. C. F. Kyn de, Førstelærer ved den borgerlige Realskole i Nykjøbing, anmeldt Assistent ved Telegrafan her i Byen, P. C. V. Hansen, og Cand. mag. F. Dahl i Kjøbenhavn H. P. Th. Barfod, Søn af Pastor Barfod i Sørup i Angel (nu i Herredskirke i Lolland).

Ved Afgangsexamen i 1863 var Underviisningsinspektøren ikke tilstede. Som indbudne Meddommere ved den mundtlige Examen deltog Biskop Bindsbøll, C. af Dbr., Stiftsprovst Professor F. Nielsen, R. af Dbr., Stiftsphysicus Justitsraad Købke og Veiinspectør polyt. Cand. Lütken i Bedømmelsen. De 8 Examinander, de 7 Skolens egne Disciple, den 8de Privatist, erholdt følgende Afgangsskarakterer:

	Første Afdeling.				Anden Afdeling.								Hovedcharakteer.	Hebraisk.	
	Tydk.	Fransk.	Geografi.	Naturhistorie.	Dansk.	Skriftl. Latin.	Mundtl. Latin.	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.		Naturlære.	1ste
O. V. Lassen	mg.	ug.	mg.	ug.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	1ste	mg.
P. Th. B. Boisen	g.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	1ste	ug.
F. S. Holberg Møller	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	1ste	g.
V. F. N. Haderup	mg.	mg.	ug.	mg.	g.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	1ste	»
L. C. Holm Nielsen	g.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	2den	»
A. J. V. Qvortrup	mg.	g.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	1ste	»
A. A. Bagge	g.	g.	g.	mg.	g.	tg.	tg.	tg.	tg.	tg.	g.	g.	g.	2den	»
og															
Privatist J. P. Bech*)	mg.	mg.	mg.	ug.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	2den	»

*) Første Deel af Afgangsexamen tagen 1861 i Sorø Akademies Skole.

De 2 Disciple, der underkastede sig den almindelige Forberedelsesexamen af den lavere Grad efter Bekjendtgjørelsen af 28de Mai 1859, erholdt følgende Charakterer:

	Skriftl. Dansk.	M. Dansk.	Tydk.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Tegning og Skrivning.	
H. N. Hee	g.	so.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	g.	bestaaet.
N. C. Edinger	tg.	g.	so.	mg.	mg.	tg.	mg.	mg.	g.	bestaaet.

III. Skolebeneficierne.

Fri Underviisning.

C. Dons (VII), M. C. B. Nielsen (VI), J. C. A. Nielsen (V), N. C. Schmidt (V), F. C. Hallager (IV), C. T. Schoch (IV), S. N. S. Voltelen (IV), C. A. H. Olsen (III), K. J. D. Kruuse (III), H. J. M. H. Kaas (III).

Laveste Stipendium.

E. P. Pontoppidan (VI), H. Hartvig-Møller (VI) J. F. Frigast (V), J. C. V. Jessen (IV), A. C. Hjelm (IV), J. J. Voltelen (III).

Mellemste Stipendium.

F. V. L. P. Nielsen (VII), C. Skouboe (VI), J. C. J. Nielsen (V), G. D. Dresler (III), C. M. Jensen (III).

Höieste Stipendium.

L. F. C. Buch (VII), P. L. Trojel (VII), A. V. Glahn (VI), N. Søtoft (VI), J. C. Vøhtz (VI).

Den ene af de Skolen tillagte 2 Portioner af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, der gaae i Skole, nydes af P. L. Trojel (VII); den anden havde V. E. Lund, indtil han ved Faderens Forflyttelse til Aalborg forlod Nykjøbing. Denne Portion er af Grevskabet Bregentveds nuværende Besidder givet til E. P. Pontoppidan (VI).

IV. Oversigt over det i Skoleaaret Læste.

Dansk.

I Klasse. Hjorts danske Børneven som Læsebog. Grammatik mundtlig. Til den ene ugentlige Time Vers udenad. 3 skriftlige Arbejder om Ugen, meest Dictat.
 II Klasse. Samme Læsebog. Bojesens Sproglære, Pa-

ragraferne og nogle af Anmærkningerne. De vigtigste Regler for Skilletegnes Brug mundtlig. 3 Stile om Ugen, meest Dictat, dog ogsaa Gjenfortælling og andre lette Øvelser. Vers udenad efter Hjorts Børneven.

III Klasse. Holsts prosaiske Læsebog. Bojesens Sproglære repeteret. Vers udenad efter Holsts poetiske Læsebog. Ugentlig 1 à 2 Stile, deels hjemme, deels paa Skolen enten efter de første Lectioner i Borgens Veiledning til Udarbejdelser i Modersmaalet, eller Dictat og Gjenfortælling; indtil Udgangen af Mai 56 Stile.

IV Klasse. Holsts Læsebøger. Vers udenad. En hjemmeskrevet Stil om Ugen, deels efter Borgens Veiledning, Lection 14—22, deels Beskrivelser og Fortællinger, desuden jævnlig Dictatstil paa Skolen. Indtil Udgangen af Mai 52 Arbejder.

V Klasse. Til Læsning Molbechs Anthologi, Mynsters Betragtninger og Schouws Naturskildringer. Der er lagt Vægt paa en reen og sikker Oplæsning med rigtig Betonning af Stavelser og Ord. Af Borgens Veiledning ere de brugeligste Partier af 23—34 Lection benyttede for, i Forbindelse med mundtlig Anviisning og praktiske Øvelser, at lære Disciplene en planmæssig Behandling af skriftlige Arbejder efter en omhyggelig udarbejdet Disposition. Indtil Slutningen af Mai 18 hjemmeskrevne Arbejder, 6 paa Skolen.

— Ustuderende. Stykker af begge Holsts Læsebøger. Oehlenschlägers Hakon Jarl. Bojesens Sproglære repeteret. 1 à 2 Stile om Ugen; indtil Slutningen af Mai 52 Arbejder.

VI Klasse. Brudstykker af Thortsens Literaturhistorie. Literaturlæsning: Oehlenschlägers Hakon Jarl og Correggio. Mynsters Betragtninger til Oplæsning og for-

skjellige Øvelser, navnlig til Udredelse af Dispositionen i enkelte Betragtninger. Indtil Slutningen af Mai 16 hjemmeskrevne Udarbejdelser, 10 paa Skolen.

VII Klasse. Thortsens Literaturhistorie læst og gennemexamineret paa Skolen. Nogle Gange i Forbindelse dermed fremlagt og forklaret især ældre danske Værker, saavidt saadanne kunde tilveiebringes heri Byen. Af dansk Literatur er læst Oehlenschlägers *St. Hansaftsens Spil*, *Vaulundurs Saga* og nogle af hans Romancer; desuden nogle af *Holbergs Epistler* og *Stykker af Heltens sammenlignede Historier* og af *Heltindehistorierne*. Indtil Slutningen af Mai 19 hjemmeskrevne Udarbejdelser, 5 paa Skolen.

Latin.

III Klasse. Af *Madvigs Sproglære* (4de Udg.) det Vigtigste af *Formlæren* fra § 1—160, omtrent i samme Omfang som i de foregaaende Aar, overensstemmende med den i *Skolens Indbydelsesskrift* for 1860 trykte Plan for denne Bogs Benyttelse. Af *Cornelius Nepos: Miltiades, Themistokles, Aristides og Cimon*. Mundtlige og skriftlige Stileøvelser efter *Trojels Materialier*.

IV Klasse. Af *Madvigs Sproglære* (4de Udg.) er *Formlæren* repeteret og udvidet, *Ordføiningslæren* læst fra § 176—285, efter Planen af 1860. *Pelopidas, Agesilaus, Eumenes* Cap. 1—7 af *Cornelius Nepos*; 5te Bog af *Cæsars Gallerkrig*. Ugentlig 1 Hjemmestil og 1 Skolestil, dels efter *Trojels Materialier*, dels efter dicteret Dansk; indtil Udgangen af Mai henholdsvis 32 og 30. 1 Time om Ugen er anvendt til mundtlig Oversættelse fra Dansk efter *Trojels Materialier*.

V Klasse. *Sallusts Catilina*; *Ciceros Taler for Ligarius* og *Dejotarus*; af *Ovids Forvandlinger*, i *Blochs Ud-*

valg, omtrent 500 Vers: Pyramus og Thisbe, Perseus. Madvigs Sproglære i det Væsentlige som angivet i Skolens Indbydelsesskrift for 1860. 1 Hjemme- og 1 Skolestil om Ugen; indtil Slutningen af Mai henholdsvis 33 og 31. 1 Time om Ugen mundtlig Oversættelse fra Dansk efter Trojels Materialier.

VI Klasse. Ciceros Tale for Roscius; 2den Bog af Livius; 3die Bog af Æneiden. Som Extemporallæsning den 2den og 4de Tale imod Catilina samt nogle Stykker af Cornelius Nepos. Madvigs Sproglære efter Planen af 1860. 1 hjemmeskrevet Arbejde, 1 paa Skolen, skifteviis Stil og Oversættelse; indtil Slutningen af Mai 32 Hjemmestile, 23 Skolestile og 11 Oversættelser paa Skolen.

VII Klasse. 2den og 22de Bog af Livius; af Cicero om Pligterne 2den og 3die Bog, og hans Cato major; et Udvalg af Horats's Oder, samt 2den Bog af Brevene. Klassens ældre Afdeling har desuden i særskilte Timer repeteret 1ste, 2den og 6te Bog af Æneiden og 1ste Bog af Horats's Breve; medens den yngre Afdeling ligeledes i særskilte Timer har læst Ciceros Tale for Manilius's Lovforslag og 3die Bog af Æneiden, samt repeteret Ciceros Taler for Archias, Ligarius og Dejotarus.

Extemporallæsning i Fibigers Chrestomathi og især i Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere.

Madvigs Sproglære repeteret. Oldsager og Literaturhistorie efter Bojesens og Tregders Lærebøger.

Indtil Udgangen af Mai 64 skriftlige Arbejder (43 Stile og 2 Oversættelser Hjemmearbejder, 5 Stile og 14 Oversættelser paa Skolen).

Til Afgangsexamen opgives 1ste, 2den, 22de og 23de Bog af Livius; Ciceros 4de Tale imod Verres, 2den og 3die Bog

af hans Skrift om Pligterne, samt hans Cato major; af Vergils Aeneide den 1ste, 2den og 6te Bog; et Udvalg af Horats's Oder, samt 1ste og 2den Bog af hans Epistler med ars poetica.

Wilcken, Reventlow og Dons desuden Ciceros Taler for Manilius's Lovforslag og for Kong Dejotarus; Nielsen de 3 første Taler imod Catilina; Wegener Talen for Sext. Roscius.

Græsk.

IV Klasse. Formlærens Hovedtræk efter Bergs græske Formlære, 3die Udgave; af Lunds Læsebog S. 8—22.

V Klasse. 3die Bog af Xenophons Anabasis; 5te Bog Odysseen 1—350. Formlæren efter Langes Grammatik.

VI Klasse. Xenophons sokratiske Mindeskrift, 1ste Bog; af Odysseen 5te, 6te og 9de Bog. Sproglære repeteret efter Langes Bog. Af Tregders Mythologi 1ste og 2det Cap. og af 4de Cap. Stykket XII (Troja).

VII Klasse. 9de Bog af Odysseen, 6te Bog af Iliaden; Platos Apologi og Krito; 3die Bog af Xenophons sokratiske Mindeskrift og 3die Bog af Anabasis; de første 70 Kapitler af Herodots 6te Bog. Den ældre Afdeling har desuden repeteret Resten af Herodots 6te Bog, samt Tregders Anthologi.

Til Afgangsexamen opgives 1ste og 2den Bog af Odysseen, 6te Bog af Iliaden; af Tregders Anthologi Hymner, Elegier, Epigrammer og lyriske Digte (undtagen 17de Elegi og 20 æoliske Melos); 6te Bog af Herodot, 1ste og 3die Bog af Xenophons Anabasis, 1ste og 3die Bog af hans sokratiske Mindeskrift; Apologien og Krito af Plato.

Wilcken og Dons desuden 3die og 7de, Nielsen 7de og 9de, Wegener 3die og 9de, Reventlow 3die Bog af Odysseen; den Sidste desuden af de dramatiske Stykker i Tregders Anthologi 1ste og 6te Stykke af Tragedier og 5te af Comedier.

Hebraisk.

VII Klasse. Yngre Afdeling, de første 18 Capitler

af Genesis, samt det Vigtigste af Formlæren efter Whittes Sproglære.

Blandt Afgangscandidaterne læser Ingen Hebraisk.

Tydsck.

- I Klasse.** Rungs Læsebog for de lavere Klasser, S. 1—129. Det Vigtigste af Formlæren efter Bruuns Grammatik. I 1 ugentlig Time skriftlige Øvelser paa Skolen, bestaaende i Dictat af læste Stykker og Bøining af opgivne Ord.
- II Klasse.** Rungs Læsebog, S. 117—197; desuden nogle Digte af den poetiske Afdeling bag i Bogen. Af Bruuns Grammatik Hovedordenes Kjens- og Bøiningslære, samt det Vigtigste af Formlærens øvrige Dele, deriblandt de uregelmæssige Verber. Analyse og Gloser. To Gange om Ugen mundtlig og skriftlig (paa Skolen) Oversættelse fra Dansk til Tydsck efter Jürs's og Rungs Materialier. Indtil Udgangen af Mai 34 Stile.
- III Klasse.** Hjorts Læsebog, 1ste Deel, de prosaiske Stykker, S. 21—66. Af Bruuns Grammatik Formlæren med nogle Forbigaaelser. Analyse og Gloser. I Hjemmestil ugentlig efter Jürs's og Rungs Materialier; indtil Udgangen af Mai 32 Stile.
- Ustuderende særskilt: Hjorts Læsebog, 1ste Deel, S. 1—20 og 87—112 (i Forening med Ustuderende af IV Klasse). Analyse og Gloser. Enkelte Afsnit af Sproglæren særskilt repeterede.
- IV Klasse.** Hjorts Læsebog, 1ste Deel, S. 63—87 og 195—235. Bruuns Grammatik med enkelte Forbigaaelser. 1 ugentlig Hjemmestil efter Jürs's og Rungs Materialier (det sidste Afsnit: Recapitulation); indtil Udg. af Mai 32 Stile.
- Ustuderende desuden særskilt: Hjorts Læsebog, 1ste

Deel, S. 113—122, 134—155 og, i Forbindelse med Ustuderende af III Klasse, S. 1—20 og 87—112. Analyse og Gloser. Enkelte Afsnit af Sproglæren særskilt repeterede.

V Klasse. Valgte Stykker af Hjorts Læsebog, 1ste Deel, fra S. 235 indtil Bogens Slutning, ialt omtrent 150 Sider, fra Skoleaarets Begyndelse lectieviis, efter Nytaar skifteviis Lectier og, uden Forberedelse, paa Skolen, derpaa alene paa Skolen uden Forberedelse hjemme. Formlæren efter Hjorts Sproglære (7de Udg.), Ordføiningslæren efter Taaffe's »Et Par Kapitler af den tyske Syntax». 1 Hjemmestil ugentlig efter Dictat af Lassens Stiløvelser; indtil Udgangen af Mai 31 Stile.

— Ustuderende desuden særskilt Extemporallæsning i O. Fibigers »Deutsches Lesebuch» (pros. Afdeling) og i Slutningen af Aaret tillige Afsnit af Sammes »Anthologie» (den poetiske Afdeling). Sproglæren gennemgaaet.

VI Klasse. Extemporallæsning i Wolffs »Hausschatz deutscher Prosa», Hjorts Læsebog, de poetiske Stykker, Schillers Wilhelm Tell. Formlæren efter Hjort, Ordføiningslæren efter Taaffe, Et Par Kapitler. Mundtlig er meddeelt det Nødvendigste af Literaturhistorien. Hver Uge regelmæssige Øvelser i mundtlig Oversættelse efter Fibigers Materialier til tyske Stile, samt 1 Hjemmestil; indtil Udgangen af Mai 33 Stile.

Fransk.

II Klasse. Boring, manuel de la langue française, S. 23—81. Efter Ingerslevs franske Grammatik det Vigtigste af Bøiningslæren, dog med Forbigaaelse af de uregelmæssige Verber. En Time om Ugen er anvendt

paa Skolen deels til Udskrivning af Læsebogen, deels til skriftlig Bøining af regelmæssige Verber.

III Klasse. Samme Læsebog, S. 81—155. Efter Ingerslevs Grammatik hele Bøiningslæren med nogle Forbigaaelser. Omtrent $\frac{1}{2}$ Time er i Regelen hver Uge anvendt til Dictat af læste Stykker eller skriftlig Bøining af uregelrette Verber, paa Skolen. Til Slutningen af Mai 21 saadanne Arbeider.

IV Klasse. Lassen, fransk Extemporallæsning for Skolernes høiere Klasser, S. 23—38, 73—89, 98—102, 104—107, 110—125, 127—146, 147—157, 179—183. Af Abrahams's franske Sproglære hele Bøiningslæren, dog med nogle Forbigaaelser. Skriftlige Arbeider paa Skolen have bestaaet i Dictat, Bøining af uregelrette Verber eller Oversættelser af lette Sætninger fra Dansk til Fransk; indtil Slutningen af Mai 15 Arbeider.

V Klasse. Borring, études littéraires, S. 1—180. Af Abrahams's Sproglære repeteret hele Bøiningslæren med nogle Udvidelser af det tidligere Læste. Skriftlige Øvelser paa Skolen i at oversætte lette danske Sætninger paa Fransk; indtil sidst i Mai 10 Stile.

VI Klasse. Samme Læsebog, S. 210—438. Til Extemporallæsning benytttes Mérimée, études sur l'histoire romaine. Desuden have Disciplene opgivet som Privatlæsning forskjellige Stykker, i Gjennemsnit 25 à 30 Sider. Af Ordføiningslæren ere de vigtigste Regler gjennemlæste i Abrahams's Sproglære. Skriftlige Arbeider til Indøvelse af Sproglæren, paa Skolen; indtil Udgangen af Mai 12 Stile.

Religion.

I Klasse. Hele Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Katechismus: Loven, Troen, Fadervor og daglige

Morgen-, Aften- og Bordbønner, med mundtlige Forklaringer. Af Psalmebogen er lært udenad Nr. 19, 57, 60, 77, 88, 89, 96, 142, 149, 205, 222, 268, 358 og 403.

II Klasse. Assens, Lærebog i den bibelske Historie, forfra indtil Moses Død. Af Luthers lille Katechismus de 5 Parter med Forklaringer. Af Daugaards Lærebog i den evangelisk-christelige Religion Indledningen og de 4 første Kapitler. Psalmerne Nr. 1, 6, 10, 24, 137 og 240.

III Klasse. Herslebs større Bibelhistorie indtil Udsigt over de hellige Skrifter i det Gamle Testamente. I Bibelen er læst valgte Stykker af det Gamle Testaments historiske Bøger. Af Luthers Katechismus de 5 Parter med Forklaringer repeterede; af Daugaards Lærebog de 4 sidste Kapitler lærte. Af Psalmebogen er lært Nr. 3, 375, 444, 457, 472 og 546.

IV Klasse. Herslebs større Bibelhistorie: Udsigt over de hellige Skrifter i det Gamle Testament; de 2 første Perioder af det Nye Testaments Historie. Den evangeliske Forhistorie og Bjergprædikenen ere læste Testamentet selv. Luthers lille Katechismus, Huustavlen. Afsluttende Repetition af hele Daugaards Lærebog. I Psalmebogen Nr. 1, 3, 37 og 153.

V Klasse. Af Herslebs Bibelhistorie det hele Nye Testament jævnført med de tilsvarende Afsnit af Evangelierne og for Lidelseshistoriens Vedkommende med dennes Fremstilling i Psalmebogen. Desuden er i Testamentet læst Apostlenes Gjerninger. Liscos christelig - apostoliske Troesbekjendelse, dansk Oversættelse, 4de Oplag, forfra indtil den anden Artikel, dog med Forbigaaelser.

- VI Klasse.** Afsluttende Repetition af hele Herslebs Bibelhistorie, stadigt jævnført med det Nye Testament og for nogle Hovedafsnits Vedkommende ogsaa med det Gamle. Liscos Troesbekjendelse fra den anden Artikel indtil Slutningen, med Forbigaaelser.
- VII Klasse.** Matthæi Evangelium i Grundsproget, med mundtlig Forklaring. Repetition af hele Liscos Troesbekjendelse i det Omfang, hvori Bogen tidligere er gennemgaaet. De 6 første Aarhundreders Kirkehistorie paa Grundlag af Kalkars Bearbejdelse af Marheineckes Ledetraad §§ 1—47. Desuden ere Disciple-
lene ved mundtligt Foredrag gjorde bekjendte med den augsborgske Confessions Historie og vigtigste Artikler.

Historie.

- I Klasse.** Oldtidens Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog, samt Middelalderen indtil Nordens ældste Historie, med Forbigaaelse af Stykker S. 2, 8—10 og 104—105.
- II Klasse.** Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil 1815, efter samme Lærebog.
- III Klasse.** Oldtiden efter Bohrs Lærebog i den gamle Historie, 5te og 6te Udgave, med Forbigaaelse af det Smaastilede.
- IV Klasse.** Middelalderens Historie efter Bohrs Lærebog, med Forbigaaelse af det Smaastilede og S. 1—2, 19—20, 28—40, 52—58, 62—64, 71—72, 91—93, 96, 122—123, 157—160, 175—178.
- V Klasse.** Fædrelandshistorien efter Allens Lærebog (8de og 9de Udgave) med Forbigaaelse af S. 1—13, 42—44, 48—51, 53—54, 70—72, 78—81, 106—109, 123—125, 138—139, 152—153, 157—159, 167—168, 180—182.

VI Klasse. Som i de nærmest foregaaende Aar: Hovedpartiet af Grækenlands Historie, fra Koröbus's Olympiade indtil efter Diadochernes Tid; og af Roms Historie fra Stadens Anlæggelse indtil Sullas Død; efter Thrige, den gamle Historie.

VII Klasse. Oldtidens Historie efter Thriges Lærebog, dels Nyt, dels Repetition. Middelalderens Historie efter Bohr er repeteret. Særskilt har den ældre Afdeling i Slutningen af Skoleaaret repeteret valgte Partier af den nyere Historie, den yngre Afdeling Roms Historie i Keisertiden og Hovedpartier af Middelalderens Historie.

Geografi.

I Klasse. Oversigt over hele Jordbeskrivelsen efter Ingerslevs lille Lærebog, med Forbigaaelse af det Smaastilede og de fleste Talstørrelser; Danmark noget udførligere end det Øvrige.

II Klasse. Europa indtil Tydskland efter Munthe-Velshows Lærebog (15de Udg.)

III Klasse. Tydskland, Nederlandene, Belgien, det britiske Rige, Portugal, Spanien, Frankrig, Schweitz og Italien, efter samme Lærebog.

IV Klasse: Østerrig, det osmanniske Rige i Europa, Grækenland, Asien og Afrika, efter samme Lærebog.
— Ustuderende have tillige i en særskilt Ugetime repeteret Europa forfra indtil det britiske Rige.

V Klasse. Amerika og Australien, samt Repetition af Europa forfra indtil det britiske Rige, efter samme Lærebog.
— Ustuderende i en særskilt Ugetime, efter samme Bog, Hovedtrækkene af den mathematiske Geografi, samt Repetition af Europa fra det britiske Rige og af Asien og Afrika.

VI Klasse. Paa Grundlag af Indledningen til Munthe-Velschows Lærebog er den matematiske og physiske Jordbeskrivelse gennemgaaet mundtlig og gennem-examineret. Desuden ere Asien, Afrika, Amerika og Australien samt valgte Stykker af Europa repeterede sidste Gang, dels efter Bogen, dels med den som Grundlag for mundtlige Meddelelser navnlig om den nyeste Tids Forandringer og Opdagelser.

Regning og Arithmetik.

I Klasse. Praktisk Regning: efter Mundts Regnebog først de 4 Regningsarter med hele Tal som Repetition til Bestyrkelse af hvad der skulde have været lært ved de nye Disciples Optagelse i denne Klasse; derefter de 4 Regningsarter med Brøk. Jævnlig Øvelse i Hovedregning.

II Klasse. Fortsættelse af Brøkgregning efter Mundt; Reguladetri; jævnlig Øvelse i Hovedregning.

III Klasse. Fortsættelse af Reguladetri efter Mundt. Steens elementære Arithmetik § 1—5: Tal, Sum, Product, Proportioner og Decimalbrøk.

— Ustuderende i 2 særskilte Timer ligeledes Regning efter Mundt eller efter Meiers Regnebog.

IV Klasse. Repeteret Proportioner og Decimalbrøk efter Steens elementære Arithmetik. Læst Nyt Sammes elementære Algebra § 1 (Potents). Praktisk Uddragning af Kvadrat- og Kubikrod.

— Ustuderende, særskilt fra Klassen, tillige Regning efter Meiers Regnebog óg Ligninger af 1ste Grad med en eller flere Ubekjendte, efter Steens elementære Algebra. Skriftlige Regneopgaver hjemme.

V Klasse. Steens elementære Algebra § 2 (Rod), § 3 (Potents i udvidet Betydning). Skriftlige Hjemme-

arbejder, istedetfor Lectie, høist 1 Gang om Ugen, og Øvelser paa Skolen i den tilsvarende Time.

— Ustuderende desuden særskilt Regning efter Meiers Regnebog; Steens elementære Algebra §§ 4, 5 og 6 (Logarithmer, Ligninger og Anvendelse af Ligninger). Skriftlige Regneopgaver hjemme.

VI Klasse. Steens elementære Algebra §§ 3—6 (Potents i udvidet Betydning, Logarithmer, Ligninger og Anvendelse af Ligninger). Skriftlige Hjemmearbejder, istedetfor Lectie, 2 à 3 Gange om Maaneden, og Øvelser paa Skolen i de tilsvarende Timer.

VII Klasse. I Fællestimen have begge Klassens Afdelinger haft skriftlige Arbejder paa Skolen efter Bergs Samling af matematiske Opgaver og undertiden efter Meiers Regnebog.

Den ældre Afdeling har desuden afsluttende repeteret hele Disciplinen efter Steens elm. Arithmetik og Algebra, medens den yngre Afdeling har læst Nyt Artikel 63 og 64 i Steens elementære Algebra og derefter repeteret hele denne Lærebog.

Geometri.

IV Klasse. Ramus's elementære Geometri, Art. 1—56 og Problemerne I—XIV i Art. 64.

— Ustuderende særskilt tillige Art. 57—63 og 65—75.

V Klasse. Af samme Lærebog Artikel 60—63, 64 XV—XVIII, 65—95, 109 og 110.

— Ustuderende tillige Artikel 111—127 med nogle Forbigaaelser; desuden Fladers og Legemers Beregning efter Mundts Stereometri, Kap. 2—5.

VI Klasse. Art. 111—127 i samme Lærebog, med Undtagelse af nogle mere combinerede Opgaver; desuden repeteret Problemerne i 109 og 110.

VII Klasse. Hver Afdeling et skriftligt Hjemmearbejde om Ugen; indtil Udgangen af Mai ialt 31 Opgaver.

Ældre Afdeling: Ramus's Stereometri, Art. 76—83, 85—88, afsluttende Repetition af Faget efter Ramus's Lærebøger i Plangeometri, Stereometri og Trigonometri.

Yngre Afdeling: Ramus's Stereometri, Art. 1—82; Sammes Trigonometri Art. 1—17, undtagen en Deel af Art. 6 og Art. 8.

Naturhistorie.

I Klasse. Lütken, Begyndelsesgrundene i Dyrerigets Naturhistorie (3die Opl.) S. 11—51, S. 63—80, 83—98 (Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Padder). Øvelser i den botaniske Terminologi, uden Bog, i Begyndelsen og Slutningen af Skoleaaret (Rod, Stængel, Blade, Blomsterstande, Blomsterdækker, det linnéske System).

II Klasse. Lütkens Begyndelsesgrunde, S. 106—181. (Fiskene, og de lavere Dyr). Af Plantelærens Terminologi er først det i forrige Aar i 1ste Klasse Gjenemgaaede gjentaget, og derefter fortsat med det linnéske System, Støvdragere, Støvvei og Frugtformer; Bestemmelse af Planter efter Dahl, Botanisk Lommebog for Skoler, er begyndt.

III Klasse. Af Vaupells Planterigets Naturhistorie er læst S. 1—72; Lütkens ovennævnte Lærebog S. 1—82.

IV Klasse. Plantelæren efter Vaupell (2den Udg.) S. 56—72, S. 120—201; Dyreriget efter Lütkens Begyndelsesgrunde, S. 80—181 (3die Opl.).

— Ustuderende: i en særskilt Ugetime tillige Vaupells Plantelære, S. 1—113 (2den Udg.).

V Klasse. Lütkens større Lærebog, S. 7—127 (Pattedyrene). Sammes mindre Bog, S. 116—181. Vaupell, S. 75—105 (Planteanatomi), samt Øvelse i

at bestemme Planter efter Dahls Lommebog, og Forevisning af Planteceller under Mikroskopet.

— Ustuderende. I den Tid, hvori de Studerende have læst Lützens større Lærebog, have disse repeteret Lützens Begyndelsesgrunde, S. 1—160, og desuden i en særskilt Ugetime Vaupell, S. 1—191.

VI Klasse. Afsluttende Repetition af Dyr læren efter begge Lützens Lærebøger, Pattedyret og Mennesket efter den større, det Øvrige efter den mindre Bog; ligeledes af Plantelæren efter Vaupell.

Naturlære.

VII Klasse. Ældre Afdeling: Naturlærens chemiske Deel efter Petersen; repeteret den mechaniske Deel efter Ørsted; Astronomi efter Ramus's Lærebog, §§ 1—6, 8—15, 17,

— Yngre Afdeling i Forbindelse med de Ældre: Naturlærens chemiske Deel efter Petersen; derefter det Vigtigste af Bølgebevægelsen efter Ørsted.

V. Skolens Bygning og Inventar

ere i dette Skoleaar ikke undergaaede væsentlige Forandringer.

VI. Bibliotheket.

I denne Fortegnelse ere de nye Bøger, der betragtes som kjøbte for det Hageske Legats Midler, mærkede med *H.*; de, hvormed ældre Hageske Værker ere fortsatte eller fuldstændiggjorte, med *H. c.*; de fra Kirke- og Underviisningsvæsenet sendte med †; Andres Gaver med *.

† Aarsberetning fra det Kgl. Geheimearchiv. B. 3. H. 3. Kbhvn. 1863.

- † S. Ågren, Geografisk Konstructions-Beskrifving. 1. Afdl.: Fysisk-geografisk. Stockholm 1850.
- H. C. Anfjer, Geografisk-Statistisk Aaendbog. B. 1—2. Kbhavn. 1863.
- † Jon Árnason, Registor yfir bókasafn hins lærða Skóla i Reykjavík. Reykjavík 1862.
- † A. J. Arwidson, Svenska Fornsånger. I—III. Stockholm 1834—1842.
- Jens Baggesen's Danske Bærker. Anden Udg. Ved August Baggesen. B. 1—12. Kbhvn. 1844—1847.
- † O. Bang, Koldt Vand. To Forelæsninger. Kbhvn. 1863.
- † J. B. Bedman, Förjöf til svensk Psalmbistoria. S. I—VI. Stockholm 1845—1857.
- G. D. Bihls Oversættelse af Don Quixote. Anden Udg., revideret af Liebenberg. S. 1—6. Kbhvn. 1863—64.
- Biskupa sögur, gefnar út af hinu íslenzka Bókmentafélagi. B. 1—2. I. Kaupmannahöfn 1858—62.
- G. Curtius, Griechische Schulgrammatik. 6te Aufl. Prag 1864.
- G. Curtius, Grundzüge der Griechischen Etymologie. Th. I—II. Leipzig 1858—1862.
- Danske Mindesmærker, udg. af en Forening. H. 3. Aarhus Domkirke. Første Afdeling. Tegnet af Heinrich Hansen. (3 lithograferede Tavler). H. 5. Veng Klosterkirke i Aarhus Stift. Tegnet og beskrevet af J. Kornerup. Kbhvn. 1863—64.
- Dybek, Sverikes Runurkunder. Uppland. H. 4. Ulleråkers, Waksala och Bälings Härad.
- Sv. Egilsson, Lexicon poëticum antiquæ linguæ septentrionalis. Hafniæ 1860.
- † E. S. Erølew. Supplement til Almindeligt Forfatter = Lexicon for Kongeriget Danmark med tilhørende Bilande. S. 10. (E. C. Møller—H. C. Peterfen). Kbhvn. 1862.
- J. Espólin, Íslands Árbækr i sögu-formi. X. Deild. Kaupmannahöfn. 1843. XI. D. ib. 1854. XII. D. ib. 1855.
- † L. B. Falkman, Upplýsingar om Kronans, Kyrkornas och Presterskapets inkomster af andeligt gods uti Skåne, Halland och Blekinge från äldra tider till år 1660. D. 1—2. Lund 1848.
- A. Fleckeisen u. H. Masius, Neue Jahrbücher für Philologie u. Pädagogik. B. 87—88. H. 5—12. B. 89—90. H. 1—4. Leipzig 1863.
- C. Fogh og C. F. Lütken, Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskabten. Række 2. B. 5. H. 3—6. Række 3. B. 1. H. 1. Kbhvn. 1863—64.

- † G. Forchhammer, Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder. 1861. Nr. 7. 1862. Nr. 1—6. 1863. Nr. 1—4.
- † Forelæsninger og Øvelser ved Kbhvns. Universitet og den polytechniske Lærestalt i Foraarshalvaaret og Efteraarshalvaaret 1863.
- † Gaader og Charader, Julegave for 1861 af 101. Kbhvn.
- Gieseler Lehrbuch der Kirchengeschichte. Neue Ausg. Th. I—XI.
- K. Gislason, Um Frum-parta íslenzkrar tungu í fornöld. Kaupmannahöfn 1846.
- J. u. W. Grimm, Deutsches Wörterbuch. B. 4. Lief. 1. Leipzig 1863.
- † C. G. Gædeken, Blodöresvulsten, (med. Doctordisp.).
- † B. E. Hildebrand, Anglosachsiska Mynt i sv. kongl. Myntkabinetet. Stockholm 1846.
- Minnespenningar öfver enskilda svenska män och quinnor. Stockholm 1860.
- † Historisk Tidsskrift. Tredie Række. B. 3, H. 1. Kbhvn. 1862.
- Ludvig Høibergs udvalgte Skrifter. Udg. ved R. L. Rahbek. D. 1—21. Kbhvn. 1804—1814.
- Ludovicii Holbergii Epigrammatum libri septem. Fasc. posterior. Jens Justesen: Ludvig Høibergs Epigrammer; oversatte fra den latinske Text. Anden Halvdeel. Trondhjem 1863.
- E. Jonsson, Oldnordisk Ordbog. Kbhvn. 1863.
- C. Sverfen, Kortfattet islandsk Formlære til Skolebrug. Kbhvn. 1864.
- † C. Jørgensen, Fortegnelse over Horsens lærde Skoles Bogsamling. Horsens 1863.
- L. Ove Kjær, Studier af Oldtidslivet og Oldtidshistorien. Kbhvn. 1863.
- Qv. Horatius Flaccus Oder og Jubeldigt. Oversatte og oplyste. Kbhvn. 1863.
- Om Sprogunderviisningen i den lærde Skole og dens Indflydelse paa Skoleplanen. Kbhvn. 1863.
- † E. Langhoff, Historisk Beretning om det kongl. Skolelærerseminarium i Lyngby ved dets halvhundredaarige Jubilæum den 30te April 1863. Kbhvn. 1863.
- † J. C. Lehmann, Nogle Bidrag til Oplysning om Perinephritis (med. Doctordisp.).
- † A. C. P. Linde, Meddelelser angaaende Kbhvns Universitet, den polytechniske Lærestalt, Sorø Akademi og de lærde Skoler m. m. for

- Aarene 1849—56. §. 7 og 8: det lærde Skolevæsen. Kbhvn. (2
 Exemplarer).
- † Liste over de Studerende, som i Aaret 1863 have taget den ved
 Bekjendtgjørelsen af 26de April 1847 og 7de Sept. 1850 anord-
 nede philosophiske Examen. 1863.
- T. Livii Historiarum Romanarum libri qui supersunt. Ex recens.
 J. N. Madvigii. Edd. J. N. Madvigius et J. L. Ussingius. Vol.
 III. p. I. Hauniæ 1863.
- Titi Livii ab urbe condita libri. Erklårt von W. Weissenborn.
 B. 1, 3te Aufl. B. 2—5, 2. Aufl. B. 6—8. Berlin 1861—62.
- H. E. Løffler, Lærebog i den physiske Geographie i Forbindelse
 med en Oversigt over Jordens ethnographiske Forhold. Kbhvn.
 1864.
- † Manden bedre end hans Rygte. Et Digt af 101. Kbhvn. 1862.
- † F. Meinert, Anatomia forficularum. I. Anatomisk Undersøgelse
 af de danske Ørentviste. Første Afd. (Doctordisp.).
- H. P. U. Munch, Det norske Folks Historie. Anden Hovedafdeling.
 B. 2. §. 3—4. Christiania 1863.
- H. Johannes Mollerus, Cimbria literata. Tom. I—III. Hauniæ
 1744.
- † N. N., „Gud veed, hvortil det er godt!“ Kbhvn. 1861.
- R. Nielsen, Forelæsninger over Philosophiiff Propædæntiff fra Univer-
 sitetsaaret 1861—62. Kbhvn. 1863.
- Nordisk Universitets-Tidskrift. Aarg. 9. H. 1. Udg. af
 A. Ingerslev. Kbhvn. 1863. 8de Årgangen. H. 4. Upsala
 1863.
- Odysseifs Kvæði, íslenzkað af Sveinh. Egilssyni, gefið út af hinu
 íslenzka Bókmentafélagi. D. 1—2. Kaupmannahöfn 1853—54.
- R. Th. Doppermann, Efterretninger om de borgerlige Klostre, eller de
 ved indbraget Klostergodts for Trængende i Almindelighed oprettede
 milde Stiftelser. Kbhvn. 1863.
- H. A. Petermann, Mittheilungen a. d. Gesamtgebiete der Geo-
 graphie. 1863. V—XII. 1864. I—V. Gotha.
- Mittheilungen, Ergänzungsheft. 11—12. 1863. 1864.
- † C. A. F. Peters, Briefwechsel zw. C. F. Gauss u. H. C. Schu-
 macher. B. 4. Altona 1862.
- H. Poggendorff, Annalen der Physik u. Chemie. 1863. Nr.
 1—12. 1864. Nr. 1—5. Leipzig 1863—64.
- † J. P. Poulsen, Iagttagelser angaaende Hjerneapoplexiens patho-
 logiske Anatomi og Genese. (Med. Doctordisp.). Kbhvn. 1863.

† Programmer.

1. Indbydelsesskrifter fra det danske Monarchie for 1862—63.
 - a. Kjøbenhavns Universitets Indbydelsesskrift til Kongens Fødselsdag 1862. (A. F. Mehren, Syrien og Palæstina, Studie efter en arabisk Geograph fra Slutningen af det 13de og Begyndelsen af det 14de Aarhundrede, med en Indledning).
 - Kjøbenhavns Universitets Indbydelsesskrift til Kongens Fødselsdag den 6te Oktober 1863. (J. L. Ussing, Prøve paa en Fremstilling af Grækernes og Romernes huuslige og private Liv). Kbhvn. 1863.
 - b. Til Reformationsfesten 1862. (J. J. S. Steenstrup, etBlik paa Natur- og Oldforskningens Forstudier til Besvarelsen af Spørgsmaalet om Menneskeslægtens tidligste Optræden i Europa).
 - c. Kongeriget Danmarks og Islands lærde Skoler og høiere Realskoler for Skoleaaret 1862—63: Aalborg Kathedralskole. Aarhus Kathedralskole (Hovgaard, Gotfred, Underfønge i Jylland med Karl den Store. 2den Deel). Frederiksborg lærde Skole. Helsingørs høiere Realskole. Herlufsholms lærde Skole. (Chr. Listov, Nogle Bemærkninger om Oldnordisk som Lærefag i de lærde Skoler). Horsens lærde Skole. De kjøbenhavnske Skoler: Borgerdydskolen paa Christianshavn (M. Hammerich, Oehlenschlägers Ungdom). Borgerdydskolen i Kbhvn. Latin- og Realskolen i Store Kongensgade. Metropolitanskolen. Det v. Westenske Institut. Nykjøbing Cathedralskole. Odense Cathedralskole (Broberg, Hotel Rambouillet). Randers lærde Skole (Whitte, Terentsees Lystspil: Selvplageren (Heautontimorumenos). Ribe Kathedralskole. Roskilde Kathedralskole (Hundrup, Biographiske Efterretninger om dimitterede Disciple fra Slagelse lærde Skole. 2det Hefte.). Rønne høiere Realskole. (J. P. Bang, Kong Agis den Tredie af Sparta). Slagelse Realskole (Schow, Om Divisionsrest; Primita m. m.). Sorø Akademis Skole (Bojesen, Nogle Ord til Afsked). Thisted Realskole. Veile Amt's høiere Realskole i Rødding. Viborg Kathedralskole (Jedderfen, Til Bløddyrfaunaen omkring Viborg).
 - d. Programmer fra de lærde Skoler i Hertugdømmet Slesvig for 1863. Flensburg Gelehrten und Real-Schule (Herskind, Verzeichniss derjenigen neu angeschafften Bücher, welche auf die Geschichte und Literatur des Nordens

- Bezug haben) Haderslev lærde Skole (Thrige, Bidrag til Haderslev lærde Skoles ældre Historie). Schleswig Kl. Domschule (Grünfeld, Elementarcursus der Geometrie).
- e. Programmer for 1863 fra de lærde Skoler i Hertugdømmerne Holsten og Lauenborg: Altona Gymnasium (Zäpser, Rede). Glückstadts Gelehrtenschule (Jessen, Zu Platons Protagoras). Kiels Gelehrtenschule (Trede, Qua arte Hecuba Euripidea composita sit). Meldorf Gelehrtenschule (Harries, Ueber Art und Wesen der alten Griechen). Plön Gelehrtenschule (Kuphaldt, Die Flora von Plön). Rendsburg Real-Gymnasium (Bohstedt, De rebus capitalibus Atheniensium, quæ τῶν Φοινικῶν nomine comprehenduntur). Rødburg Gelehrtenschule (Frahm, Ueber die Bedeutung der griechischen Opfer).
2. Programmer fra Norge for 1862: Kristiania Kathedralskole (K. Knudsen, »Er Norsk det samme som Dansk?« Christiania Borger- og Realskole. Skoleaarene 1858⁸—59¹). (Th. C. Bernhoff, Om Religionsunderviisning. Særskilt: Underviisningsplan for samme Skole). Nissens Latin- og Real-Skole. Kristiansands Kathedralskole (Feilberg, Om Konjunctivens Betydning i den latinske Sætningsbygning.) Drammens lærde og Realskole. (Fortsættelse af Fortegnelse over Skolens Bogsamling). Molde Mittel- og Realskole (A. Brinchmann, Molde Mittel- og Realskole i dens første 30 Aar, og Dörum, Projection af geographiske Karter). Skiens lærde og Realskole. (Tillægsfortegnelse over Skolens Bogsamling). Tromsø lærde og Realskole (Rector Blom, Om det franske Sprogs Stilling i Skolen. Om Russisk som Læregenstand for Skolens Realelever).
3. Programmer fra Sverrig for 1861—62: Carlskrona högre Elementar-Läroverk (Psarski: Kristna Kyrkans tilstånd under Apostlarnes tid. — Carlskrona högre, Carlshamns, Sølvesborgs, Rönneby lägre Elem.-lvk.). Carlstads Stifts Läroverk (T. Hammargren, Om temperaturen i jordens inre. Carlstads högre, Åmåls, Filipstads, Christinelhamns, Arvika Elem.-lvk.). Christianstads Läns Elem.-läroverk (Christianstads högre Elm.-lvk., Engelholms og Cimbrishamns Pädagogier). Falu högre Elem.-lvk.: och Avesta pedagogi (Om beskaffenheten af Romarnes äldsta nationella poesi). Gefle högre Elem.-lvk. med Söderhamns treklassiga Elm.-lvk. Göteborgs Stifts Elm.-lvk. (Göteborgs h. Elm.-lvk.; Halmstads, Warbergs, Uddevalla, Strömstads, Marstrands lägre Elem.-lvk.; Pedagogierne i

Kongelf, Kongsbacka, Falkenberg og Laholm). Hernösands hög're, Sundsvalls och Örnsköldsviks l. Elm.-lvk. Helsingborgs h. E.-lvk. Hudiksvalls h. Elm.-lvk. Jönköpings h. Elm.-lvk., Grenna tvåklassiga Pedagogi. Kalmar Stifs Elm.-lvk.: (Kalmars h., Oscarhamns l. Elm.-lvk., Borgholms Stads-Pædagogi). Linköpings Stifts Elem.-lvk. (Linköpings h., Söderköpings, Wadstena, Wimmerby, Ekesjø, Skeninge l. Elem.-lvk. N. C. Kindberg, Dispositio plantarum synantherearum in herbario scholæ Lincopensis). Lund, Carolinska Katedral-Skolen (G. Andersson, Berättelse till Kongl. Ecclesiastik-Departementet om en resa i pädagogisk syfte sommaren 1861). Luleå h. Elm.-lvk. (Widmark, P. Ovidii Nasonis epistola XIX heroidum: »Hero Leandro», metrisk öfversatt). Malmö h., Ystads l. Elm.-lvk. (Ruth, Några ord om undervisningen i modersmålet, med synnerligt afseende på våra högre elementar-läroverk). Norrköpings h. Elm.-lvk. (Aspling, Vermischte Bemerkungen über deutsche Idiotismen, durch Sprachproben beleuchtet). Nyköpings h. Elm.-lvk. Skara hög're Elem.-lvk. (Om lämpligaste fördelningen af den dagliga lästiden vid elementarläroverken. Bihang till uppsatsen i 1860 års examens-inbjudningsskrift om »Gånggrifterna i Vestergötland». Deri tillige Mariestads, Borås, Alingsås, Lidköpings lägre Elm.-lvk., samt Pædagogierne i Hjo, Sköfde og Falköping). Stockholms Gymnasium (Bjursten, Om den svenska Romansen. Deri tillige Clara, Maria, Jakobs, Catharina, Nicolai, Ulrika Eleonora, Hedevig Eleonora, Adolf Fredriks lägre Elm.-lvk. og Kl. Djurgårdens skola). Nya Elementar-Skolan i Stockholm (Siljeström, Bidrag till svenska Elementarundervisningens historia). Strengnäs h., Eskilstuna l. Elem.-lvk. (Strömberg, Jakttagelser rörande scholväsendet i Tyskland). Umeå h., Skellefteå, Pitea och Haparanda l. Elm.-lvk. Upsala Katedral-Skola. (Deri tillige: Norrtelje og Enköpings Elem.-lvk., samt Öregrunds Pædagogi). Wenersborgs Elm.-lvk. (Wenersborgs skola under föregående tid.) Westerås hög're Elm.-lvk. (Mossberg, Reseberättelse. Deri tillige: Sala og Arboga l. Elm.-lvk., Stadspædagogierne i Köping, Nora og Linde). Westerviks h. Elm.-lvk. (Scheutz, Några bidrag till Smålands Flora). Wexjö h. Elm.-lvk. (Joh. Andersson, Reseberättelse, afgiven til Kl. M. Ecklesiastik-Departement). Wisby h. Elm.-lvk. Karolinska hög're Elem.-lvk. i Örebro (Några ord om Rector O. J. Gumælius såsom lärere m. m. Deri tillige: Prins

- Oskars lägre Elm.-lvk. i Askersund). Östersunds högre Elm.-lvk.
- §. Reuter Dahl, *Evenska kyrkans historia*. B. 1—3. Lund 1838—63.
Revue des deux mondes. 15. Juni—Decbr. 1863. Jan.—Juni 1864.
- † J. E. Rydqvist, *Svenska Språkets Lagar*. I—II, 1 og 2. Stockholm 1850—1860.
- Samling af endnu gjældende Love og Anordninger m. m. af mere almindelig Interesse. 1785—1813. Kbhvn. 1863—64.
- † F. Th. Schmidt, *det folkulære Kjertelvæv* (med. Doctordisp.). Kbhvn. 1862.
- W. Schaffspeare's Dramatiske Værker, oversatte af P. Joerjom. 3die Udg., omarb. af E. Lembcke. §. 9—10. Kbhvn. 1863.
- Skírnir, Tíðindi hins íslenzka Bókmentafélags 1855—1863. Kaupmannahöfn.
- † Statistisk Tabelværk, Ny Række. B. 17. (Indledning D. 2). B. 23—24—25. 3die Række. B. 1. (Folkemængden den 1. Februar 1860). B. 2. (Vielser, Fødsler og Dødsfald 1854—59). Kbhvn 1863.
- Steenstrup, *Danskt Maanedsskrift*. Række 2. Aarg. 1863 B. 1. §. 1—5. Kbhvn.
- A. Stieler's Hand-Atlas. Neue Bearbeitungen aus dem Jahr 1863. Gotha 1864.
- §. v. Sybel, *Historische Zeitschrift*. Jahrg. 5. §. 1—3. München 1863.
- † *Thesaurus Graecae linguæ ab. Henr. Stephano constructus*. edd. C. B. Hase, Guil. et Lud. Dindorfii. Vol 1, fasc. 11—12.
- J. Thomsen, *Skolekaart over Europa*, med særligt Hensyn til Høideforholdene, efter esquisse orographique de l'Europe par J. Bredsdorff & O. N. Olsen. Kbhvn. 1863.
- Oversigtsliste til Samme ib. eod.
- H. P. G. Thorsen, *De danske Runemindesmærker forklarede*. Afdeling I. Runemindesmærkerne i Slesvig. Kbhvn. 1864.
- Fidskrift for Philologie og Pædagogik*. Aarg. 4. H. 1—3. Kbhvn. 1863—64.
- §. Løepfer, *Lydsk Læsebog for de lavere Klasser*. Kbhavn. 1860.
- † C. J. Tornberg, *Numi Cusici regii numophylacii Holmiensis*. Upsalæ 1848.
- † — *Annales regum Mauritaniæ*. Vol. prius. Tom. I—II. (arabisk Text og latinsk Oversættelse). Upsalæ 1843—46.
- §. P. Trap, *Statistisk-topographisk Beskrivelse af Hertugdømmet Slesvig*. §. 4—7. Kbhvn. 1863.

- Grundtegninger af Rjæbftæderne m. m. S. 2—6. Kbhvn. 1863.
- §. Trolle og §. J. Ernst, Fuldstændigt Vareteyikon. S. 2—4. Glensborg 1863.
- Udmærkede Digterværker oversatte af Dehlenschläger. Kbhvn. 1848. (Supplement-Bind til Dehlenschlägers Værker).
- C. R. Unger, Oldnorsk Læsebog med Glossarium. Christiania 1863.
- Uppdráttur Íslands á fjórum blöðum gjörðr að fyrirsögn O. N. Olsens, gefinn út af enu íslenzka bókmentafélagi. (4 Blade Imperialfolio med 1 Titelblad).
- † A. Uppström och H. H. Petré, Aivaggeljo þairh Matþaiu, eller Fragmenterna af Matthæi Evangelium på Götiska, jemte Ordförklaring och Ordböjningslära. Upsalæ 1850.
- † — Codex argenteus sive sacr. evangeliorum versionis Gothicae fragmenta. Upsalæ 1854.
- † — decem codicis argentei rediviva folia. Upsalæ 1857.
- Chr. Vaupel, De danske Skove. Kbhvn. 1863.
- † Verzeichniss der Büchersammlung der Kl. Domschule zu Schleswig. Schleswig 1863.
- §. Voigt, Cnea Silvio de'Piccolomini, als Pabst Pius der Zweitte, und sein Zeitalter. B. 1—3. Berlin 1856—1863.
- §. Weber, Allgemeine Weltgeschichte. B. 4—5. (1ste Hälfte). Leipzig 1863.
- H. Ern. Joach. de Westphalen, Monumenta inedita rerum Germanicarum præcipue Cimbricarum et Megapolensium. Tom. I—IV. Lipsiæ 1739—1745.

VII. De Naturvidenskabelige Samlinger.

a) Indkjøbt.

I. Pattedyrkranier.

1. Homo; 2. Felis catus; 3. Inuus cynomolgus; 4. Bos taurus domesticus; 5. Cervus capreolus; 6. Equus caballus; 7. Phalangista vulpina; 8. Dasyurus mauges.

II. Udstoppede Fugle.

1. Falco tinunculus; 2. Strix noctua; 3. Muscicapa atricapilla; 4. Cypselus apus; 5. Pica varia; 6. Turdus merula; 7. Turdus musicus; 8. Picus major; 9. Parus major; 10. Sitta europæa; 11. Upupa epops; 12. Motacilla alba; 13. Motacilla flava; 14. Charadrius hiaticula.

III. En Insektsamling,

bestaaende af 2 Kasser med 145 Stkr. meest indenlandske Insekter, samt følgende Stykker i Spiritus: 1. Larve og Puppe af Syrphus; 2. Larve af Sommerfugl; 3. Formica med Æg; 4. Tenebrio molitor (Larve); 5. Staphilus (Larve); 6. Dytiscus (Larve); 7. Stratomys (Larve); 8. Termit-Soldat, Nympe, Arbeider og fuldkomment Insekt.

b) Modtaget som Gave:

1. Aphrodite aculeata (i Spiritus) af Cand. phil. P. Jensen; 2. En Sommerfuglelarve af Discipel Hee i 3die Klasse.

Den physiske Samling har modtaget følgende Forøgelse:

1. En Gjennemsnitsmodel af Træ af den Watske Dampmaskine; 2. Et Apparat til at vise Aandedrættet; 3. Et Apparat til at vise Endosmosen.

VIII. Udsigt over Skolens Regnskaber for Aaret fra 1ste April 1863 indtil 31te Marts 1864.

A.

Indtægter og Udgifter ere i Finantsaaret 1863—64 passerede

Skolens Kasse saaledes:

Indtægt.

Kassebeholdning den 31te Marts 1863:

	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Skolens Hovedfond tilhørende	1190	85½.		
Stipendiefonden tilhørende . . .	84	70.		
	<hr/>		1275	59½.
Afdrag paa en Prioritetsobligation, tilhørende				
Hovedfonden			167	87.
For solgt Jordegods, tilhørende Hovedfonden			98	8.
Renter af Hovedfondens Kapitaler			869	54.
Jordebogs-Indtægter, med Fradrag af de Ud-				
gifter, som forlods afholdes			1521	8.
Skolecontingenter			3034	32.
Lærerkostpenge af Hospitalet i Nykjøbing			208	»
Forskjellige ubestemte Indtægter			7	»
Fra den almindelige Skolefond			9021	37.
Indeholdt i Lærernes Lønninger.			358	26.
Bibliothekets særlige Indtægter			130	»
Stipendiefondens særlige Indtægter			1136	66.
	<hr/>		17,827	89½.

Udgift.

Indsat til Forrentning i Falsters Sparekasse,

Hovedfonden tilhørende	265	95.
Faste Lønninger med Sædtillæg	9629	64.
Inspectionshonorar	100	»

Lateris 9995 63.

	Transp.	Rd.	Sk.
		9995	63.
Pedellens Løn med Sædtillæg		80	»
Timeundervisning		1524	56.
Pensioner og Vartpenge		1405	83 $\frac{3}{4}$.
Bibliothek og videnskabelige Samlinger . . .		427	87.
Bygningers Vedligeholdelse		373	69.
Leieudgift for Skolelokale		40	»
Inventariets Vedligeholdelse		78	34.
Brændsel og Belysning		341	39.
Communale Skatter og Afgifter		160	3.
Regnskabsføringen		320	»
125 Tdr. Byg til Stipendiefonden		505	20.
Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter		330	9.
Indsendt for Lærerne til Livsforsikrings- og			
Livrente-Anstalten		358	26.
Stipendiefondens Udgifter		882	70.
		<hr/>	
		16,823	79 $\frac{3}{4}$.

Kassebeholdning den 31te Marts 1864:

	Rd.	Sk.
Hovedfondens	665	39 $\frac{3}{4}$.
Stipendiefondens	338	66.
	<hr/>	
	1004	9 $\frac{3}{4}$.

B.

Øversigt over Indtægter af Skolens Hjelpekilder her paa Stedet
og over det virkelige Forbrug til dens egne Fornødenheder i
Finantsaaret 1863—64.

1. Hovedfondens.

Indtægt.	Rd.	Sk.
Renter af Hovedfondens Kapitaler	869	54.
Jordebogsindtægter subtr. subtrah.	1521	8.
	<hr/>	
	Lateris	2390 62.

	Transp.	2390 62.
Skolecontingenter		3034 32.
Lærerkostpenge		208 »
Forskjellige ubestemte og extraord. Indtægter		7 »

5639 94.

	Bevilget for Aaret:				Virkelig brugt:			
	Special-		Hoved-		Special-		Hoved-	
	sum-	mer.	sum-	mer.	sum-	mer.	sum-	mer.
	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
Udgift.								
Lærernes Lønninger, Pedellens faste Løn, samt Inspectionshonorar . .							9809	64.
Timeunderviisning . . .							1524	56.
Tilskud til Bibliotheket og vidensk. Samlinger			300	»			297	87.
Bygningers Vedligeholdelse			400	»			373	69.
Leie for Badehuset . . .			40	»			40	»
Inventariets Vedligeholdelse			84	»			78	34.
Brændsel og Lys:								
Brændsel	324	»			260	8		
Lys	90	»	414	»	81	31	341	39.
Communale Skatter og Afgifter							160	3.
Regnskabsføringen . . .							320	»
Forskjellige løbende og extr. Udgifter:								
Skoleopvartning . . .	60	»			60	»		
Lateris							12945	64.

	Bevilget for Aaret:				Virkelig brugt:			
	Special-		Hoved-		Special-		Hovedsum-	
	summer.	summer.	summer.	summer.	summer.	summer.	mer.	mer.
Transp.								
	Rd.	Sk.	Bd.	Sk.	Rd.	Sk.	Rd.	Sk.
							12945	64.
Reengjøring	111	78			111	78		
Porto, Skrivematerial m. m.	79	9			79	9		
Program og Skolehøi- tideligheder	120	"			70	82		
Andre Udgifter . . .	10	"	360	"	8	32	330	9.
	Udgift						13275	73.
	Indtægt						5639	94.
	Underbalance						7635	75.
	Tilskud fra den alm. Skolefond						7110	29 $\frac{1}{4}$ *)
	altsaa Tibagegang						525	45 $\frac{3}{4}$,

som svarer til Forskjellen mellem Hovedfondens Kassebeholdning den 31te Marts 1863 (1190 Rdl. 85 $\frac{1}{2}$ Sk.) og den 31te Marts 1864 (665 Rdl. 39 $\frac{3}{4}$ Sk.)

2. Bibliotheket.

Indtægt.

Bibliothekets egne Indtægter af Overlærer J. D. Hages

Gave:	Rd.	Rd.	Sk.
Jordleie	68.		
Renter	62.		
		130	"
Tilskud fra Skolens Hovedfond		297	87.
		427	87.

*) Af de fra den almindelige Skolefond modtagne 9,021 Rdl. 37 Sk. ere 1405 Rdl. 83 $\frac{3}{4}$ Sk. til Pensioner og Vartpenge; 505 Rdl. 20 Sk. for 125 Tdr. Byg til Stipendiefonden; Resten 7110 Rdl. 29 $\frac{1}{4}$ Sk. bliver altsaa Fondets Tilskud til Skolens egne Fornødenheder.

Udgift.

Til Bøger, Indbinding, videnskabelige Samlinger	Rd. Sk.
	427 67.

3. Stipendiefonden.

Indtægt

(i Finantsaaret 1. April 1863 — 31. Marts 1864).

	Rd. Sk.
Renter af Fondens Kapitaler	626 50.
Renteandee af det Jessenske Legat	4 92.
125 Tdr. Byg efter Nykjøbing Amts Kapitels- taxt af 30te Januar 1864 (4 Rd. 4 Sk.)	505 20.
	<hr/>
	1136 66.

Udgift.

(i Finantsaaret 1. April 1863 — 31. Marts 1864.)

	Rd. Sk.
Udbetalte Stipendier	105 »
Udbetalte Oplagspenge	151 64.
Til Universitetsqvæsturen indsendte Oplagspenge	303 32.
Extraordinaire Understøttelser til Disciple og Studenter	300 »
Regnskabsføringen (2 pCt. af den rene Indtægt)	22 70.
	<hr/>
	882 70.

Indtægt 1136 66.

Overskud 253 92,

og da Kassebeholdningen den 31te Marts 1863

var 84 70,

endte Finantsaaret den 31te Marts 1864 med

en Beholdning af 338 66.

Afgangs- og Hovedexamen.

Den skriftlige Afgangsexamen afholdtes den 8de, 9de og 10de Juni, ifølge Kirke- og Underviisningsministeriets Ordre af 4de Juni d. A. Skriftlig Hovedexamen bliver den 8de, 9de og 11te Juli. De offentlige mundtlige Prøver holdes i følgende Orden:

Løvedag den 9de Juli.

- 9—12. III Klasse: Historie.
 Kl. 6½. Almindelig Sangprøve.

Mandag den 11te Juli.

- 9—1. III Kl.: Latin.
 9—12. II Kl.: Historie og Geografi.
 9—11½. IV Kl.: Naturhistorie.
 3—6. IV Kl. A.: Græsk.
 3¼—6¼. VI Kl.: Historie.
 3—6. VII Kl. B.: Matematik.

Tirsdag den 12te Juli.

- 9—12. Afgangsexamen, 2den Afdeling: Matematik.
 9—11. VII Kl. B.: Græsk.
 9—12. VI Kl.: Religion.
 9—11. II Kl.: Fransk.
 3¼—5¼. V Kl. A.: Historie og Geografi.
 3—6. IV Kl.: Matematik.

Onsdag den 13de Juli.

- 9—12. Afgangsexamen, 1ste Afdeling: Naturhistorie.
 — IV Kl.: Fransk.
 9—11. V Kl. A.: Græsk.
 9¼—10½. Real-Afgangsexamen: Historie og Geografi.
 11—12½. I Kl.: Dansk.
 3—4½. VII Kl. B.: Naturlære.
 3—4. Real-Afgangsexamen: Dansk.

- 3 $\frac{1}{4}$ —5 $\frac{1}{4}$. IV Kl.: Historie.
 4—6. II Kl.: Tydsk.
 Torsdag den 14de Juli.
 9—12. III Kl.: Religion.
 8—10. V Kl. A.: Latin.
 9—9 $\frac{1}{2}$. Real-Afgangsexamen: Naturhistorie.
 10—11. V Kl. A.: Naturhistorie.
 9 $\frac{1}{2}$ —11. VII Kl. B.: Historie.
 3—6. VI Kl.: Matematik.
 — III Kl.: Tydsk.
 — IV Kl. A.: Latin.

- 3—5. I Kl.: Tydsk og Geografi.
 Fredag den 15de Juli.

- 9—12. VI Kl.: Latin.
 — III Kl.: Dansk.
 — V Kl. A.: Matematik.
 9—11. VII Kl. B.: Religion og Hebraisk.
 3—5. I Kl.: Historie og Religion.
 3—4. Real-Afgangsexamen: Arithmetik.
 4—6. III Kl.: Geografi.

 Løverdag den 16de Juli.

- 9 $\frac{1}{4}$ —11 $\frac{1}{4}$. VII Kl. B.: Latin.
 9—12. III Kl.: Naturhistorie.
 9—10. Real-Afgangsexamen: Tydsk.
 10—11 $\frac{1}{2}$. V Kl. A.: Tydsk.
 3—6. III Kl.: Arithmetik.
 3—5. V Kl. A.: Fransk.
 3 $\frac{1}{4}$ —5 $\frac{1}{4}$. II Kl.: Dansk.

 Mandag den 18de Juli.

- 9—12. IV Kl.: Religion.
 9—11. VI Kl.: Græsk.
 — II Kl.: Naturhistorie.

12—1. Almindelig Gymnastikprøve.

Kl. 3½ prøves Nyanmeldte.

Onsdag den 20de Juli.

9—12. Afgangsexamen, 2den Afdeling: Latin.

9¼—12¼. Afgangsexamen, 1ste Afdeling: Tydsk.

9—10½. V Kl. A.: Religion.

3—6. Afgangsexamen, 2den Afdeling: Naturlære.

— Afgangsexamen, 1ste Afdeling: Fransk.

— IV Kl.: Tydsk.

Torsdag den 21de Juli.

9—11. Afgangsexamen, 2den Afdeling: Græsk.

— IV Kl.: Geografi.

3—6. Afgangsexamen, 2den Afdeling: Religion.

3¼—6¼. Afgangsexamen, 1ste Afdeling: Geografi.

3—6. III Kl.: Fransk.

Fredag den 22de Juli.

8—10. II Kl.: Religion.

10½—1. Afgangsexamen, 2den Afdeling: Historie.

9—10. Real-Afgangsexamen: Geometri.

10—11. I Kl.: Naturhistorie.

Da Afgangsexamen ifølge Ministeriets Ordre ikke kan sluttes tidligere end Fredag Middag den 22de Juli, hvorefter endnu samme Dag maa foretages Lærernes almindelige Censur over Hovedexamen, kan den sædvanlige Translocationshøitidelighed ikke finde Sted iaar. Censurens Udfald vil blive meddelt i et Møde Fredag Aften Kl. 9, hvorefter Skolens Hovedferie begynder.

Enhver, der ønsker at kjende Skolens Arbeide og de Unges Fremgang, indbydes til at høre paa Examinationerne.

Nykjøbing Cathedralskole, den 21de Juni 1864.

C. Paludan-Müller.

Betætelser.

I den nygræske Formlære:

Side 12, Lin. 6 f. n., læs: § 5, 1 og 2.

— 49, — 8 f. o., læs: § 4, 1.

— 56, — 6 f. n., læs: Anm. 2, 2.

— 61, — 8 f. n. efter έως, læs: indtil.

(Til § 4). 6. γ mellem to Vocaler udelades ofte, f. Ex. *μεάλος* for *μεγάλος*.

7. Euphonisk α tilføies ofte i Begyndelsen af Ord, f. Ex. *άχειλος* for *χειλος*. I nogle Dialecter forandres Begyndelsesbogstavet ϵ til o , især i Adjectiver og Adverbier, f. Ex. *όχθρός* for *έχθρός*. (ρ for λ i *άδερφός* o. l.)

(Til § 33 og 36). Af *τούτος*, *έτουτός* og *άλλος* findes i Intetkøn ogsaa *ον* for *ο*.

